

ΑΝΤΙΟ ΣΤΗΝ ΕΚΤ

Η κληρονομιά του Μάριο Ντράγκι

Στο τέλος της εβδομάδας, ο Μάριο Ντράγκι, ο πρώτος πρόεδρος της ΕΚΤ που ταυτίστηκε με την κρίση του ευρώ, αλλά και με τη διάσωσή του, θα αποτελεί ουσιαστικά παρελθόν για την Ευρωζώνη. Θα παραδώσει το τιμόνι στην Κριστίν Λαγκάρντ και μαζί με αυτό θα της κληροδοτήσει τα αρνητικά επιτόκια στο -0,5%, και πρόγραμμα αγοράς ομολόγων. Σελ. 11

ΕΛΛΑΔΑ

Υποχώρησε η ανταγωνιστικότητα

Αναγκασία, αλλά όχι ικανή συνθήκη για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας αποδεικνύεται η βελτίωση των οικονομικών δεικτών. Αν και η χώρα βγήκε τον Αύγουστο του 2018 από το μνημόνιο, η θέση της στην παγκόσμια κατάταξη ανταγωνιστικότητας υποχώρησε το 2019 κατά δύο θέσεις και βρέθηκε στην 59η θέση, μεταξύ 140 χωρών. Σελ. 18

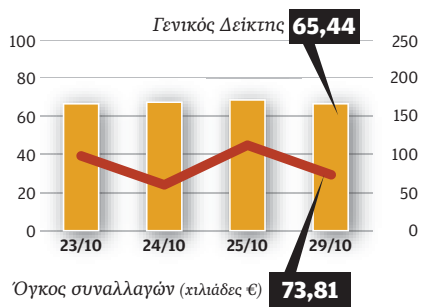

ΑΠΕΙΛΗ Ή ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Τα κρυπτονομίσματα διχάζουν

Δίχασαν τη βιομηχανία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και τους οικονομολόγους, απέκτησαν ένθερμους οπαδούς και ορμισμένους εχθρούς και εξακολουθούν να απασχολούν τα διεθνή ΜΜΕ. Για ορισμένους είναι το μέλλον του χρήματος, ενώ για άλλους η μεγαλύτερη απειλή για το χρηματοπιστωτικό σύστημα και το πλέον σκοτεινό είδος επένδυσης. Σελ. 12

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

λύση ONE Μία λύση δανεισμού, για όλα!

www.hellenicbank.com/one

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Έχεις τη δύναμη.

Πρέπει να συναφθεί ασφάλιση της κύριας κατοικίας και ασφάλιση ζωής. Προειδοποίηση: Εάν δεν τηρέτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Προειδοποίηση: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

ΝΕΕΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΕΣ

Αλλάζει η μετοχική δομή στο Nicosia Mall

Αλλάζουν οι ισορροπίες στο Nicosia Mall. Σύμφωνα με πληροφορίες, το μεγαλύτερο ποσοστό φαίνεται ότι κατέχει αυτή την στιγμή το δικηγορικό γραφείο Στέλιος Αμερικάνος με ποσοστό 20%. Ακολουθεί η Voici La Mode με 15% και ο Zorbas επίσης με 15%. Η ΡΗC έχει 10% και η υπεραγορά Αθηναίτης 4%. Δεν αποκλείεται τις επόμενες εβδομάδες να υπάρξουν νέες αλλαγές στη δομή. Σελ. 4

Επενδύουν στην Εχρο τα Αραβικά Εμιράτα

Στην προσπάθεια απεξάρτησης της οικονομίας από τα ορυκτά καύσιμα, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα αλλάζουν τη συνταγή της επιτυχίας στοχεύοντας στην προσέλκυση νέων επενδυτικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην ενίσχυση του τουρισμού. Ορόσημο συνιστά η φιλοξενία της διεθνούς έκθεσης Εχρο 2020, στην οποία θα συμμετάσχουν 192 χώρες. Σελ. 11

5 4291296 000378

Τα καιρικά ηλεκτροσόκ της ΑΗΚ

Κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις από βλάβες στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικού ρεύματος

Εκτεθειμένες σε έντονα καιρικά φαινόμενα παραμένουν οι υποδομές μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος στην Κύπρο, όπως αποδείχθηκε με την πρόσφατη κακοκαιρία που έπληξε αστικές και μη αστικές περιοχές. Τα πλείστα προβλήματα που προκλή-

θηκαν παρουσιάστηκαν στο εναέριο δίκτυο διανομής ηλεκτρικού ρεύματος που είχε ως αποτέλεσμα τις καθημερινές, σχεδόν, διακοπές στο ηλεκτρικό ρεύμα προκαλώντας κοινωνικά αλλά και σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Τα προβλήματα θα είχαν ελαχιστοποιη-

νθεί εάν τα ποσοστά υπογειοποίησης καλωδίων εντός κατοικημένων περιοχών ήταν μεγαλύτερα. Προς αυτή την κατεύθυνση δείχνει και η πρακτική που ακολουθείται από κράτη μέλη της Ε.Ε. όπου σε αρκετές περιπτώσεις τα ποσοστά των υπογειοποιημένων κα-

λωδίων ξεπερνούν το 50% του συνολικού δικτύου. Έκθεση, που ετοιμάστηκε για λογαριασμό της Κομισιόν, υποστηρίζει πως τα υπόγεια καλώδια αποτελούν ένα ικανοποιητικό μέτρο απέναντι στις ζημιές που προκαλούν στα εναέρια καλώδια οι καταιγίδες. Στην

Κύπρο, το μεγάλο ποσοστό των υπογειοποιήσεων καταγράφεται κυρίως σε πυκνοκατοικημένες συνοικίες αστικών περιοχών, την ώρα που σε κάποιες ευρωπαϊκές χώρες το αντίστοιχο ποσοστό κυμαίνεται από 50% έως 95% για την περίπτωση της Ολλανδίας. Σελ. 4

Το 5G αλλάζει κινητή τηλεφωνία και συνδρομητική τηλεόραση

Η έλευση των δικτύων 5G στην Ελλάδα αλλάζει τα δεδομένα τόσο στον κλάδο της κινητής τηλεφωνίας όσο και σε αυτόν της συνδρομητικής τηλεόρασης. Στον πρώτο, δημιουργεί νέες προοπτικές ανάπτυξης προϊόντων και εφαρμογών, κάτι που εντείνει το επενδυτικό ενδιαφέρον και φέρνει νέους παίκτες προ των πυλών της αγοράς. Στη συνδρομητική, τα δίκτυα υψηλής ταχύτητας επιταχύνουν τη μετάβαση εταιρειών και καταναλωτών από τη δορυφορική στην τηλεόραση μέσω Internet, ενισχύοντας την παρουσία νέων εταιρειών, όπως η Netflix. Σελ. 16

Το καλοκαίρι «υιοθέτησε» και τον Οκτώβριο

Υψηλές θερμοκρασίες

Ο φετινός Οκτώβριος στην Ελλάδα ήταν πιο ζεστός και ξηρός από το «κανονικό». Η ζέση στα τέλη στην Ελλάδα –και όχι μόνο– είναι αρκετά συνηθισμένη τις τελευταίες δεκαετίες. Μάλιστα, υπάρχει η έκφραση «καλοκαιράκι του Αγίου Δημητρίου» (αλλιώς μικρό καλοκαιράκι), με την περίοδο υψηλών θερμοκρασιών να φτάνει συχνά έως τα μέσα Νοεμβρίου. Σελ. 17

Πρώτη... κούρσα το 2025 για το ιπτάμενο ταξί

Το 2025 αναμένεται να πάρει την πρώτη του... κούρσα το ιπτάμενο ταξί της Lillium. Η πρώτη φάση των δοκιμαστικών πτήσεων ολοκληρώθηκε και το πενταθέσιο αεροσκάφος φιλοδοξεί να καλύπτει την απόσταση από το Μανχάταν στο αεροδρόμιο JFK σε έξι λεπτά, αναπτύσσοντας ταχύτητα 100 χλμ./ώρα. Σελ. 10

ΑΡΘΡΟ Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Η στρατηγική ανυπαρξία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η καταγραφή της ιστορίας σε εξέλιξη, αποτελεί ίσως μία από τις ελκυστικές και συνάμα άχαρες δουλειές. Δυστυχώς ή ευτυχώς πέφτει συνήθως στην ευθύνη των δημοσιογράφων και, ελέω κοινωνικών δικτύων, όλων όσοι δημοσιολογούν. Οι εξελίξεις των τελευταίων ετών σε παγκόσμιο επίπεδο αποκαλύπτουν ότι το σύστημα παγκόσμιων ισορροπιών που εγκαταστάθηκε μετά το 1945 δεν αρχίζει να παρουσιάζει απλά ρηγματώσεις, αλλά κλονίζεται.

Υπό τη μακρά ανάγνωση των εξελίξεων, η οικονομική κρίση της δεκαετίας του '70 ανέδειξε τα προβλήματα των βιομηχανικών, τότε, οικονομιών του

δυτικού κόσμου. Από το 2008 φαίνεται ότι έχει αγγίξει τα όριά της και η αποκαλούμενη οικονομία των παραγώγων, ο περίφημος χρηματοπιστωτικός τομέας. Ωστόσο, παρά τα 11 χρόνια που έχουν περάσει και τη συντήρηση μέτρων ρυθμών ανάπτυξης, είναι απολύτως σαφές ότι η ζυγαριά γέρνει προς την περιοχή της Ανατολικής Ασίας και του Ειρηνικού, όπου άλλωστε βρίσκονται, ολόένα και περισσότερο, και οι παραγωγικές δομές του πλανήτη, περιλαμβανομένων και της νέας, ψηφιακής οικονομίας.

Όπως είναι απολύτως φυσιολογικό, αυτή η διαρκώς αυξανόμενη οικονομική

Η ζυγαριά γέρνει προς την περιοχή της Ανατολικής Ασίας και του Ειρηνικού, όπου άλλωστε βρίσκονται, ολόένα και περισσότερο, και οι παραγωγικές δομές του πλανήτη.

και δημογραφική ανισορροπία δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ανατροπή και της υφιστάμενης πολιτικής

ισορροπίας. Όλα αυτά τα πολύ γενικά ζητήματα ίσως έμοιαζαν φιλοσοφικού χαρακτήρα σε περίπτωση που η Ελλάδα συνόρευε με τον Καναδά ή τη Δανία. Ωστόσο, βρίσκεται στα νοτιοανατολικά άκρα της Ευρώπης και στην ευρύτερη γειτονιά περιοχών που είναι υπό καθεστώς ανακατάταξης, όπως η Μέση Ανατολή και η Βόρεια Αφρική, καθώς επίσης και στα δυτικά μιας χώρας που δεν είναι ικανοποιημένη με τον ρόλο που διαδραμάτισε περιφερειακά τα προηγούμενα 80 χρόνια, την Τουρκία.

Η απουσία της Ε.Ε., σε συνδυασμό με τη σύγκρουση των ΗΠΑ, τη μεγαλοποιημένη, αλλά υπαρκτή, σταδιακή επα-

νεμφάνιση της Ρωσίας και την ήπια ισχύ που προβάλλει η Κίνα στην περιοχή, δημιουργεί τις συνθήκες για ανάδυση και νέων περιφερειακών παικτών.

Η Τουρκία, το Ιράν, η Σαουδική Αραβία, ο Αίγυπτος αποτελούν χώρες που διεκδικούν μεγαλύτερη επιρροή στην περιοχή και, τουλάχιστον έως αυτή τη στιγμή, η μοναδική ευρωπαϊκή χώρα (με την ευρύτερη έννοια του όρου) που έχει κάποια ατζέντα είναι η Ρωσία.

Είτε λοιπόν η Ε.Ε. θα κάνει βήματα προς την ενοποίηση των στρατηγικών συμφερόντων της, είτε η απόκλιση ανάμεσα στον Βορρά και τον Νότο θα καταλήξει σε αγεφύρωτο χάσμα.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 6

● Ο ανασχηματισμός άργησε μια μέρα: Σε μετέωρο βήμα βρίσκεται η αλλαγή του υπουργικού σχήματος.

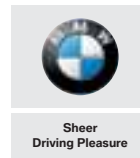
ΝΕΟ BMW ΣΕΙΡΑ 1.

BMW 118i €23.900* ΑΥΤΟΜΑΤΟ ΜΕ ΠΛΟΥΣΙΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ.

Χαρ. Πηλακούτας Λτδ, Παγκύπριος Αριθμός: 77 77 16 00.

BMW 118i: μικτή κατανάλωση καυσίμου: 5.3 l/100 km, εκπομπές ρύπων CO₂ 121 g/km.

* Στην τιμή δεν συμπεριλαμβάνονται τα τέλη εγγραφής και η άδεια κυκλοφορίας. Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.

Sheer Driving Pleasure

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑΣ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Ο Εφιάλτης των Πράσινων Σημείων

Ο διαχωρισμός και η ταξινόμηση των α-πορριμμάτων και η ανάλογη προώθησή τους στην ανακύκλωση, είναι ένα φλέγον θέμα παγκοσμίως και εμείς είμαστε μίλια πίσω από το να νιώθουμε πως συμβαδίζουμε με εξελιγμένες κοινωνίες. Ούτε καν κοντεύουμε στους ελάχιστους στόχους που μας έθεσαν και που έπρεπε κανονικά να ξεπεράσουμε εδώ και καιρό, με αποτέλεσμα (και εδώ) να πληρώνουμε πρόστιμα σε ημερήσια βάση. Και δεν είναι πως τα χρήματα τα έχουμε σε αφθονία...

Ίσως γι' αυτό όταν λέμε εκουυχρονισμό της παιδείας θα πρέπει μετάφραση των τόσων άλλων να εννοούμε και την εισαγωγή ειδικών προγραμμάτων, που να καθιστούν τα παιδιά και αυριανούς πολίτες αυτού του τόπου, κοινωνούς αυτού του τρόπου ζωής, επειδή περί τρόπου ζωής πρόκειται.

Εντάξει, προχωρήσαμε επιτέλους στο κλείσιμο του Κοτσιάτη και δημιουργήσαμε τους Χ.Υ.Τ.Υ και Χ.Υ.Τ.Α., καθώς και Πρόσινα Σημεία. Τα τελευταία, αποτελούν σίγουρα μια καλή και αγαθή πρόθεση εκ μέρους των τοπικών αρχών, αλλά φαίνεται πως δεν λειτουργούν δυστυχώς παραγωγικά.

Δεν λέω, όταν κάποιος έχει να πετάξει πράγματα που πλέον δεν χρειάζεται και νοουμένου ότι αυτά τα πράγματα είναι κάποιου διαχειρίσιμου όγκου που εύκολα μπορεί να φορτωθεί στο όχημά του, τότε το Πρόσινο Σημείο που είναι γεωγραφικά πιο κοντά του τον εξυπηρετεί πλήρως. Αν όμως ο όγκος πραγμάτων δεν είναι εύκολα διαχειρίσιμος και αναγκάζεται να πληρώσει μεταφορικό μέσο για να τα εξορρωθεί, τότε το Πρόσινο Σημείο δυστυχώς δεν θα τον εξυπηρετήσει και προσπαθεί να βρει εναλλακτικούς τρόπους. Ένας από αυτούς είναι δυστυχώς το πέταγμα σε κάποιο οικόπεδο μιας γειτονιάς και το αδιάφορο σφύριγμα λες και δεν ξέρει ποιος το έκανε...

Ένα άλλο θέμα είναι τα κλαδέματα. Μια με δύο φορές τον χρόνο όσοι έχουν κήπους προβαίνουν σε βαθύ κλάδεμα – έτσι απαιτείται αν θες να έχεις υγιή φυτά και δέντρα. Αν ο κήπος είναι μικρός και το όλο κλάδεμα συνοψίζεται σε 5-10 πράσινα σακούλια, έχει καλώς. Εφόσον πλέον ο δήμος δεν έρχεται να τα μαζέψει, πετάγονται στο Πρόσινο Σημείο και τα αφήνεις. Όμως μην πάτε από το χάραμα... πριν τις 5ημ, να χαρείτε, επειδή θα είναι κλειστό, εκτός φυσικά αν είστε αθλεισμερός συνταξιούχος που μάλλον εσάς θα είχε στο μυαλό του αυτό το μοντέλο λειτουργίας και πάτε σε ώρες που εξυπηρετεί μόνο κάποιους σαν εσάς εφόσον οι άλλοι εργάζονται.

Αν όμως τα κλαδέματα σας ξεπερνούν τα πέντε ή πολλές φορές τα δέκα κυβικά μέτρα, τότε χρειάζεστε skip, επειδή δεν σας βλέπω να αναλώνετε μια βδομάδα για κλάδεμα και τρεις μήνες να τα φιλοκόβετε για να τα βάλετε σε καμιά 200αριά

και βάλε σακούλες τις οποίες θα παίρνετε τρεις – τρεις στο Πρόσινο Σημείο. Έτσι, θα σιωπήσεις και θα πληρώσεις πέραν των €150 το κάθε skip για να βγάλεις τον φόβο σου και φυσικά θα εύχεσαι τις μεταμεσονύχτιες ώρες να μην βρεθούν κάποιοι της γειτονιάς ή της παραδίπλα συνοικίας και να σου το γεμίσουν με κανιπέδες, πλαστικές καρέκλες, κρεβάτια και ό,τι φανταστείς και να φανείς και πλιθιος που είπες στον άνθρωπο που σου έφερε το skip να μην ανησυχεί επειδή θα το γεμίσεις μόνο με κλαδέματα.

Και τα κλαδέματα είναι μια κατηγορία από μόνη της. Αν γίνει σωστή διαχείριση των κλαδεμάτων τότε μπορεί να παραχθούν λιπάσματα, κομπόστ, βιοαέριο το οποίο να αξιοποιείται για παραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας. Άρα εκτός του ότι συντηρείς κήπους που ενισχύουν το φυσικό περιβάλλον, δημιουργείς και πρώτη ύλη που μπορεί να χρησιμοποιηθεί εύκολα και αλλού εφόσον επεξεργασθεί με κύκλο ανακύκλωσης που αγγίζει το 100%. Αντί όμως να πληρώνεις – που λέμε πως δεν θέλεις – σε βάζουν να πληρώσεις και μάλιστα όσα πληρώνεις αν πέταγες μπάζα! Επιπλέον αν ρωτήσεις αυτούς που τους τα δίνεις, θα σου πουν πως όλα στο τέλος της ημέρας καταλήγουν μαζί με άλλα μπάζα και πως δεν γίνεται κανένας διαχωρισμός.

Εγώ δέχομαι πως ο ρυπαίνων πληρώνει. Μήπως όμως κάπου έχουμε συγχυσμένη την έννοια; Εγώ είδα σε άλλες χώρες ο χρήστης πλαστικών μπουκαλιών που τα επιστρέφει σε συγκεκριμένο σημείο να αποταμίζεται. Εμείς αυτόν τον αποκαλούμε «ρυπαίνων». Παλιά πριν από 30 χρόνια όταν επιστρέφαμε γυάλινα μπουκάλια μας έδιναν κάτι γρόσια ή «πισσούεις»! Γιατί έχουμε αυτή την τάση να τα ισοπεδώνουμε όλα; Γιατί πρέπει να έχουμε στην ίδια κατηγορία αυτόν που κρατάει ένα αυτοκίνητο με έξι λίτρα μηχανή που βγάζει 450 ίππους και ρυπαίνει την ατμόσφαιρα με αυτόν που διατρεί κήπο και εμπλουτίζει το περιβάλλον;

Μήπως θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα αρχείο με κάποια ηλεκτρονική κάρτα και αυτοί που συμβάλλουν στην ανακύκλωση να παίρνουν κάτι πίσω; Ας πούμε μειωμένο φόρο δημορκευ, ή δωρεάν λιπάσματα ή φυτοκώμα ή κάτι τέλος πάντων; Πάντως αυτός που θα γυρίσει με ένα φορτηγό οργανωμένα από γειτονιά σε γειτονιά να μαζεύει κλαδέματα ή βαρετού τύπου συσκευές και ε-ξοπλισμό θα έκανε χρυσές δουλειές!

Πιστεύω το παράδειγμα της Αυστρίας και των Σκανδιναβικών Χωρών θα πρέπει να μας δείξει την πορεία. Τα υπόλοιπα είναι λόγια να αγαπιόμαστε.

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, είναι MRICS CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Οι άγριες μέλισσες του Φούλη και η Μέριλ Στριπ του Άντρου

Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

Φουριόζος επανήλθε ο Φούλης στην πολιτική σκηνή και θυμωμένος! Λες και τον τσίμπησαν οι άγριες μέλισσες που επισκέφθηκε χθες στα Λατσιά! Απαντώντας με κομματική ανακοίνωση στις επικρίσεις του Άντρου κατά του Νίκου για το θέμα των πολιτογραφήσεων αναφέρεται στο «στόχο ζωής του ΑΚΕΛ τις επερχόμενες προεδρικές εκλογές», παρόλο που αυτές θα είναι σε 40 μήνες... «Θέλουν να μας πείσουν, πρώτα τους εαυτούς τους και μετά την κυπριακή κοινωνία, πως είτε η Κυπριακή Δημοκρατία ιδρύθηκε το 2013 είτε πως πριν από το 2013 ζούσαμε στον παράδεισο χωρίς οικονομικά προβλήματα, χωρίς ανεργία και χωρίς ύφεση που μας κατέταξαν στην κατηγορία «σκουπίδια».

Ο Άντρος βάλλοντας ξανά κατά του Νίκου πρόσθεσε και λίγη κοληγουντιανή λάμψη, αναφερόμενος στη Μέριλ Στριπ και τον Αντόνιο, όχι τον Γκουτέρες αλλά τον Μπαντέρας. Όπως είπε: Η σιωπή στο θέμα των πολιτογραφήσεων σημαίνει ενοχή και τίποτα άλλο. Όπως σημείωσε, πρόκειται για ένα θέμα το οποίο έχει εκθέσει διεθνώς την Κυπριακή Δημοκρατία. «Ένα θέμα το οποίο έχει γυριστεί σε φιλμ με όξι τυχαίους ηθοποιούς - Μέριλ Στριπ, Αντόνιο Μπαντέρας και άλλους σημαντικούς ηθοποιούς - οι οποίοι δυσφημίζουν τη χώρα μας και αντί η κυβέρνηση να νιώσει την ανάγκη να χύσει άπλετο το φως της διαφάνειας και να ξεκαθαρίσει αυτό το θέμα εξακολουθεί να κρύβεται και να αφορίζει όποιους υποβάλλουν ερωτήματα», ανέφερε.

- Και να σκεφτεί κανείς ότι έχουμε ακόμα 40 μήνες...

- Αλήθεια θα απαντήσει κάποιος το τριπλό ερώτημα του Άντρου: «Έχει χρησιμοποιηθεί το αεροπλάνο του Σαουδάραβα τον οποίο είχαν πολιτογραφήσει το 2016, για μετακινήσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας; Με ποιους όρους και με ποιες προϋποθέσεις έχει χρησιμοποιηθεί; Πού έχει επενδύσει αυτός ο Σαουδάραβας και του έχει δοθεί το κυπριακό διαβατήριο;»

Για τρίτη φορά χθες, μέσα σε τρισήμισι χρόνια, ανακηρύχθηκε βουλευτής ο Γιώργος Παπαδόπουλος του Κινήματος Αλληλεγγύης. Έστω και ακούσια έγραψε ιστορία και μάλλον δικαιούται να διεκδικήσει και το ανάλογο ρεκόρ Guinness. Ασχέτως εάν κάποιος θα καταγράφουν το ρεκόρ του στο ιστορικό ανέκδοτα, η τρίτη ανακήρυξη επιβεβαιώνει και τη σοβαρότητα της Βουλής και της πολιτικής ηγεσίας του τόπου.

- Αλήθεια τον λογαριασμό ποιος τον πληρώνει;

«Μόλις βρήκα όλες τις απαντήσεις, αμέσως άλλαξαν όλες οι ερωτήσεις...» - Πάουλο Κοέλο

- Πόσα στοίχισε άραγε όλη αυτή η περιπέτεια με το «παίζω ξιπαίζω» βουλευτής στην οποία μας υπέβαλαν πολιτικό ηγέτες, βουλευτές και κρατικοί αξιωματούχοι;

Μια απορία έχει μείνει αναπάντητη στη Λευκωσία και αφορά την έλευση της νέας πρέσβως της Ελλάδας στην Κύπρο, όπως επίσημα είχε ανακοινωθεί. Η Αικατερίνη Ξαγοράρη θα έρχόταν στη Λευκωσία φέρνοντας από την Αυστραλία όπου υπηρετούσε. Οστόσο τελικά δεν φρόντισε ούτε και δόθηκε, επίσημα και δημόσια κάποια εξήγηση γι' αυτό από την ελληνική κυβέρνηση.

Όπως μαθαίνω σε υπηρεσιακό επίπεδο αλλά και μεταξύ Χριστοδουλίδης-Δένδια υπήρξε ενημέρωση και δόθηκαν κάποιες εξηγήσεις...

Από την Αθήνα ακούω ότι η ακύρωση της έλευσης της πρέσβως οφείλεται σε κό-

ντρα μεταξύ Μαξίμου και ΥΠΕΞ ενώ δεν λείπουν και τα επικριτικά σχόλια για την ελληνική κυβέρνηση.

Όπως μου λέχθηκε από πηγή μου στην ελληνική πρωτεύουσα, ο πρέσβης Φωτόπουλος πιάστηκε πολύ να εγκαταλείψει τη Λευκωσία άρον, άρον με μόλις δύο εβδομάδες προθεσμία. Και αυτό με το δικαιολογητικό ότι η αντικαταστάριά του Αναστασία Ξαγοράρη θα έπρεπε να φθάσει εγκαίρως στη Λευκωσία για να παρακολουθήσει την παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου από την εξέδρα των επεσημίων...

Τελικά ούτε η Ξαγοράρη ήρθε, ούτε παρέλαση στη Λευκωσία έγινε. Όχι βεβαίως λόγω της απουσίας της πρέσβως αλλά λόγω των ατυχών προβλέψεων του Τμήματος Μετεωρολογίας για καταιγίδες και βροντές...

Στη Λευκωσία γονείς, μαθητές και κάποιος

εκπαιδευτικό ζητούν όπως η παρέλαση γίνει σε άλλη ημέρα, κάτι που όπως μαθαίνω το υπουργείο απορρίπτει. (Να το θυμηθείτε πως για το θέμα θα υπάρχει σήμερα, αύριο νέα αντιπαράθεση που ίσως να έχει και διάρκεια). Και να γίνει όμως σύντομα η παρέλαση πάλι δεν πρόκειται να υπάρχει πρέσβης της Ελλάδας στην εξέδρα...

Όπως ακούω, το ελληνικό ΥΠΕΞ αναμένει να ανακοινώσει νέο όνομα «που θα διαθέτει και εμπειρία περί τα Ελληνοτουρκικά και το Κυπριακό».

ΚΟΝΙΖ: Νέο κίνημα αναμένεται να εξαγγελίσει σήμερα η βουλευτίνα Άννα Θεολόγου η οποία έχει ανεξαρτητοποιηθεί από τη Συμμαχία Πολιτών. Το κίνημα θα λέγεται «Ανεξάρτητοι». Αληθεύει πως επικεφαλής του νέου Κινήματος φέρονται να είναι κυρίως γυναίκες και ότι θα «γέρνουν και λίγο προς αριστερά»;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

«Άνθρωποι και ποντίκια» του Τζων Στάνιμπεκ από το Σατιρικό

Το εμβληματικό έργο «Άνθρωποι και ποντίκια» του βραβευμένου με βραβείο Πούλιτζερ και Νόμπελ λογοτεχνίας Τζων Στάνιμπεκ, ανεβαίνει στην Κεντρική Σκηνή του Σατιρικού Θεάτρου, σε σκηνοθεσία Στέλιου Καυκαρίδη.

Το έργο γράφτηκε το 1937, ως νουβέλα και έχει παρουσιαστεί αμέτρητες φορές στο θέατρο, έχει διασκευαστεί για τον κινηματογράφο και την τηλεόραση και θεωρείται από τα αναμφισβήτητα αριστουργήματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας του 20ού αιώνα. Πηγή έμπνευσης για τον τίτλο υπήρξαν δύο στίχοι από το ποίημα του Ρόμπερτ Μπερνς «Σ' ένα ποντίκι» («To a Mouse»): «Των ποντικών και των ανθρώπων τα σχέδια τα πιο καλά σπινέλα, στραβά πηγαίνουν συχνά». Στο έργο απεικονίζονται οι συνθήκες ζωής των άπορων εργατών στην Αμερική, η οποία μοστίχεται από τις συνέπειες της οικονομικής ύφεσης του 1929. Ο Αμερικανός συγγραφέας κατορθώνει να αποδώσει την αγωνιώδη και συγκινητική προσπάθεια των ανθρώπων του μόχθου για επιβίωση και την άνηση πάνω με τη σκληρή πραγματικότητα, η οποία διαφεύγει τις ελπίδες τους για μια καλύτερη ζωή. Μέσα από το έργο του Στάνιμπεκ κατά κάποιο τρόπο μιλά η Αμερική η ίδια – ο συγγραφέας της δαίνει την πένα του ώστε να βρουν φωνή οι άκληροι, οι κατατρεγμένοι, οι ταπεινοί. Το απιταλό όνειρο της αυτοδιάθεσης

Το «Άνθρωποι και ποντίκια» είναι ένας ύμνος στη φιλία. Μια συγκινητική, βαθιά τραγική ιστορία που μιλάει για το όνειρο του ανθρώπου για ένα καλύτερο αύριο.

και τις ιδιοκτησίες, ο ρατσισμός, ο καίριοσκοπικός, η απεραντοσύνη της απελπισίας και της μοναξιάς αλλά και τα ιδανικά της αφοσίωσης, της αλληλεγγύης και της ανιδιοτελούς φιλίας καθιστούν το «Άνθρωποι και ποντίκια» διαχρονικό και επίκαιρο όσο ποτέ.

Το «Άνθρωποι και ποντίκια» είναι ένας ύμνος στη φιλία. Μια συγκινητική, βαθιά τραγική ιστορία που μιλάει για το όνειρο του ανθρώπου για ένα καλύτερο αύριο. Το όνειρο του Τζορτζ, του Λένι δεν γίνεται ποτέ πραγματικότητα, όμως η γνήσιά τους φιλία είναι ένα λαμπρό παράδειγμα για το δικαίωμα στη ζωή και στην αγάπη σε έναν κόσμο στον οποίο κυριαρχεί η αποξένωση, το κακό και η αδικία.

Η υπόθεση

Στην Αμερική του μεσοπολέμου, του Μεγάλου Κραχ, ο οξύνους Τζορτζ και ο μεγαλόσωμος Λένι που πάσχει από κάποιου τύπου νοσητική ασθένεια, εξαιτίας της οποίας συμπεριφέρεται με την αγαθότητα ενός παιδιού, γυρνούν από τόπο σε τόπο, περιπλανώμενοι, αναζητώντας δουλειά. Όνειρό τους είναι να μπορέσουν κάποτε να αποκτήσουν το δικό τους παράδεισο, μια μικρή έκταση γης και να ζήσουν πιο ελεύθεροι. Οι δύο αταίριαστοι, αλλά αχώριστοι φίλοι πιάσουν τελικά δουλειά σε ένα αψιλόξενο αγρόκτημα. Εκεί, με αφορμή την όμορφη γυναίκα του αδιστακτού Κέρλι, γιου του αφεντικού, μια τραγωδία ξετυλίγεται και η ελπίδα για μια καλύτερη ζωή ξεθωριάζει.

Συντελεστές: Μετάφραση/Σκηνοθεσία: Στέλιος Καυκαρίδης. Σκηνικά/Κοστούμια: Άντνης Παρτζιάνης. Μουσική επιμέλεια: Μαρίαννα Καυκαρίδου. Βοηθός Σκηνοθέτη: Έφρη Παπαγεωργίου. Βοηθός Σκηνοθέτη: Μόνικα Χατζηβασιλείου. Σχεδιασμός Φωτισμού: Βικέντιος Χριστιανίδης. Οπτική Επικοινωνία: Λεάνδρος Ταλιώτης.

Παίζουν οι ηθοποιοί: Βασίλης Μιχαήλ, Αλέξανδρος Μαρτίδης, Νεόφυτος Νεοφύτου, Πέτρος Γιωρκάτζης, Σπύρος Γεωργίου, Μαρία Φιακά, Ανδρέας Ρόζου, Μάριος Στυλιανού, Μιχάλης Καζάκας, Πόλυς Χατζηκόστα.

Κατασκευή σκηνικού: Σκεύος Πολυκάριου - Γιώργος Χριστιανόπουλος

Παραστάσεις: Πρεμιέρα: Σάββατο, 2 Νοεμβρίου, 8:30 μ.μ. Λευκωσία: Κάθε Σάββατο στις 8:30 μ.μ. και Κυριακή στις 6:30μ.μ. από 2 Νοεμβρίου 2019 μέχρι τις 22 Δεκεμβρίου. Πληροφορίες: 22312940, 22421609, satirikotheatro@cytanet.com.cy, www.soldoutticketbox.com. Λεμεσός: Τετάρτη 20 Νοεμβρίου, 8.30μ.μ. Θέατρο Ριάτο Πληροφορίες/Κρατήσεις: 77777745, http://rialto.com.cy/ Λάρνακα: Παρασκευή 22 Νοεμβρίου, 8.30μ.μ. Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας Πληροφορίες/Κρατήσεις: ΣΑΤΙΡΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ 22312940, 22421609

Με τον Βλαδίμηρο Καυκαρίδη...*

Με αφορμή την επέτειο του θανάτου του Βλαδίμηρου Καυκαρίδη, ο οποίος έφυγε από τη ζωή στις 3 Νοεμβρίου 1983, στα 52 του χρόνια, ο Κάστας Καυκαρίδης τον θυμάται με ένα κείμενο του Σωκράτη Καραντινού.

«Στη μικρή ιστορία μου στη θεατρική ζωή της Κύπρου πολλά έχω να θυμηθώ και να καμάρωω από τη συνάντησή μου και τη γνωριμία μου με τον Βλαδίμηρο Καυκαρίδη. Τον είχα γνωρίσει παλιότερα. Όταν καλεσμένος από το Υπουργείο Παιδείας, με ειδική εντολή βρέθηκε για λίγο καιρό στην Κύπρο. Ήταν ένα ωραίο βράδυ σ' ένα ζεστό περιβάλλον με τον Καυκαρίδη συντροφευμένο από τους νέους που μελετούσαν μαζί του θέατρο! Ύστερα στον ΘΟΚ κατά τη διδασκαλία της "Τρισεύγεννης" του Παλαμά. Τότε είχα μελετήσει με έναν-ένα, με όλους τους ηθοποιούς τόσο εγκαίρως και δημιουργικά' ο Βλαδίμηρος πρώτος και καλύτερος: ο θαυμαστός Μπουρνόβας της διανομής μου. Την παράσταση εκείνη τη βάζω ανάμεσα στις πιο ωραίες εμπειρίες της θεατρικής μου ζωής. Αυτό το χρωστάω σ' όλους όσους έλαβαν μέρος σ' αυτή, στο Νίκο Σιαφάκη που προσφέρθηκε να σταθεί βοηθός μου, και βέβαια στον αγαπημένο μου Βλαδίμηρο. Σε λίγο στρατεύτηκε στον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και ο αγώνας μας ήταν μεγάλος και δύσκολος. Δεν έχω την ιδέα πως δεν τα καταφέραμε καλά. Ας είναι...

Τι διαβολάνθρωπος!

Με τον Βλαδίμηρο ζήσαμε κοντά – κοντά αυτά τα δύο χρόνια και τον γνώρισα κι' απ' την κολή κι' απ' την ανάποδη! Τι διαβολάν-

*Σωκράτης Καραντινός (1906 -1979). Σκηνοθέτης, πρώτος διευθυντής του ΚΘΒΕ, καθηγητής Δραματικής Σχολής Εθνικού Θεάτρου, καλλιτεχνικός σύμβουλος ΘΟΚ 1972-1974

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΩΣ
Υπεύθυνος Υλική: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογία: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

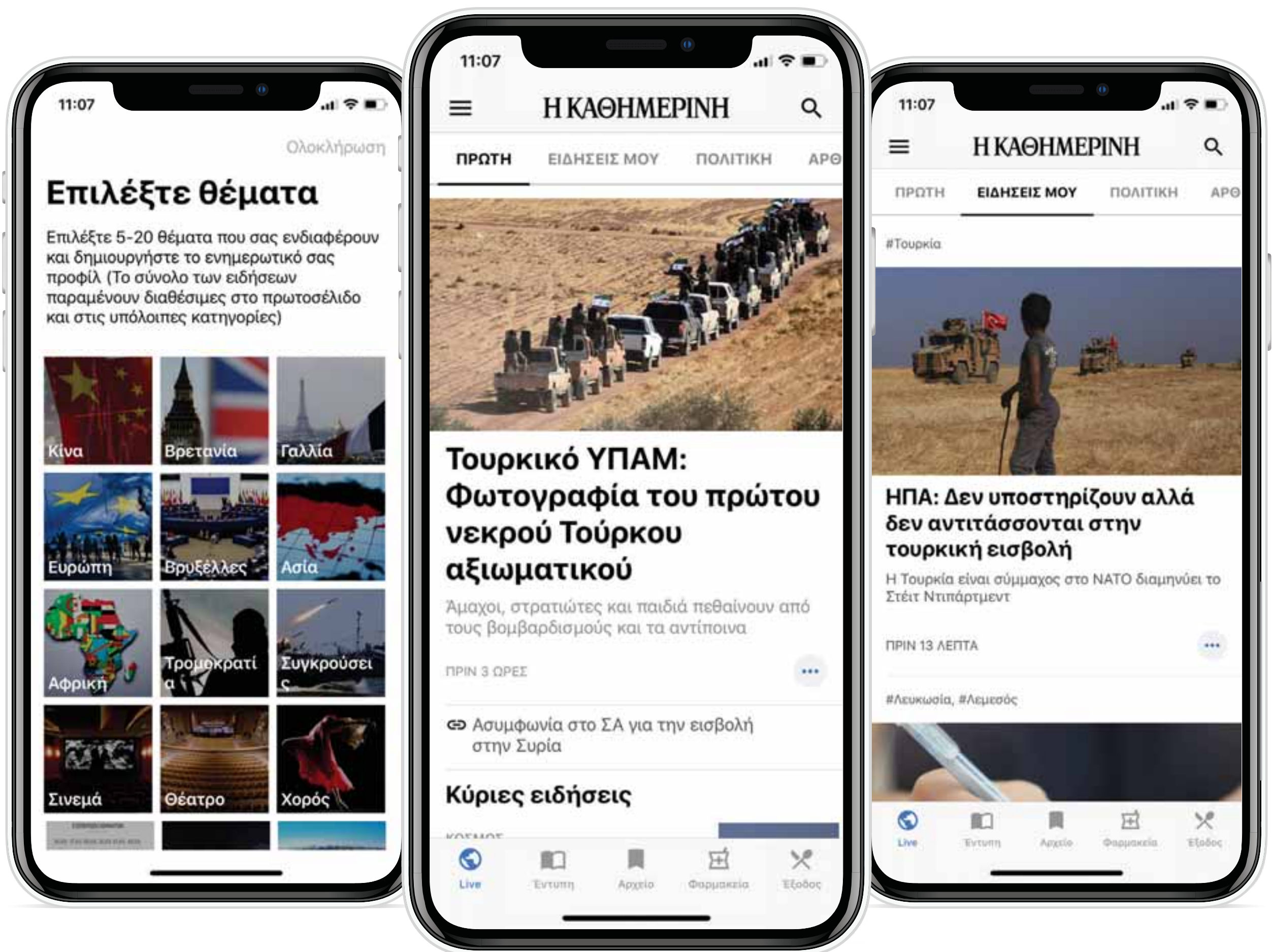
Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ** • Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

Ο κάθε άνθρωπος είναι ξεχωριστός

Φτιάξε το δικό σου timeline ειδήσεων
στη **NEA** εφαρμογή της Κ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

kathimerini.com.cy

Οι συχνές καιρικές ηλεκτροπληξίες της ΑΗΚ

Οι βλάβες στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικού ρεύματος ένεκα καιρικών φαινομένων και η υπογειοποίηση των καλωδίων στην Κύπρο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Ένα από τα σοβαρά ζητήματα που αφάνει πίσω της η κλιματική αλλαγή με την όλο και πιο συχνή εμφάνιση έντονων καιρικών φαινομένων, σε παγκόσμια κλίμακα, αγιγίζει την καθημερινότητα των πολιτών και την παροχή βασικών υπηρεσιών, όπως η ηλεκτρική ενέργεια. Η αυξανόμενη εμφάνιση καιρικών φαινομένων σε ένταση, τείνει να καταστεί ο κανόνας δημιουργώντας έντονους προβληματισμούς, παγκοσμίως, με κοινωνικές και οικονομικές προεκτάσεις. Έχοντας κατά νου τις απαισιόδοξες προβλέψεις, ένα τεράστιο ερωτηματικό που έχει δημιουργηθεί αφορά

Εκτεθειμένες οι υποδομές μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος στην Κύπρο στα καιρικά φαινόμενα. Χαμηλά τα ποσοστά υπογειοποίησης καλωδίων σε σχέση με κάποια κράτη μέλη της Ε.Ε. στην κεντρική και βόρεια Ευρώπη.

τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, για ελαχιστοποίηση των προβλημάτων που αφήνουν στο πέρασμά τους οι ακραίες εξάρσεις του καιρού. Ερώτημα που σχετίζεται και με τις υφιστάμενες υποδομές στη μεταφορά και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας και το κατά πόσο αυτές μπορούν να σταθούν στο νέο κλιματικό περιβάλλον. Τα έντονα καιρικά φαινόμενα των τελευταίων ημερών, σε παγκύπρια κλίμακα συννοδεύτηκαν από ουκ ολίγα προβλήματα στην διανομή ηλεκτρικού ρεύματος προβλήματα που προκλήθηκαν, κυρίως στις εκτεθειμένες στα καιρικά φαινόμενα υποδομές διανομής. Ένα ζήτημα που έχει απασχολήσει την Ε.Ε. τα τελευταία 15 χρόνια. Μελέτη για τα υπόγεια ηλεκτρικά δίκτυα που ετοιμάσθηκε για λογαριασμό της Κομισιόν, δείχνει το χάσμα που υπάρχει ανάμεσα σε κράτη μέλη και την Κύπρο. Με βάση την πρακτική που ακο-

Τα πλείστα προβλήματα που προκλήθηκαν από τα τελευταία καιρικά φαινόμενα που έπληξαν την Κύπρο παρουσιάστηκαν στο εναέριο δίκτυο διανομής ηλεκτρικού ρεύματος. Έκθεση που ετοιμάσθηκε για λογαριασμό της Κομισιόν υποστηρίζει πως τα υπόγεια καλώδια δεν είναι ευαίσθητα σε ζημιές από καταιγίδες.

λουθείται στην Κύπρο μόνο το 8% των συνολικών υποδομών είναι υπογειοποιημένο, την ώρα που το αντίστοιχο ποσοστό σε κάποια κράτη μέλη, στην χειρότερη των περιπτώσεων, ανέρχεται στο 50%.

Υπόγεια καλώδια

Στην έκθεση για λογαριασμό της Κομισιόν, ένας από τους λόγους που προ-

βάλλεται για την υπογειοποίηση των ηλεκτρικών δικτύων είναι και οι ακραίες καιρικές συνθήκες. Μια διαπίστωση που με τα σημερινά κλιματικά δεδομένα δεν περιορίζεται σε γεωγραφικούς περιορισμούς και κλιματολογικές συνθήκες του παρελθόντος.

Στην Κύπρο οι βλάβες στην ηλεκτροδότηση το τελευταίο διάστημα, αποδι-

δονται κατά κύριο λόγο στα καιρικά φαινόμενα. Επιχειρώντας κάποιος να κάνει μια απλή σύγκριση στη μορφή ανάπτυξης του ηλεκτρικού δικτύου της Κύπρου με ευρωπαϊκά, διαπιστώνει το μεγάλο χάσμα στην υπογειοποίηση των δικτύων, στην κατηγορία μέσων και χαμηλής τάσης. Μια πρακτική που σύμφωνα με την ευρωπαϊκή λογική αποσκοπεί αφενός στην

προστασία των δικτύων από τα καιρικά φαινόμενα και αφετέρου στην απρόσκοπτη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές. Με βάση επίσημα στοιχεία από την έκθεση της ΑΗΚ για το 2017, η Κύπρος βρίσκεται πίσω από την Ευρώπη σε ό,τι έχει σχέση με τα υπόγεια καλώδια, εντός κατοικημένων περιοχών. Εδώ το χάσμα είναι τεράστιο, σε σχέση με το δίκτυο της υψηλής τάσης κατηγορία στην οποία η Κύπρος κινείται, σε γενικές γραμμές, στην ευρωπαϊκή πρακτική.

Σε αστικές περιοχές

Το μεγαλύτερο ποσοστό υπογειοποίησης καλωδίων στην Κύπρο, παρατηρείται, ως επί το πλείστον, σε αστικά κέντρα. Οι συνολικές υποδομές (εναέριες και υπόγειες) διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (μέση τάση), ανέρχονται σε 9.759 χιλιόμετρα εκ των οποίων οι 3.864 είναι υπογειοποιημένες. Κάνοντας σύγκριση με το Βέλγιο (πλησιέστερη χώρα με τα γεωγραφικά δεδομένα της Κύπρου), από τις 64.000 χιλιόμετρα δικτύου μέσης τάσης εντός των πόλεων, οι 55.000 είναι υπογειοποιημένο. Άλλο τρανταχτό παράδειγμα η Ολλανδία, όπου το σύνολο της μέσης τάσης είναι υπογειοποιημένη. Κοντά στην κυπριακή πραγματικότητα βρίσκονται η Πορτογαλία, η Ισπανία, και η Ιταλία. Χώρες όπως η Δανία, η Γερμανία, η Γαλλία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο τα ποσοστά υποδομών (εναέρια και υπόγεια) μέσης τάσης, κυμαίνονται σε ποσοστά 50-50.

Στο δεύτερο τμήμα των υποδομών εντός αστικών περιοχών (χαμηλή τάση), το σύνολο του δικτύου στην Κύπρο ανέρχεται σε 16.202 χιλιόμετρα, εκ των οποίων οι 6.198 είναι υπογειοποιημένο. Και εδώ η σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες κινείται στα ίδια ποσοστά με αυτά της μέσης τάσης. Οστόσο, έντονο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα στοιχεία που αφορούν τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Δανία όπου οι υπογειοποιήσεις υπερτερούν των εναέριων καλωδίων. Η περίπτωση της Ολλανδίας διαφέρει από τα υπόλοιπα κράτη μέλη. Εκεί το υπόγειο ηλεκτρικό δίκτυο της χώρας ανέρχεται στις 145.000 χιλιόμετρα, ενώ το εναέριο στα 350 χιλιόμετρα.

Η πρακτική της Κύπρου

Με βάση επίσημα στοιχεία η υπογειοποίηση υποδομών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Κύπρο, κινείται σε χαμηλά ποσοστά. Μια πρακτική που αποδίδεται στο κόστος υπογειοποίησης, τον αυξημένο βαθμό δυσκολίας στον εντοπισμό βλαβών αλλά και επιδιόρθωσης. Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελεί περιστατικό βλάβη που παρουσιάσθηκε πριν από δύο χρόνια, σε υπόγειο καλώδιο της Λευκωσίας το οποίο μέχρι σήμερα δεν έχει επιδιορθωθεί λόγω αντικειμενικών δυσκολιών. Η κυπριακή φιλοσοφία, στο θέμα των υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας, κινείται στη κατεύθυνση, πως τα υπόγεια δίκτυα δεν ενισχύουν την αξιοπιστία του ηλεκτρικού δικτύου. Άλλος αρνητικός παράγοντας είναι το κόστος των εναέριων καλωδίων που σε σχέση με τα υπόγεια είναι 1 προς 8. Αναφορικά με την υπογειοποίηση καλωδίων σε αστικά κέντρα, αυτή εφαρμόζεται κυρίως σε πυκνοκατοικημένες περιοχές, όπως τα κέντρα των πόλεων ή άλλες συνοικίες. Η υπογειοποίηση και τα όποια πλεονεκτήματα απέναντι σε καιρικά φαινόμενα, όπως μας λέχθηκε χαρακτηριστικά, δεν υιοθετείται σε αραιοκατοικημένες περιοχές. Με βάση την ευρωπαϊκή εμπειρία η υπογειοποίηση ηλεκτρικών καλωδίων, εκτός από την προστασία από καιρικά φαινόμενα, παρουσιάζει και άλλα πλεονεκτήματα, κυρίως οικονομικής φύσεως. Σε αντίσ태σή του υψηλού κόστους ανάπτυξης, προβάλλεται το λειτουργικό κόστος καθώς και ο περιορισμός περιστατικών ηλεκτροπληξίας. Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα αφορά τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, από τις εναέριες γραμμές υψηλής τάσης. Επίσης στα θετικά υπογειοποίησης συγκαταλέγεται και η αποτροπή φαινομένων πρόκλησης πυρκαγιών σε δάση, από τα εναέρια καλώδια μήκους 50 χιλιομέτρων περίπου, που περνούν μέσα από κρατικά δάση.

Οι πέντε μέτοχοι έχουν ήδη δώσει προκαταβολή ενός εκατομμυρίου και η συνολική αξία του Mall ανέρχεται στα 100 εκατομμύρια ευρώ για το 64% του εμπορικού κέντρου.

Οι νέες ισορροπίες στο Nicosia Mall

Το δικηγορικό γραφείο Στ. Αμερικάνος έχει το 20%, ακολουθούν Voici La Mode και Ζορπάς

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Μπορεί η κοινοπραξία για την εξαγορά του 64% του Nicosia Mall να έχει δώσει τα χέρια με την Τράπεζα Κύπρου, ωστόσο εσωτερικά, ακόμα το ψάχνουν για την δομή των μετόχων. Οι πληροφορίες για τα ποσοστά των μετόχων αλλάζουν συχνά, όπως και η ταυτότητα του μεγαλύτερου μετόχου από πλευράς των πέντε ενοίκων που μετατρέπονται σε ιδιοκτήτες του mall.

Υπενθυμίζεται ότι πρόκειται για τους Voici La Mode, τους Φούρνους Ζορπάς, το δικηγορικό γραφείο Στέλιος Αμερικάνος, την PHC Franchised και τις Υπεραγορές Αθηνών. Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες από πηγές που είναι σε θέση να γνωρίζουν, το μεγαλύτερο ποσοστό φαίνεται ότι κατέχει αυτή την στιγμή το δικηγορικό γραφείο Στέλιος Αμερικάνος με ποσοστό 20%. Ακολουθεί η Voici La Mode με 15% ενώ στο ίδιο ποσοστό είναι και ο Ζορπάς. Στο 10% είναι το ποσοστό της PHC, ενώ το μικρότερο ποσοστό έχει η υπεραγορά Αθηνών με ποσοστό 4%. Το κατά πόσο αυτά θα είναι και τα τελικά ποσοστά, εξαρτάται από τους ίδιους τους μετόχους. Πάντως φαίνεται ότι οι διεργασίες και οι διαβου-

λεύσεις συνεχίζονται και δεν αποκλείεται τις επόμενες εβδομάδες, να υπάρξουν νέες αλλαγές στην σύνθεση της δομής. Εξάλλου, χρόνος υπάρχει, μέχρι να λάβει η συμφωνία το πράσινο φως από την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού.

Τέλος του 2019

Νεότερα αναμένεται να υπάρξουν περί τα τέλη του 2019. Τότε εκτιμάται ότι θα έχει λάβει τις αποφάσεις της και η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού, η οποία τις τελευταίες δέκα μέρες έχει ενδοφύον της το κείμενο της συμφωνίας πώλησης του μεριδίου της Τράπεζας Κύπρου στο Nicosia Mall, στους πέντε νέους μετόχους. Η επιτροπή καλείται να εξετάσει το πώς διαμορφώνεται πλέον η ισορροπία δυνάμεων στην αγορά, αλλά και κατά πόσο οι δυνάμεις που ενώνονται στην αγορά δημιουργούν μερίδιο περισσότερο από αυτό που προνοείται βάσει του περί συγκεντρώσεων νόμου. Ο ρόλος της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι απαραίτητος από την στιγμή που οι αγοραστές είναι εταιρείες, οι οποίες ήδη δραστηριοποιούνται στο Nicosia Mall και συνολικά οι εγκαταστάσεις που ενοικιάζουν είναι γύρω στο 50% των χώρων του εμπορικού κέντρου.

Η επικύρωση της συμφωνίας θα πρέπει να περάσει από την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού. Το κείμενο της συμφωνίας τέθηκε ενώπιον της Επιτροπής την προηγούμενη εβδομάδα και δεν αναμένεται απόφαση πριν από το τέλος του 2019.

Υπενθυμίζεται ότι η συμφωνία μεταξύ των μετόχων και της Τράπεζας Κύπρου υπογράφηκε στις 27 Σεπτεμβρίου. Το κόστος εξαγοράς του 64% του εμπορικού κέντρου ακουμπά τα εκατό εκατομμύρια ευρώ, ενώ έχει ήδη καταβληθεί το ποσό του ενός εκατομμυρίου. Για την απόκτηση του mall θα περάσει στους νέους μετόχους δάνειο ύψους ογδόντα εκατομμυρίων ευρώ.

Τα υπόλοιπα είκοσι εκατομμύρια θα καταβληθούν κανονικά από τις εταιρείες. Υπενθυμίζεται ότι το υπόλοιπο 36% του Nicosia Mall έχει ο Athenitis Contractors.

Μετά την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού θα περάσει ο έλεγχος στους νέους μετόχους και ακολούθως θα αποφασίσουν το νέο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας.

Σημειώνεται ότι μέχρι να ολοκληρωθεί η συμφωνία δεν αναμένεται να υπάρξουν άλλες αλλαγές εντός του εμπορικού κέντρου, όπως επεκτάσεις, αφίσες νέων εταιρειών και brands. Πάντως οι εξελίξεις στο ιδιοκτησιακό καθεστώς του mall έχουν προκαλέσει έντονο ενδιαφέρον στην αγορά με βασικούς παίκτες του λιανικού να αναμένουν να δουν στην πράξη πόσο λειτουργική θα είναι αυτή η συμφωνία και ποιες θα είναι σε πρακτικό επίπεδο οι συνέπειές της σε σχέση με τα υπόλοιπα brands που δραστηριοποιούνται στο εμπορικό κέντρο.

Σημειώνεται ότι η λειτουργία του Nicosia Mall άρχισε το Νοέμβριο του 2018. Πρόκειται για εμπορικό κέντρο έκτασης 82 χιλιάδων τ.μ., στο οποίο περιλαμβάνονται 1700 χώροι στάθμευσης και στεγάζονται 150 καταστήματα, μεταξύ αυτών το Rio Cinema αλλά και η υπεραγορά Αθηνών, η οποία έκανε για πρώτη φορά άνοιγμα εκτός της Παλλωριώτισσας και επεκτάθηκε και στην Κοκκινοτριμιθιά.

Τον Δεκέμβριο ανοίγει τα χαρτιά της η CTC

Μετά από καθυστέρηση οκτώ μηνών ο όμιλος CTC (Cyprus Trading Corporation) ετοιμάζεται στις 17 Δεκεμβρίου να ανακοινώσει τα οικονομικά αποτελέσματα τόσο για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, όσο και για το πρώτο εξάμηνο του 2019. Σε ανακίνωση της εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, αναφέρεται επίσης ότι θα δημοσιοποιηθούν τα οικονομικά αποτελέσματα και για την Woolworth Properties Plc, την Ermes Department Stores Plc και την Cyprus Limni Resorts & Golfcourses Plc.

Λόγω της καθυστέρησης στην υποβολή της οικονομικής έκθεσης, οι τίτλοι του ομίλου CTC διαπραγματεύονταν στην Αγορά Επιτήρησης. Συγκεκριμένα, τα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί 30 Απριλίου ενώ δεν υποβλήθηκαν ούτε στις 30 Σεπτεμβρίου τα εξαμηνιαία αποτελέσματα του 2019.

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η εταιρεία είχε ενημερώσει το ΧΑΚ ότι δεν μπορούσαν να προχωρήσουν στην ανακοίνωση των οικονομικών τους αποτελεσμάτων, αφού περίμεναν να ολοκληρωθεί η διαδικασία ανταλλαγής χρέους, με την Τράπεζα Κύπρου για το πενήντα τοις εκατό της εταιρείας 228 εκατ. ευρώ. Στο πλαίσιο της ανταλλαγής, το επενδυτικό κομμάτι της Cyprus Limni Resorts και Golf Courses Plc κατέληξε στην Τράπεζα Κύπρου έναντι ποσού 93,2 εκατομμυρίων ευρώ, και συγκεκριμένα στις εταιρείες Hamura Properties Ltd και Dileo Properties Ltd, που είναι επενδυτικές και θυγατρικές της Τράπεζας Κύπρου. Σύμφωνα με πληροφορίες, δεν

έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία ανταλλαγής για αριθμό περιουσιακών στοιχείων αν και η εταιρεία θα είναι σε θέση να παρουσιάσει την πλήρη εικόνα στα οικονομικά της αποτελέσματα.

Σε προηγούμενη ανακοίνωση της πάντως, με ημερομηνία τις 30 Αυγούστου, η Cyprus Trading Corporation Plc είχε αναφέρει ότι η συμφωνία με την Τράπεζα Κύπρου για διαπραγμάτευση των επενδυτικών εταιρειών που ελέγχονται και έχουν σχέση με την Τράπεζα Κύπρου, κτηματικής περιουσίας των εταιρειών του ομίλου CTC, βρισκόταν στο στάδιο της υλοποίησης.

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία ανταλλαγής χρέους με αριθμό περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας.

ποιας. Είχε αναφερθεί τότε ότι η υλοποίηση της εν λόγω συμφωνίας γίνεται σταδιακά λόγω γραφειοκρατικών διαδικασιών για έκδοση εγκρίσεων από τις αρμόδιες αρχές και ότι για την προστασία του επενδυτικού κοινού, οι Διυλιστικές Εταιρείες του ομίλου θα προβαίνουν σε δημοσιοποίηση των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων αμέσως μετά την ολοκλήρωση όλων των εκκρεμοτήτων συναλλαγών. Η εταιρεία είχε αναφέρει τότε ότι ήταν σε προχωρημένο στάδιο για την υλοποίηση της συμφωνίας, την οποία ανέμενε να ολοκληρωθεί σε διάστημα 2-3 μηνών.

ΜΑΡΙΑ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Τα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί 30 Απριλίου ενώ δεν υποβλήθηκαν ούτε στις 30 Σεπτεμβρίου τα εξαμηνιαία αποτελέσματα του 2019.

Οι γυναίκες παίρνουν μισθό μικρότερο κατά 14% από τους άνδρες

Υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των δύο φύλων

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

«Το **μισθολογικό** χάσμα μεταξύ των δύο φύλων είναι σημαντικός δείκτης για τη μέτρηση των διαφορών στις μέσες αποδοχές μεταξύ ανδρών και γυναικών στην ΕΕ», αναφέρει η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία. Το 2017, όπου είναι και τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για το σύνολο της ΕΕ των 28, οι γυναίκες αμείβονταν κατά 16 % λιγότερο από τους άνδρες, ενώ στην ευρωζώνη η διαφορά αυτή ήταν 16,1 %. Οι μικρότερες διαφορές ως προς τη μέση αμοιβή μεταξύ των δύο φύλων διαπιστώθηκαν στο Λουξεμβούργο, την Ιταλία, τη Ρουμανία, το Βέλγιο, την Πολωνία και τη Σλοβενία (διαφορά μικρότερη από 10 % στην κάθε χώρα). Το μεγαλύτερο μισθολογικό χάσμα όμως μεταξύ των δύο φύλων εντοπίστηκε στην Εσθονία (25,6 %), στην Τσεχία (21,1 %), στη Γερμανία (21%) και στο Ηνωμένο Βασίλειο (20,8 %). Στην Κύπρο, οι γυναίκες λαμβάνουν κατά 14% λιγότερα χρήματα από τους άνδρες (βάσει στοιχείων του 2017).

Όμως, η Certified Independent Director, INSEAD, Non Executive Director στην Eurobank Κύπρου, και Non-Executive Director of the BoD, Louis Plc, κυρία Κλεοπάτρα Κιττή, κατά το εργαστήρι / συζήτηση που οργάνωσε την Πέμπτη

Σύμφωνα με την κ. Κιττή, θέση που εξέφρασε και κατά την ημερίδα, θα ήταν ορθό να γίνει μια μελέτη για την επίδραση στην οικονομία (impact assessment).

24 Οκτωβρίου για την χρηματοοικονομική δεξιότητα στην Κύπρο, τόνισε πως ενδεχομένως το χάσμα να είναι και μεγαλύτερο, εάν αναλυθεί ο τρόπος συλλογής δεδομένων, όπως και οι υποθετικές προδιαγραφές που ακολουθούνται.

Η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία καταγράφει πως το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων αντικατοπτρίζει ανισότητες, όπως η δυσανάλογη συχνά συμμετοχή των γυναικών στις οικογενειακές υποχρεώσεις και τις συνακόλουθες δυσκολίες ως προς τον συνδυασμό επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής. «Πολλές γυναίκες εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή βάσει άτυπων συμβάσεων», τονίζει, «αν και αυτό τους επιτρέπει να παραμένουν στην αγορά εργασίας ενώ παράλληλα διαχειρίζονται τις οικογενειακές υποχρεώσεις, ενδέχεται να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην αμοιβή, την εξέλιξη της σταδιοδρομίας, τις προοπτικές προαγωγής και τις συντάξεις τους».

Σύμφωνα με την κ. Κιττή, θέση που εξέφρασε και κατά την ημερίδα, θα ήταν ορθό να γίνει μια μελέτη για την επίδραση στην οικονομία (impact assessment) για τα αποτελέσματα στην οικονομία εάν οι γυναίκες αποκτούσαν ισομοισθία, αλλά και ίσα δικαιώματα σε όλους τους τομείς που αναφέρονται οι μελέτες για ανισότητα μεταξύ των δύο φύλων.

Εξέφρασε δε, την πεποίθηση πως θα άλλαζαν τα δεδομένα προς το θετικό, θα αποκτούσαν δυναμική και θα βελτιώνονταν η ποιότητα ζωής των εργαζομένων γυναικών. Όπως είπε, το Βέλγιο, η Δανία, η Γαλλία, η Λετονία, το Λουξεμβούργο και η Σουηδία είναι χώρες που έχουν πολύ καλές επιδόσεις σε δείκτες που αφορούν τις γυναίκες,

την επιχειρηματικότητα και τους νόμους, αφού παραχωρούν ίδια δικαιώματα σε γυναίκες και άνδρες. Τόνισε δε, πως πριν 10 χρόνια οι συγκεκριμένες χώρες δεν είχαν καλές επιδόσεις, ωστόσο τα τελευταία χρόνια προχώρησαν σε μεγάλες μεταρρυθμίσεις.

Χρηματοοικονομική δεξιότητα

Στο πλαίσιο της ημερίδας, τονίστηκε πως η επάρκεια των χρηματοοικονομικών γνώσεων και δεξιοτήτων είναι ένα μέτρο αντιμετώπισης του μισθολογικού χάσματος μεταξύ ανδρών και γυναικών. Η κ. Κιττή πρόσθεσε πως σε μακροοικονομικό επίπεδο, εάν οι πολίτες μιας χώρας δεν

Βέλγιο, Δανία, Γαλλία, Λετονία, Λουξεμβούργο και Σουηδία είναι χώρες που έχουν πολύ καλές επιδόσεις σε δείκτες που αφορούν τις γυναίκες, την επιχειρηματικότητα και τους νόμους

φεύρεση υρεσιτεχνία πινόηση

Αν το μόνο που λείπει από την ιδέα σου είναι το €

Έλα στην Τράπεζα Κύπρου.

ΔΑΝΕΙΑ InnovFin
Δάνεια InnovFin SME Guarantee Facility για νεοφυείς (startup) και καινοτόμες επιχειρήσεις, με την εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

- Από €25.000 μέχρι και €500.000
- Μειωμένες ή καθόλου απαιτήσεις για παροχή εξασφαλίσεων
- Διάρκεια 12-120 μήνες

www.bankofcyprus.com.cy | 800 00 800

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε μας στα Καταστήματά μας ή στα Κέντρα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Η χρηματοδότηση υποστηρίζεται από το InnovFin SME Guarantee Facility, τον μηχανισμό εγγύησης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με την οικονομική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τα χρηματοδοτικά μέσα που προβλέπονται στο 'Ορίζοντας 2020' και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη. Ο σκοπός του ΕΤΣΕ είναι να συμβάλει στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση παραγωγικών επενδύσεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διασφαλίσει τη δυνατότητα αυξημένης πρόσβασης στη χρηματοδότηση.

Τράπεζα Κύπρου

έχουν τις κατάλληλες χρηματοοικονομικές γνώσεις, τότε ναι μεν διατηρείται η ανισότητα, αλλά δημιουργούνται και άλλα προβλήματα, όπως ο υψηλός δανεισμός (σε νοικοκυριά και κράτος) ή και στην χρηματοοικονομική εξάρτηση των πολιτών μόνο από συντάξεις που μειώνει την παραγωγικότητα του κράτους.

Τα στατιστικά

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, στην Κύπρο διαμένουν 435.600 γυναίκες, αποτελώντας την πλειοψηφία στο συνολικό πληθυσμό με ποσοστό 51%. Οι περισσότερες γυναίκες ανήκουν στις ηλικίες 25-29 ετών, δηλαδή, 35.800. Όπως αναφέρει η στατιστική υπηρεσία της Κύπρου, ο πληθυσμός των γυναικών στη χώρα παρουσιάζει χαρακτηριστικά γήρανσης. Η αύξηση της προσδοκώμενης διάρκειας ζωής των γυναικών κατά τα τελευταία χρόνια αυξάνει τη διαφορά στα ποσοστά των δύο φύλων στον πληθυσμό των ηλικιωμένων, με τις γυναίκες να αποτελούν το 54% του πληθυσμού στις ηλικίες 65+, ενώ η προσδοκώμενη διάρκεια της ζωής της στη γέννηση είναι τα 83,5 έτη σε σύγκριση με 79,8 έτη για τον άνδρα. Το 38% των γυναικών ηλικίας 25 ετών και άνω έχει ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση και το 32% είναι απόφοιτες λυκείου, καθώς το 58% των γυναικών ηλικίας 15 ετών και άνω ανήκουν στο εργατικό δυναμικό.

Οι γυναίκες αποτελούν το 48% του συνολικού εργατικού δυναμικού της Κύπρου, σημειώνει η στατιστική. Μία στις δύο γυναίκες εργάζεται (50% των γυναικών ηλικίας 15 και άνω) και από αυτές που εργάζονται το 85% έχει πλήρη απασχόληση και το 15% έχει μερική απασχόληση. Το 8% των γυναικών ηλικίας 15 ετών και άνω είναι άνεργες, ενώ το 46% είναι στην ανεργία για λιγότερο από 6 μήνες, το 16% είναι για 6 μέχρι 11 μήνες και το 38% είναι άνεργες για 12 μήνες και περισσότερο. Εννέα στις δέκα εργαζόμενες γυναίκες (90%) είναι υπάλληλες και από αυτές, το 78% έχει μόνιμη και το 22% έχει προσωρινή εργασία.

Το δημοφιλέστερο επάγγελμα ανάμεσα στις γυναίκες είναι «υπάλληλος υπηρεσιών και πωλήτριας» με ποσοστό 24%. Περισσότερες από μία στις έξι γυναίκες (17%) έχουν εισόδημα κάτω από το σχετικό όριο της φτώχειας, περίπου μία στις δέκα (11%) ζει σε νοικοκυριό με πολύ χαμηλό δείκτη έντασης εργασίας και το 15% υποφέρει από σοβαρή υλική στέρηση. Το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των δύο φύλων, στη μη διορθωμένη μορφή του, ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των μέσων ακαθάριστων ωριαίων αποδοχών των ανδρών και των γυναικών μισθωτών, εκφραζόμενη ως ποσοστό των μέσων ακαθάριστων ωριαίων αποδοχών των ανδρών μισθωτών.

ΑΠΟΨΗ / Του Δρ. ΧΡΗΣΤΟΥ Ε. ΓΕΩΡΓΙΟΥ*

Η Διαδικασία Διαδοχής: μεταβίβασε τις αξίες σου και όχι μόνο την περιουσία σου

Σύμφωνα με τις «Τρεις Φάσεις της Διαδικασίας Διαδοχής», το έργο του ιδρυτή ξεκινάει με τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών του σχετικά με τις βασικές αξίες που ο ίδιος ακολουθούσε κατά τη διάρκεια του μακροχρόνιου και δύσκολου ταξιδιού της δημιουργίας της οικογενειακής επιχείρησης. Συνεχίζεται με τη μεταβίβαση της επιχείρησης και ολοκληρώνεται με τη μεταβίβαση της περιουσίας και την αποχώρησή του.

Φάση Α: Μεταβίβασε τις Αξίες σου

Οι γονείς μοιράζουν μεταξύ τους τα καθήκοντα της διαπαιδαγώγησης των παιδιών. Συνήθως ο πατέρας είναι υπεύθυνος για την εξοικονόμηση των πόρων διαβίωσης και η μητέρα αναλαμβάνει την ανατροφή και τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών. Παραδοσιακά οι γονείς προσπαθούν να προφυλάξουν τα παιδιά από τις σκοτούρες της δουλειάς, πιστεύοντας ότι είναι πολύ μικρά. Κατά συνέπεια τα παιδιά δεν εννημερώνονται σχετικά με τη φύση της δουλειάς του πατέρα, μέχρι που μπαίνουν στη δουλειά.

Φάση Β: Μεταβίβασε την Επιχείρησή σου

Η ορθή αντιμετώπιση του μεγάλου ζητήματος της διαδοχής είναι θέμα απόφασης που θα πρέπει με γενναιότητα να λάβει έγκαιρα ο ιδρυτής και να συμφωνήσει ολόκληρη η οικογένεια.

Είναι η «αχίλλειος πτέρνα» του ιδρυτή. Οι περισσότεροι ιδρυτές υποθετούν τη φιλοσοφία ότι «θα εργαζόμαι εδώ μέσα, μέχρι να με πάρουν σπικωτό». Πολλοί απ' αυτούς όχι μόνο δεν προσπάθησαν ποτέ να εκπαιδεύσουν τον μελλοντικό τους κληρονόμο, αλλά ούτε καν σκέφτηκαν να ξεκινήσουν ένα σχέδιο διαδοχής. Ο πατέρας αποφεύγει να μεταφέρει στο σπίτι τα προβλήματα της δουλειάς και η μητέρα προτρέπει τα παιδιά να μην νοχλούν και παραφορτώνουν τον πατέρα τους με ερωτήσεις που αφορούν την επιχείρηση.

Τελικά, η «Φάση Γ: Μεταβίβασε

την Περιουσία σου και Αποχώρησε!» προσέλαυσε το ενδιαφέρον της Πολιτείας. Πιστεύοντας ότι τα κύρια αίτια αποτυχίας της διαδοχής είναι η έλλειψη αρωγής και βοήθειας από το κράτος, σχεδόν όλα τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως φαίνεται από τις διάφορες εκθέσεις που έχουν δημοσιευθεί από το 1994 μέχρι σήμερα, κάνουν μεγάλες προσπάθειες δημιουργίας καθοδηγητικών και νομοθετικών σχημάτων προσφοράς βοήθειας προς τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν, ή σύντομα θα αντιμετωπίσουν, το θέμα της διαδοχής.

Όμως, η ορθή αντιμετώπιση του μεγάλου ζητήματος της διαδοχής, δεν είναι θέμα ούτε χρηματοδότησης από την πολιτεία, ούτε νομοθετικών ρυθμίσεων. Είναι θέμα απόφασης που θα πρέπει με γενναιότητα να λάβει έγκαιρα ο ιδρυτής και να συμφωνήσει ολόκληρη η οικογένεια!

Ο Δρ. Χρήστος Ε. Γεωργίου, είναι συγγραφέας του βιβλίου: «Η διαδικασία διαδοχής στις οικογενειακές επιχειρήσεις», Εκδόσεις ΚΕΡΚΥΡΑ, 2015, georgiou@efbc.online

ΑΡΘΡΟ / Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΑΙΤΗΣ

Μεταρρυθμίσεις και εκλογικό κόστος

Πολλές κυβερνήσεις αγχώνονται να παραταθεί ο «μήνας του μέλιτος» και αναβάλλουν τις δύσκολες μεταρρυθμίσεις. Ισως τις βολεύει να πιστεύουν ότι «αυτή τη φορά, είναι διαφορετικά». Ενώ δεν είναι.

έχει πλιοφάνεια, όχι στην καταιγίδα. Οτι, δηλαδή, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις γίνονται ευκολότερα όταν είναι σε καλή κατάσταση η οικονομία, γίνονται πολύ δύσκολα όταν η οικονομία έχει μπει σε φάση κρίσης. (β) Εκλογικό κόστος επέφεραν εκείνες οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που προκαλούσαν διευρύση των εισοδηματικών ανισοτήτων, ειδικά σε εκείνες τις περιπτώσεις που οι κυβερνήσεις δεν είχαν λάβει έγκαιρα και ισχυρά αντίμετρα για τη στήριξη της απασχόλησης και του εισοδήματος της μισθωτής εργασίας. (γ) Οι άλλες κατηγορίες διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων είτε δεν είχαν σοβαρό εκλογικό κόστος ή, αντιθέτως, προσέφεραν εκλογικό όφελος (όχι παντού και πάντα, αλλά...) ειδικά σε όσες περιπτώσεις υλοποιήθηκαν στην πρώτη φάση της νέας διακυβέρνησης (στον

λεγόμενο «μήνα του μέλιτος»), αμέσως μόλις είχε αναλάβει καθήκοντα η κυβέρνηση. Γιατί; Για δύο λόγους:

Αφενός διότι, αν έγκαιρα υλοποιούνται οι μεταρρυθμίσεις, η νέα κυβέρνηση έχει την ευκαιρία να προλάβει (εφόσον οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις είναι οι κατάλληλες, σωστά σχεδίστηκαν κι εφαρμόστηκαν...) να δρέψει τους καρπούς τους πριν εκπνεύσει η θητεία της. Διαφορετικά, αυτή θα πλήρωνε το κόστος, η επόμενη θα εισέπρατε το κέρδος.

Αφετέρου, και πολύ σημαντικό, διότι ό,τι δύσκολο δεν γίνει στον «μήνα του μέλιτος» γίνεται δυσκολότερα και με αχρείαστες αρνητικές παρενέργειες όταν το πολιτικό θερμόμετρο ανεβαίνει, οι εντάσεις ενισχύονται και το κοινωνικοπολιτικό τοπίο γκρίζαρει. Έτσι, η αναβλητική κυβέρνηση απλώς φθείρεται, ενώ, συνθήως, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αποστέλλονται στις ελληνικές καλένδες – δεν γίνονται.

Με σχετική εξαίρεση την περίοδο του τρίτου μνημονίου, το έργο των καθυστερήσεων έχει ανέβει στη χώρα μας πολλάκις. Γιατί πολλές κυβερνήσεις, μόλις λάβουν την εντολή, αγχώνονται να παραταθεί ο «μήνας του μέλιτος» και αναβάλλουν τις δύσκολες μεταρρυθμίσεις, που θα διακινδύνευαν την ειδική ατμόσφαιρα με πελατειακά συστήματα και εξωθεσμικά κέντρα εξουσίας. Ισως τις βολεύει να πιστεύουν ότι «αυτή τη φορά, είναι διαφορετικά». Ενώ δεν είναι.

kallitsiskostas@yahoo.com

Ο ανασχηματισμός άργησε μια μέρα

Σε μετέωρο βήμα βρίσκεται η αλλαγή του υπουργικού σχήματος τη στιγμή που η κυβέρνηση βρίσκεται ήδη σε περιδίνηση

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Όταν ξημέρωνε η περασμένη Κυριακή, παροικούντες το Προεδρικό αλλά και μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου ανέμεναν πως μετά από καιρό η μέρα θα κυλούσε ήρεμα στον Λόφο, γιατί ο Τύπος θα ήταν μάλλον ευνοϊκός απέναντι στην Κυβέρνηση. Ευνοϊκός, γιατί όπως έλεγαν στους διαδρόμους, ο Πρόεδρος μέσω των συναντήσεών του με τους πολιτικούς αρχηγούς την περασμένη βδομάδα έστειλε μήνυμα αποφασιστικότητας για υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων, ενώ το κλείδωμα της τριμερούς διάσκεψης κατέδειξε πως οι εξελίξεις στο Κυπριακό δρομολογούνται. Κινήσεις που κατέρριπταν, όπως έλεγαν, τις επικρίσεις της αντιπολίτευσης και μερίδας ΜΜΕ για έλλειψη στρατηγικής, είτε στο Κυπριακό είτε στην εσωτερική διακυβέρνηση. Χρηδίστηκε να ξεφυλλίσουν τις εφημερίδες για να διαπιστώσουν πως κάθε άλλο από ήρεμη διαφαίνεται η βδομάδα που μπαίνει καθώς οι ειδήσεις που δημοσιεύθηκαν μάλλον καίνε περαιτέρω την κυβέρνηση. Το πρωτοσέλιδο του «Πολίτη» για το ιδιωτικό τζετ του Σαουδάραβα, οι προεκτάσεις των χρυσών διαβατηρίων σε συνδυασμό με την συνέντευξη του Προέδρου Αναστασιάδη στη «Σημερινή», υπό τον τίτλο «Παραιτούμαι αν παρανόμισα για τα διαβατήρια», ήταν αρκετά για να προκαλέσουν νέα κρίση και δυσφορία εντός της κυβέρνησης. Δυσφορία γιατί κυβερνητικοί κύκλοι λένε πως η κυβέρνηση χρειάζεται ένα δυνατό restart για να αποσυμπίσει την κυβερνητική κρίση, να δώσει τον αέρα μίας νέας αρχής ή τουλάχιστον να αλλάξει για λίγο την ατζέντα της επικαιρότητας. Το restart βεβαίως θα επιέλθει με τον ανασχηματισμό, που ενώ συζητείται από το περασμένο καλοκαίρι πάει από αναβολή σε αναβολή, προκαλώντας επικοινωνιακά ζητήματα αλλά και προστριβές εντός της υπουργικής ομάδας. Το κατά πόσο ο ανασχηματισμός θα σώσει την κυβέρνηση από την περιδίνηση στην οποία βρίσκεται τυχάνει αρκετής συζήτησης και θα εξαρτηθεί βεβαίως κατά πολύ από τα πρόσωπα που θα κληθούν τελικώς να αναλάβουν.

Η λίστα του Προέδρου

Μπροστά στην ονοματολογία που δίνει και παίρνει από το καλοκαίρι, στενοί συνεργάτες του Προέδρου απαντούν πως «όλα θα εξαρτηθούν από τον Πρόεδρο». Και για το πότε και για το ποιοι θα αντικατασταθούν. Ο Πρόεδρος, όπως λένε κυβερνητικές πηγές, δεν θα διαμορφώσει το νέο υπουργικό σχήμα, με στόχο να μπουν συγκεκριμένα στελέχη του ΔΗΣΥ στη Βουλή, και εκτιμούν πως ενδεχομένως να ακολουθήσει το μοντέλο «Σαββίδη», υπουργών που δεν προέρχονται από τον ΔΗΣΥ, ούτε έχουν ιστορικό στο πολιτικό σκηνικό.

Πινδάρου και κυβέρνηση πιέζουν για επανεκκίνηση που θα δώσει τον αέρα μίας νέας αρχής, ή τουλάχιστον αλλαγής της ατζέντας για ένα μικρό διάστημα.

Το ερώτημα βεβαίως είναι για ποιο λόγο ο ανασχηματισμός παίρνει παράταση. Είναι γνωστό πως ο Πρόεδρος δυσφορεί εδώ και καιρό με χειρισμούς συγκεκριμένων στελεχών και αντιλαμβάνεται πως μία αλλαγή ίσως να δώσει στην κυβέρνηση μία σχετική ανάσα από το ένα καστόύκι που ακολουθεί το άλλο. Κύρια αιτία της αναβολής του ανασχηματισμού αποτελεί η παράταση στην διαμόρφωση της Κομισιόν που έδωσε στον Νίκο Αναστασιάδη την πολυτέλεια χρόνου για να πάρει τις τελικές του αποφάσεις. Άλλωστε ο ίδιος φαίνεται πως δεν έχει καταλήξει σε συγκεκριμένα πρόσωπα για τις θέσεις που ακούγονται τόσο σε ό,τι αφορά το υπουργείο Παιδείας όσο και το υπουργείο Συγκοινωνιών. Λέγεται μάλιστα, πως οι πιέσεις τόσο από ΜΜΕ όσο και από συγκεκριμένους κύκλους που ζητούν ανασχηματισμό, μάλλον προκαλούν το αντίθετο αποτέλεσμα. Το ζήτημα είναι πως κυβερνητικοί κύκλοι ε-

Ενας ανασχηματισμός που συζητήθηκε όσο κανείς άλλος τείνει να προκαλέσει εσωστρέφεια και περαιτέρω τριβές εντός του κυβερνητικού σχήματος.

κτιμούν πως όσο καθυστερεί ο ανασχηματισμός τόσο χάνεται το στοίχημα για μία ολική επανεκκίνηση ή τουλάχιστον το στοίχημα να περάσει το μήνυμα στην κοινωνία πως ο Πρόεδρος είναι έτοιμος για αλλαγές.

Πιέζουν για αλλαγές

Τόσο στην Πινδάρου όσο και σε κύκλους της κυβέρνησης υπάρχει η εκτίμηση πως ο Πρόεδρος θα πρέπει να προ-

χωρήσει αμέσως σε αλλαγές, οι οποίες δεν θα περιοριστούν βεβαίως σε απλή αντικατάσταση του Χάρη Γεωργιάδη που έχει προαναγγείλει εδώ και μήνες την παραίτησή του, αλλά σε έναν ευρύτερο ανασχηματισμό.

Ανασχηματισμό που τουλάχιστον για κάποιο διάστημα θα μειώσει τους αντιπαθητικούς τόνους και θα στείλει το μήνυμα μίας νέας αρχής. Ίσως, όπως λένε, να στείλει και το μήνυμα ενός mea culpa για το τι διαμείβεται στην εσωτερική διακυβέρνηση και να αποσείσει την εικόνα της κυβερνητικής κόπωσης.

Έχουν καεί

Στην κυβέρνηση θεωρούν πως συγκεκριμένοι υπουργοί έχουν ήδη καεί και η παραμονή τους κάθε άλλο από το να ωφελήσει μπορεί είτε την κυβέρνηση είτε τους ίδιους. Έχει κάνει ήδη αρκετά ζημιά λένε το γεγονός ότι τα ονόματα συγκεκριμένων υπουργών (Κώστα Χαμπασούρη,

Βασιλικής Αναστασιάδου εν μέρει και του Γιώργου Λακκοτύπη) ακούγονται προς αποχώρηση από το καλοκαίρι λόγω της δυσφορίας του Προέδρου με το μέχρι τώρα έργο τους. Όχι μόνο ζημιές σε θέμα εικόνας αλλά και σε θέμα ουσίας, καθώς επικρατεί αβεβαιότητα στο εσωτερικό των υπουργείων και κρούσματα ανυπακοής σε κάποια εξ αυτών. Θα πρέπει να σημειωθεί πως σε ό,τι αφορά το υπουργείο Παιδείας, εκπαιδευτικοί κύκλοι ακόμη και από την Συναγερμική ΠΑΔΕΔ Πρωτοπορία, έχουν στείλει το μήνυμα πως θα πρέπει να γίνει αλλαγή του πολιτικού προϊστάμενου. Έκτισαν ήδη και το προφίλ του διαδόχου του κ. Χαμπασούρη, το οποίο όπως λένε επιβάλλεται να είναι μετριωτάδες πρόσωπο απορριπτοντας το ενδεχόμενο αντικατάστασης από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο Πρόδρομο Προδρόμου.

Και στον ΔΗΣΥ βεβαίως υπάρχει η έντονη άποψη ότι θα πρέπει να γίνουν

αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα, καθώς τα όσα διαμείβονται προκαλούν ζημιά αναπόφευκτα και στον Συναγερμό. Καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι στελέχη έχουν τηρήσει αποστάσεις από ζητήματα, όπως το καυτό θέμα των πολιτογραφήσεων και δη των Καμποτζιανών, περιοριζόμενοι στο να εκδίδουν απρόσωπες ανακοινώσεις τύπου. Ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ, μάλιστα, επικριεί αυτό το διάστημα άνοιγμα στη βάση, πραγματοποιώντας καθημερινά επισκέψεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και αποφεύγοντας την όποια ευθεία αντιπαράθεση με την αντιπολίτευση.

Στο μυαλό του Αβέρωφ

Ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ θέλει να προχωρήσει σε αλλαγές τόσο εντός της κοινοβουλευτικής του ομάδας όσο και στην ηγετική πυραμίδα του κόμματος. Όπως λένε πρόσωπα στο στενό περιβάλλον του, θα έβλεπε ιδιαίτερα θετικά την μετακίνηση του Προδρόμου Προδρόμου στη Βουλή, καθώς έτσι θεωρείται πως θα ενισχυθεί κατά πολύ η κοινοβουλευτική ομάδα αλλά και η εκπροσώπηση του ΔΗΣΥ στα τηλεοπτικά πάνελ. Η εισοδος όπως λέγεται στελεχών που ανήκουν στην πιο φιλελεύθερη τάση όπως οι Ξένια Κωνσταντίνου και Μιχάλης Σοφοκλέους στη Βουλή, θεωρείται πως θα φέρει πίσω ένα ακροατήριο μάλλον δυσανεπόμενο για τα όσα διαμείβονται τόσο στην εσωτερική διακυβέρνηση αλλά κυρίως στο Κυπριακό.

Υπάρχει ωστόσο και η εκτίμηση συναγερμικών στελεχών πως δεν θα υπάρξει καμία αλλαγή εντός της κοινοβουλευτικής ομάδας πλην της αντικατάστασης της Στέλλας Κυριακίδου. Το καλύτερο σενάριο για τον Αβέρωφ Νεοφύτου θα ήταν να αντικατασταθεί από τον έμπειρο κοινοβουλευτικά και πολιτικά Πρόδρομο Προδρόμου, ο οποίος ωστόσο, παρά τα όσα ακούγονται για διακυμάνσεις στη σχέση του με τον Πρόεδρο δεν φαίνεται να εγκαταλείπει το κυβερνητικό σχήμα. Όπως λένε συγκεκριμένα στελέχη, στόχος για το 2021, θα είναι ένα δυνατό ψηφοδέλτιο και γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο ο Συναγερμικός Πρόεδρος θα θέλει να ρίξει όλα τα στελέχη στη μάχη ιδιαίτερα στην επαρχία Λευκωσίας. Δεν θα θέλει για παράδειγμα να αφήσει εκτός μάχης ούτε τον Νίκο Νουρή, του οποίου το όνομα ακούγεται εντόνος για το υπουργείο Εσωτερικών, θέλει τον Χάρη Γεωργιάδη, αλλά επιδιώκει να σύρει στη μάχη—χωρίς επιπλέον προβάδισμα που θα αποτρέψει τυχόν αριστηνών να δώσει τη δική του μάχη—τους Ξένια Κωνσταντίνου, Μιχάλη Σοφοκλέους και Σάβια Ορφανίδου. Σε αυτό το πλαίσιο φαίνεται να θέλει και την παρουσία του Νίκου Τσωναρίτη ο οποίος θα καλύψει, όπως λένε στελέχη, το κενό της Στέλλας Κυριακίδου στην αστική Λευκωσία.

Το ΔΝΤ επαναλαμβάνει την προειδοποίηση για παγκόσμια ύφεση

Ο εμπορικός πόλεμος ΗΠΑ-Κίνας και άλλα μέτωπα προκαλούν κινδύνους αλυσιδωτών κρίσεων στην παγκόσμια οικονομία

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Λίγο μετά την ανάδειξη της στην ηγεσία του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), η Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα έστειλε στα οικονομικά επιτελεία όλων των χωρών παγκόσμια προειδοποίηση: Όλα τα έθνη πρέπει να ξεχάσουν τις διαφορές τους και να προετοιμαστούν για κοινή αντιμετώπιση της πιο σοβαρής απειλής, για την παγκόσμια οικονομία, περίπου μια δεκαετία μετά από τη μεγάλη χρηματοπιστωτική κρίση.

Στην πρώτη της ομιλία από τότε που έγινε διευθύνουσα σύμβουλος του ΔΝΤ, η κ. Γκεοργκίεβα τόνισε ότι η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε τροχιά συγχρονισμένης επιβράδυνσης. Σύμφωνα με την ίδια, οι οικονομολόγοι αναμένουν φθίνουσα ανάπτυξη στο 90% περίπου της παγκόσμιας οικονομίας και εξήγησε:

Στη νέα περίοδο, δεν αποκλείεται οι ξεχωριστές κρίσεις στις οικονομίες των ΗΠΑ, της Ε.Ε. και της παγκόσμιας οικονομίας να δημιουργήσουν ένα εκρηκτικό μείγμα παρατεταμένης ύφεσης.

Η διευθύνουσα σύμβουλος του ΔΝΤ, Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα, τόνισε ότι η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε τροχιά συγχρονισμένης επιβράδυνσης που σημαίνει ότι η ανάπτυξη φέτος θα μειωθεί στο χαμηλότερο ποσοστό από την αρχή της δεκαετίας. Αβεβαιότητα, που προκαλείται από το εμπόριο (βλ. εμπορικός πόλεμος ΗΠΑ-Κίνας), το Brexit και τις γεωπολιτικές εντάσεις και εμποδίζει την οικονομική ανάπτυξη.

νήσεις παραμένουν αντιμέτωπες με μαζικές διαδηλώσεις πολιτών που υψώνουν την φωνή τους κατά του οικονομικού και πολιτικού αδιεξόδου, τα οικονομικά επιτελεία ψάχνουν με απεγνωσμένο τρόπο τον έλεγχο της κρίσης, η οποία κάνει πλέον αισθητή την παρουσία της σε όλα τα πεδία της καθημερινότητας.

Η Λατινική Αμερική δεν είναι η μοναδική περιοχή της υπηλίου, η οποία βιώνει πρώτη τις επιπτώσεις των δεινών

στα οποία εστιάζει σήμερα το ΔΝΤ. Σε όλες τις αναπτυσσόμενες οικονομίες οι προβληματισμοί είναι παρόμοιοι και οικονομολόγοι προειδοποιούν τις κυβερνήσεις ότι έχουν στην διάθεσή τους περιορισμένο χρόνο για να αποφύγουν το πιο εφιαλτικό σενάριο. Ένας των πλέον έμπειρων Τούρκων οικονομολόγων, ο Μαχφί Εγλνιμέζ, ο οποίος ειδικεύεται στις οικονομίες των αναπτυσσόμενων χωρών και στη σύγχρονη τουρκική οικονομία,

αναφέρει σχετικά: «Το 2020 τα προβλήματα στην παγκόσμια οικονομία θα έχουν συνέχεια. Πολλά θα εξαρτηθούν από τις αποφάσεις των ΗΠΑ καθώς οι εμπορικοί πόλεμοι θα αφήσουν την σφραγίδα τους στην επόμενη δεκαετία. Είτε αυτοί οι πόλεμοι θα επηρεάσουν ολόκληρο το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα είτε Κίνα και οι ΗΠΑ θα καταλήξουν σε μια ενδιάμεση φόρμουλα. Το 2020 δεν θα είναι ένα εύκολο έτος και για την Τουρκία. Η

χώρα συμπεριλαμβάνεται ήδη στην λίστα των πέντε οικονομιών που φέρουν τα μεγαλύτερα ρίσκα και η κυβέρνηση δεν εννοεί να εστιάσει την προσοχή της στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις». Πριν από περίπου μια δεκαετία, ο Εγλνιμέζ σημείωνε ότι τα χειρότερα για την παγκόσμια οικονομία αποφεύχθηκαν την ύστατη στιγμή, όταν πρώτα οι οικονομίες των αναπτυσσόμενων χωρών και στην συνέχεια η Ε.Ε. κατάφεραν να αντισταθούν στην μεγάλη κρίση που ξέσπασε στις ΗΠΑ. Σήμερα, ο Εγλνιμέζ προειδοποιεί ότι το ίδιο σενάριο ενδέχεται να μην επαναληφθεί στο άμεσο μέλλον. Με αυτόν τον τρόπο, ολόκληρη η παγκόσμια οικονομία δεν αποκλείεται να βρεθεί αντιμέτωπη μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα με πολύ μεγάλα προβλήματα.

Το εφιαλτικό σενάριο

Για τους εκπροσώπους των αναπτυσσόμενων χωρών η επίλυση των μεγάλων προβλημάτων και η αποφυγή μιας νέας παγκόσμιας ύφεσης, μαζί με τα αναγκαία διαρθρωτικά μέτρα, τα οποία συνοδεύονται από μεγάλο πολιτικό κόστος και την διευθέτηση των περιφερειακών ζητημάτων, εξαρτάται από τον άμεσο έλεγχο της έντασης της παγκόσμιας οικονομίας. Με άλλα λόγια, η παγκόσμια οικονομία δεν αποκλείεται να βρεθεί αντιμέτωπη μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα με πολύ μεγάλα προβλήματα.

και οικονομικών προβλημάτων, όπως λ.χ. το Brexit και η αναταραχή στην Μέση Ανατολή δίνει ενστάσεις ότι μεγάλα προβλήματα που απασχολούν την παγκόσμια οικονομία.

Αλυσιδωτές κρίσεις

Για τους εκπροσώπους των αναπτυσσόμενων χωρών η επίλυση των μεγάλων προβλημάτων και η αποφυγή μιας νέας παγκόσμιας ύφεσης, μαζί με τα αναγκαία διαρθρωτικά μέτρα, τα οποία συνοδεύονται από μεγάλο πολιτικό κόστος και την διευθέτηση των περιφερειακών ζητημάτων, εξαρτάται από τον άμεσο έλεγχο της έντασης της παγκόσμιας οικονομίας. Με άλλα λόγια, η παγκόσμια οικονομία δεν αποκλείεται να βρεθεί αντιμέτωπη μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα με πολύ μεγάλα προβλήματα.

Ο κ. Εγλνιμέζ συμφωνώντας με την κ. Γκεοργκίεβα προειδοποιεί ότι η παγκόσμια οικονομία κινδυνεύει να παραμείνει ανά πάσα στιγμή αντιμέτωπη με το προαναφερόμενο εφιαλτικό σενάριο. Ο ίδιος συνιστά ιδιαίτερη σημασία στα δρώμενα των αναπτυσσόμενων οικονομιών και δίνει την Τουρκία ως παράδειγμα προς αποφυγήν για όλες τις ξένες οικονομίες.

Τα κενά αέρος έφεραν αλλαγές στην Blue Air

Γιατί η εταιρεία διέκοψε τις πτήσεις Λάρνακας – Λονδίνου εξηγεί στην «Κ» ο εμπορικός διευθυντής Carsten Schaeffer

Συνέντευξη στη **ΜΑΡΙΑ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Η διακοπή του δρομολογίου Λάρνακας - Λονδίνου από την Blue Air θορύβησε την κυπριακή αγορά, ενώ αποτέλεσε το έναυσμα συζητήσεων για το μέλλον της εταιρείας. Απαντήσεις δίνει ο εμπορικός διευθυντής της εταιρείας Carsten Schaeffer, ο οποίος παραχώρησε συνέντευξη στην «Κ» στο πλαίσιο της τελευταίας του επίσκεψης στην Κύπρο. Ο κ. Schaeffer παραδέχτηκε ότι η εταιρεία είχε τα προηγούμενα χρόνια ζημιές εκατομμυρίων, τις οποίες προσπαθούν να κλείσουν με μια ευρύτερη αναδιοργάνωση. Σε αυτό το πλαίσιο διαφοροποιείται το επιχειρηματικό μοντέλο της εταιρείας πλσιάζοντας σε αυτό του χαμηλού κόστους. Την επόμενη καλοκαιρινή περίοδο πάντως η εταιρεία θα είναι έτοιμη να ξεκινήσει νέα δρομολόγια από το αεροδρόμιο Λάρνακας. Σε ετήσια βάση η εταιρεία εξυπηρετεί γύρω στα τέσσερα εκατομμύρια επιβάτες.

- Τι σας φέρνει στην Κύπρο;

-Η Κύπρος είναι μια από τις βάσεις μας εκτός της Ρουμανίας, έτσι είμαι εδώ για δεύτερη φορά από τον καιρό ανάληψης των καθηκόντων μου τον Απρίλιο και θα χρειαστεί να έρθω ξανά και πολλές φορές ακόμα. Πρόκειται για προγραμματισμένη επίσκεψη. Η Κύπρος είναι εξάλλου μια από τις βάσεις μας και από τις αγορές κλειδιά, στις οποίες θέλουμε να δείξουμε δυναμικά το «παρών» μας και από την στιγμή που προχωρούμε σε πολλές αλλαγές στην Blue Air, πρέπει να διατηρούμε

Τον Νοέμβριο θα ανακοινωθεί ο νέος προορισμός ο οποίος θα προστεθεί στα δρομολόγια της εταιρείας από το αεροδρόμιο Λάρνακας.

τις σημαντικές μας αγορές ως μέρος αυτών των αλλαγών. Θεωρώ επίσης ότι είναι σημαντικό να βγει και προς τα έξω το τι γίνεται στην εταιρεία μας. Γενικά διατηρούμε χαμηλούς τόνους και έτσι διαδίδονται φήμες, ο κόσμος μιλά και νομίζω ότι πρέπει να παρουσιάσουμε το τι συμβαίνει πραγματικά.

-Ποια είναι λοιπόν τα πλάνα σας;

-Αυτό που μπορώ να πω είναι ότι τα τελευταία τρία χρόνια, η εταιρεία έχει χάσει πολλά λεφτά. Μόνο πέρσι χάσαμε 23 εκατομμύρια ευρώ. Έτσι από τον Δεκέμβριο, προσπαθούμε να αλλάξουμε τα πάντα μέσα στην εταιρεία, όπως τη δομή των μετόχων και την διοικητική δομή.

-Πώς οδηγήθηκε η εταιρεία σε ζημιές;

-Υπήρξε μια φάση κατά την οποία η Blue Air παρουσίασε ταχεία ανάπτυξη. Αυτό συνεπάγεται επενδύσεις. Κάθε νέο δρομολόγιο είναι και μια επένδυση, κάθε καινούργια βάση είναι μια επένδυση. Θεωρώ λοιπόν ότι η Blue Air, εκμεταλλευόμενη το γεγονός ότι ήταν πολύ δημοφιλής για μια περίοδο, προχώρησε ταυτόχρονα σε πολλές επενδύσεις. Καμία φορά όμως ξεχνάς να αναπροσαρμόσεις τις δομές σου, και τον τρόπο λήψης αποφάσεων, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει πλέον ξεκάθαρο επιχειρησιακό μοντέλο. Από την άλλη, η βιομηχανία των αερομεταφορών έχει πολύ περιορισμένα περιθώρια κέρδους 1-5%. Αυτό σημαίνει ότι πολύ εύκολα μπορεί μια εταιρεία να χάσει χρήματα. Και αυτό έχει συμβεί στην προκειμένη περίπτωση, αν και αργοπορημένα το ανακάλυψαν ότι υπήρχε πρόβλημα, όταν αυτό είχε πάρει πλέον σοβαρές διαστάσεις. Έπρεπε λοιπόν να αντιδράσουμε άμεσα και να σταματήσουμε την αιμορραγία. Σε διαφορετική περίπτωση θα είχαμε την κατάληξη της

Ο κύκλος εργασιών της Blue Air θα καλύψει το σύνολο των εξόδων της, εκτιμά ο εμπορικός διευθυντής της εταιρείας Carsten Schaeffer, ο οποίος αναφέρει ότι η εταιρεία είναι σε διαδικασία εξορθολογισμού του επιχειρηματικού μοντέλου της.

Υπάρχουν και πιο φθηνά αεροδρόμια

-Εντοπίζετε δυσκολίες στην δραστηριοποίησή σας στην Κύπρο;

-Δεν είναι από τις φθηνότερες τοποθεσίες, ας το θέσω έτσι. Έχετε ένα ωραίο αεροδρόμιο το οποίο πρέπει να πληρωθεί. Υπάρχουν και φθηνότερα αερο-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Είναι σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν που διακόπηκαν και οι πτήσεις από την Κύπρο προς στο Ηνωμένο Βασίλειο;

-Ακριβώς. Έχουμε επίσης μειώσει τον αριθμό των πτήσεων στο Τορίνο που είναι η δεύτερη διεθνής μας βάση στην οποία εκτελούσαμε εσωτερικές και διε-

-Πάντως, σίγουρα όχι ένα από τα φθηνότερα. Δεν είναι το ακριβότερο αλλά στο δικό μας χαρτοφυλάκιο είναι. Και ειδικά το ότι διατηρείς βάση είναι πιο ευαίσθητος στο κόστος. Γενικότερα η Κύπρος δεν είναι φθηνό μέρος. Για τις αερογραμμές το σημαντικό είναι να λειτουργούν εύρυθμα οι υποδομές, και να είναι αποδεκτό και το κόστος των υποδομών.

το οποίο δεν λειτουργούσε ικανοποιητικά μέχρι σήμερα. Θέλουμε επίσης να βελτιώσουμε τις after sales υπηρεσίες μας. Το πλάνο μας βασίζεται στην τεχνολογία και πρέπει να κάνουμε αλλαγές γι' αυτό για να δώσουμε και την ποιότητα των υπηρεσιών που θέλουμε στους επιβάτες μας. Σε αυτό το πλαίσιο θα ετοιμάσουμε την εφαρμογή στα έξυπνα τηλέφωνα, η οποία θα είναι έτοιμη τον Ιανουάριο. Είναι σημαντικό επίσης να κρατούμε το προσωπικό μας ικανοποιημένο, γιατί όταν το προσωπικό είναι ικανοποιημένο τότε το ίδιο και οι επιβάτες μας. Φυσικά δεν είμαστε ακόμα στο στάδιο που θέλουμε να είμαστε. Μπορεί να έχουμε λύσει μέρος των οικονομικών μας θεμάτων αλλά δεν έχουμε λύσει τα λειτουργικά μας θέματα.

-Πότε νομίζετε ότι θα έχετε επιλύσει όλα αυτά τα ζητήματα;

-Για εμάς η καλοκαιρινή περίοδος είναι εξαιρετικά σημαντική οπότε πρέπει να ολοκληρώσουμε όλα τα ανοικτά ζητήματα μέχρι το τέλος Μαρτίου. Αν κάτι δεν είναι έτοιμο μέχρι το τέλος Μαρτίου, τότε θα περιμένουμε να συνεχίσουμε μετά το τέλος της. Έχουμε 25 projects στα οποία δουλεύουμε παράλληλα, ώστε να είμαστε σίγουροι ότι την επόμενη καλοκαιρινή

περίοδο όλα θα κυλήσουν ομαλά και χωρίς εκπλήξεις για την εταιρεία μας.

-Φαντάζομαι όλες αυτές οι αλλαγές συνοδεύονται με κάποιο κόστος.

-Φυσικά, έχουν κόστος, αλλά δεν θέλω να αναφερθώ στο ποσό της επένδυσής.

Η αστάθεια στους αερομεταφορείς

-Έχουν δημιουργηθεί ευκαιρίες στην αγορά μετά το κλείσιμο της ThomasCook; Ή είναι δυσανάλογη η αστάθεια που έχει επιφέρει στην αγορά;

-Γενικότερα ο τομέας των αερομεταφορών τα τελευταία 2-3 χρόνια, χαρακτηρίζεται από μεγάλη αστάθεια. Δούλευα για την Air Berlin τους τελευταίους μήνες, οπότε ξέρω πολύ καλά τι μπορεί να συμβεί. Αλλά αυτό μου έχει διδάξει επίσης την σημασία του να είσαι ξεκάθαρος στο επιχειρηματικό μοντέλο της εταιρείας και στην διαδικασία που το εφαρμόζεις. Στην περίπτωση της Air Berlin νομίζω ένας από τους λόγους γιατί απέτυχαν ήταν γιατί ήταν πολύ περιπλοκος ο τρόπος λειτουργίας της εταιρείας και αυτό περιέπλεξε τα πράγματα για τους ίδιους αφού δημιούργησε πολύ ψηλά κόστη.

-Θεωρείτε λοιπόν ότι αυτός είναι ο βασικός λόγος πτώχευσης τόσοων αεροπορικών εταιρειών; Δεν μιλά μόνο για την Air Berlin, αλλά και για την Cobalt, Germania Airline και τελευταία η Thomas Cook.

-Τα χαμηλά αεροπορικά ναύλα σε καμία περίπτωση δεν δημιουργούν προοπτικές για μια βιώσιμη επιχείρηση. Το κόστος του στόλου, το κόστος των καυσίμων, το εργατικό κόστος είναι περίπου το ίδιο για όλους. Άρα, έχοντας χαμηλά αεροπορικά ναύλα, δεν μπορείς να έχεις βιώσιμη επιχείρηση.

-Γιατί όμως σε ένα χρόνο συσσωρεύτηκαν τόσες πτωχεύσεις;

-Διότι το περιθώριο κέρδους είναι για

όλους πολύ μικρό, και είναι πολύ μικρή η απόσταση από το κέρδος στην απώλεια. Σκεφτείτε ότι όλα αυτά έγιναν σε περίοδο που οι οικονομίες των χωρών ήταν σε καλά επίπεδα.

-Ποια είναι τα πλάνα σας για την κυπριακή αγορά;

-Επί του παρόντος έχουμε μειώσει τα δρομολόγια μας και επικεντρωνόμαστε στους ελληνικούς προορισμούς. Ετοιμάζουμε επίσης νέους προορισμούς οι οποίοι θα ξεκινήσουν το ερχόμενο καλοκαίρι από το αεροδρόμιο Λάρνακας και αναμένεται να ανακοινωθούν εντός Νοεμβρίου. Μόλις ολοκληρώσουμε το πλάνο στο μάρκετινγκ μας, θα το ανακοινώσουμε και επίσημα.

-Πρόκειται για ευρωπαϊκό προορισμό;

-Πολύ πιθανό ναί, αλλά δεν μπορώ να δώσω περισσότερες πληροφορίες. Μόλις πήραμε την απόφαση να προχωρήσουμε σε αυτόν τον προορισμό και πρέπει να το κοινοποιήσουμε στην κυπριακή αγορά. Με αυτόν τον τρόπο στέλνουμε και το μήνυμα στην κυπριακή αγορά ότι είναι στα πλάνα μας να είμαστε εδώ και να αναπτυχθούμε εδώ.

-Μετά το κλείσιμο της Cobalt χάσαμε την συνδεσιμότητα με το Παρίσι και την Μαδρίτη. Είναι μέσα στα πλάνα της εταιρείας σας αυτοί οι προορισμοί;

-Δεν έχουμε κάτι αυτή την στιγμή στα πλάνα μας, αλλά μόλις κτίσουμε βάση κερδοφορίας, θα ψάξουμε για νέες ευκαιρίες επέκτασης. Αλλά αυτή την στιγμή

Τον Ιανουάριο η εταιρεία θα είναι έτοιμη να παρουσιάσει την εφαρμογή της για τα κινητά τηλέφωνα, σε μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού και τεχνολογικής αναβάθμισής της.

πρέπει να επικεντρωθούμε στην ανάπτυξη μας, και την αύξηση του στόλου μας, των δρομολογίων τόσο από το Τορίνο όσο και από την Λάρνακα.

-Θα δούμε μειώσεις στις τιμές των εισιτηρίων;

-Ήδη οι τιμές των εισιτηρίων μας είναι πολύ ανταγωνιστικές. Ξέρω ότι αυτό δεν είναι αυτό που θέλει να ακούσει το κοινό, αλλά ρεαλιστικά μια αεροπορική εταιρεία πρέπει να είναι επικερδής και αυτό αφορά όλες τις εταιρείες όλων των προφίλ. Πρέπει να παραμείνουμε ανταγωνιστικοί αλλά και να διατηρήσουμε παράλληλα την επικερδεια της. Διαφορετικά δεν θα είμαστε βιώσιμοι. Το ζητούμενο είναι να βρεθεί η χρυσή τομή ανάμεσα στα δύο.

Αλλαγές στον στόλο της εταιρείας

-Προετοιμάζετε αλλαγές στον στόλο της εταιρείας;

-Προγραμματίζουμε να έχουμε πιο μόνοι στόλο ξεκινώντας από τον χειμώνα. Γνωρίζετε όμως την κατάσταση με τα αεροσκάφη Max, οπότε αυτή την στιγμή κανείς δεν μπορεί να μας πει πότε τα αεροσκάφη θα ξεκινήσουν να πετούν ξανά και πότε θα τα έχουμε τελικά.

-Να περιμένουμε περισσότερα αεροσκάφη στην Κύπρο λόγω και της αλλαγής του πτητικού προγράμματος;

-Το να έχουμε ένα αεροσκάφος με βάση στην Κύπρο είναι μεγάλη επένδυση, έτσι αν θα αυξήσουμε τον αριθμό των αεροσκαφών είναι μια επένδυση. Πιθανόν, δεν είναι το επόμενο βήμα αλλά από πλευράς κερδοφορίας και επιτυχίας σκεφτόμαστε μελλοντικά να φέρουμε περισσότερα αεροσκάφη στην Κύπρο.

-Έχετε ήδη αναφέρει όμως αύξηση των δρομολογίων από Κύπρο;

-Ναι αλλά αυτό θα γίνεται από αεροσκάφος το οποίο δεν θα έχει την βάση στο στην Κύπρο.

Η τουριστική ταυτότητα της Κύπρου

-Ποιοι είναι οι πιο δημοφιλείς προορισμοί στην Ευρώπη για την εταιρεία σας αλλά και γενικά;

-Γενικά δημοφιλείς είναι οι κλασικοί προορισμοί όπως Λονδίνο, Παρίσι, Ρώμη. Για την Blue Air οι ιταλικοί προορισμοί είναι πολύ δημοφιλείς για την ρουμανική αγορά, και λόγω των ισχυρών δεσμών μεταξύ των δύο χωρών. Ακολουθεί το Ηνωμένο Βασίλειο, διότι πολλοί από τη Ρουμανία ζουν και εργάζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και η τρίτη θέση μοιράζεται μεταξύ Ισπανίας, Γαλλίας και Γερμανίας. Για την κυπριακή αγορά ο δημοφιλέστερος προορισμός είναι η Ελλάδα.

-Ποιες χώρες προτιμούν την Κύπρο;

-Αν κοιτάξεις γύρω σου υπάρχουν πολλοί Ρώσοι επισκέπτες και από το Ηνωμένο Βασίλειο. Στην περίπτωση της γερμανικής αγοράς, η Κύπρος είναι μεν γνωστή αλλά όχι ιδιαίτερα δημοφιλής.

-Πώς μπορούμε να αυξήσουμε την προτίμηση από την γερμανική αγορά;

Σκεφτόμαστε μελλοντικά να φέρουμε περισσότερα αεροσκάφη στην Κύπρο, δηλώνει ο κ. Schaeffer.

Η Κύπρος θα μπορούσε να είναι ένα ωραίο χειμερινό θέρετρο, αλλά θα πρέπει να υπάρχουν και οι σχετικές υποδομές για να προσφέρονται δραστηριότητες.

-Νομίζω ότι η Κύπρος πρέπει να δημιουργήσει δική της μοναδική πρόταση ώστε να διαφοροποιήσει τον εαυτό της από την Ελλάδα και την Τουρκία. Η Ελλάδα είναι γνωστή για την ιστορία και την κουλτούρα της, η Τουρκία θεωρείται προορισμός για οικογένειες, και η Κύπρος έχει κάτι από Ελλάδα και κάτι από Τουρκία, αλλά πρέπει να γίνει λίγο πιο συγκεκριμένη στην ταυτότητά της. Θα μπορούσε να προωθήσει τις εμπειρίες κατά την χειμερινή περίοδο, που είναι κάτι το

οποίο δεν προωθείται από τους δύο αυτούς ανταγωνιστές. Η Κύπρος θα μπορούσε να είναι ένα ωραίο χειμερινό θέρετρο, αλλά θα πρέπει να υπάρχουν και οι σχετικές υποδομές για να προσφέρονται δραστηριότητες.

Έτσι θα μπορούσε να δοθεί έμφαση σε οινόπνευμα, ταβέρνες, ειδικές δραστηριότητες όπως είναι για παράδειγμα πώς παρασκευάζεται το χαλούμι, τις εξορμήσεις στις ορεινές περιοχές, και την πεζοπορία. Αυτές οι δραστηριότητες μπορούν να φέρουν ψηλά ποιότητας τουρίστες. Σε μια τέτοια περίπτωση δεν θα τίθεται θέμα ανταγωνισμού για το κόστος. Πρέπει να βρείτε το συγκεκριμένο στυλ σας και θεωρώ ότι υπάρχουν πολλές πρωτοβουλίες σε αυτή την κατεύθυνση. Φυσικά, αυτό δεν μπορεί να το πετύχει μια αερογραμμή, αλλά χρειάζεται συνεργασία με τους κρατικούς φορείς, και χρειάζονται επενδύσεις για να εκπαιδευτούν όλοι οι φορείς προς αυτή την κατεύθυνση.

Με 15ετές ομόλογο θα ξοφλήσει το ΔΝΤ η Λευκωσία

Θα εκμεταλλευτεί αρχές του 2020 το περιβάλλον των χαμηλών επιτοκίων με φθηνή αναχρηματοδότηση χρέους

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Σε νέα έκδοση χρέους θα προχωρήσει στις αρχές του 2020 η Κυπριακή Δημοκρατία. Στόχος, να αποπληρωθεί το χρέος προς το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, το οποίο ανέρχεται στα 696 εκατομμύρια ευρώ και του οποίου το επιτόκιο ανέρχεται στο 1,99%. Μία πιθανή επιλογή, θέση που εκφράστηκε και από τον επικεφαλής του Γραφείου Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους Φαίδωνα Καλοζών στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών την Τρίτη, είναι η έκδοση 15ετούς ομολόγου από το οποίο θα αντληθούν χρήματα τα οποία θα είναι πολύ πιο χαμηλού επιτοκίου. Ο δανεισμός εξάλλου στο περιβάλλον των χαμηλών επιτοκίων που κινείται η παγκόσμια οικονομία, μπορεί να φέρει χρήματα στην Κυπριακή Δημοκρατία με επιτόκιο στο 1%, που θα είναι στα μισά από το επιτόκιο του δανείου του Ταμείου. Από την υλοποίηση της στρατηγικής του

Αναμένεται το δημόσιο χρέος το 2020 να φτάσει στο 91,1% από 95,6% που θα φτάσει στα τέλη του τρέχοντος έτους.

Οι ανάγκες αναχρηματοδότησης είναι σε χαμηλά επίπεδα και κυμαίνονται περίπου από 7% του ΑΕΠ το 2020 και 2022 σε 2% του ΑΕΠ το 2021.

Υπουργείου για το χρέος, το Γραφείο Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους επιδιώκει -μεταξύ άλλων- να διατηρήσει τη μέση σταθμική διάρκεια του χρέους σε υψηλά επίπεδα μέσω νέων εκδόσεων ομολόγων μεγαλύτερης διάρκειας, αξιοποιώντας ταυτόχρονα το χαμηλό περιβάλλον επιτοκίων στις ευρωπαϊκές αγορές. Μετά την πλήρη αποπληρωμή του ρωσικού δανείου ύψους 1,58 δισ. ευρώ, η Κυπριακή Δημοκρατία φαίνεται να «κλείνει» λογαριασμούς με τους δανειστές. Η αποπληρωμή αυτή θα φέρει και το ύψος του δημοσίου χρέους να περιοριστεί στο 91,1% του ΑΕΠ, από 95,6% που θα φτάσει στο

τέλος του 2019 βάσει των υπολογισμών του Υπουργείου Οικονομικών. Εξάλλου, κάτι ανάλογο έπραξε και προ μερικών μηνών για να αποπληρώσει το ρωσικό δάνειο. Προχώρησε για πρώτη φορά στην ιστορία της η χώρα με 30ετές και δανείστηκε 750 εκατομμύρια ευρώ, αλλά προχώρησε συνάμα και σε έκδοση 5ετούς ομολόγου, λαμβάνοντας 500 εκατ. ευρώ. Τα επιτόκια ήταν 2,88% και 0,65%, αντίστοιχα. Οι επενδυτές παρουσιάστηκαν πρόθυμοι να δανείσουν πολύ παραπάνω από το ζητούμενο ποσό των δύο ομολόγων, με τις προσφορές για το 5ετές να φτάνει τα 4,8 δισ. ευρώ και το ποσό για

το 30ετές ομόλογο να φτάνει τα 6,3 δισ. ευρώ.

Όπως αναφέρεται στις οικονομικές εξελίξεις του 2019 το Υπουργείο Οικονομικών και στις προοπτικές του για το 2020 που παρουσιάστηκαν την Τρίτη στην Επιτροπή Οικονομικών, το δημόσιο χρέος της Κυπριακής Δημοκρατίας προβλέπεται ν' ανέλθει γύρω στα €20,9 δισ. κατά το τέλος του 2019, μετά και από τις δύο εκδόσεις (tap issues of bonds) αρχές Οκτωβρίου του 2019 με την προσθήκη ποσού περίπου €400 εκ. σε δύο υφιστάμενα ομόλογα αναφοράς λήξας 2034 και 2049 και της πρόωρης αποπληρωμής

του ανεξόφλητου χρέους προς τη Ρωσική Ομοσπονδία. Σχολιάζεται δε, πως η κατά χρηματοδοτικό εργαλείο κατανομή του δημόσιου χρέους κατά το τέλος του 2019 προβλέπεται να διαφοροποιηθεί σημαντικά σε σχέση με την αντίστοιχη κατανομή στο τέλος του 2018, κυρίως λόγω της έκδοσης Ευρωπαϊκών Μεσοπρόθεσμων Ομολόγων και της πρόωρης αποπληρωμής του ρωσικού δανείου.

Τα ποσοστά

Όσον αφορά στην κατηγορία που έχει το μεγαλύτερο μέρος του δημοσίου χρέους, βάσει της έκθεσης συγκεντρώνουν

τα ομόλογα εξωτερικού, τα οποία προβλέπεται ν' ανέλθουν στο 41% στο τέλος του 2019. Η δεύτερη μεγαλύτερη κατηγορία του δημόσιου χρέους αφορά τον επίσημο δανεισμό, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου αφορά δάνεια του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ), του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕ), ο οποίος προβλέπεται ν' ανέλθει στο 40% του συνολικού χρέους στο τέλος του 2019.

Το υπόλοιπο μέρος, όπως καταγράφεται στις οικονομικές εξελίξεις του 2019 και τις προοπτικές του 2020, αφορά ομόλογα εσωτερικού, και ομόλογα για φυσικά πρόσωπα τα οποία προβλέπεται ν' ανέλθουν στο 13% και 3% αντίστοιχα στο τέλος του 2019. Το μέσο σταθμικό κόστος εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους, με την υπόθεση ότι τα επιτόκια των δανείων του ΕΜΣ και του ΔΝΤ θα κυμανθούν στα ίδια επίπεδα με τα σημερινά επίπεδα, εκτιμάται ότι θα περιορισθεί περίπου στο 2,2% στο τέλος του 2019 σε σύγκριση με 4,2% που ήταν στο τέλος του 2012. Η σταδιακή μείωση του κόστους αντικατοπτρίζει τη θετική επίδραση του χαμηλού κόστους δανεισμού από τον ΕΜΣ και το ΔΝΤ, των συναλλαγών διαχείρισης υποχρεώσεων καρτοφυλακίου που εκτελούνται από το Γραφείο Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΓΔΔΧ), του περιβάλλοντος χαμηλών επιτοκίων στην ευρωπαϊκή αγορά κεφαλαίων καθώς επίσης και των αναβαθμίσεων του αξιόχρεου της Κυπριακής Δημοκρατίας από οίκους αξιολόγησης.

Δείκτες κινδύνου

Όσον αφορά την εικόνα των βασικών δεικτών κινδύνου του δημόσιου χρέους όπως αυτοί θα διαμορφωθούν στο τέλος του 2019, αυτή προβλέπεται να διαφοροποιηθεί σημαντικά σε σχέση με τα επίπεδα που ισχύουν στο τέλος του 2018, τονίζει το Υπουργείο. Διαφοροποιήσεις προβλέπεται να σημειωθούν στο ποσοστό του χρέους που λήγει εντός ενός έτους

και εντός πέντε ετών καθώς επίσης και στη μέση σταθμική διάρκεια του συνολικού χρέους και εμπορεύσιμου χρέους. Συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι το ποσοστό χρέους που λήγει εντός ενός έτους και εντός πέντε ετών θα διαμορφωθεί περίπου στο 8% και 41% αντίστοιχα στα τέλη του 2019 σε σύγκριση με 11% και 47% στο τέλος του 2018 λόγω κυρίως της πρόωρης αποπληρωμής του ρωσικού δανείου. Το Υπουργείο υπολογίζει ότι οι προγραμματισμένες λήξεις 5 Ευρωπαϊκών Μεσοπρόθεσμων Ομολόγων, οι οποίες θα αποπληρωθούν εντός της επόμενης πενταετίας θα περιορίσουν το ρυθμό μείωσης του χρέους που λήγει εντός πέντε ετών. Η μέση σταθμική διάρκεια του συνολικού και εμπορεύσιμου χρέους προβλέπεται να διαμορφωθεί στα 7,5 και 7 χρόνια αντίστοιχα στο τέλος του 2019 σε σύγκριση με 5,9 και 4,3 χρόνια στο τέλος του 2018. Σημειώνεται πως το ποσοστό χρέους σε κυμαινόμενο επιτόκιο προβλέπεται να κυμανθεί περίπου στα ίδια με τα περυσινά επίπεδα και δη στο 38%, ενώ την ίδια ώρα, τα ρευστά διαθέσιμα προβλέπεται ότι θα υπερκαλύψουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες των επόμενων 9 μηνών.

Χρηματοδοτικές ανάγκες

Οι ανάγκες αναχρηματοδότησης, όπως αυτές προκύπτουν από το βασικό σενάριο μακροοικονομικής πολιτικής του Υπουργείου, αναφέρεται πως είναι σε χαμηλά επίπεδα και κυμαίνονται περίπου από 7% του ΑΕΠ το 2020 και 2022 σε 2% του ΑΕΠ το 2021.

Συγκεκριμένα, οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες σε απόλυτους αριθμούς για το 2020 και 2022 προβλέπονται περίπου σε €1,5 δισ. και €1,6 δισ. αντίστοιχα, ενώ για το έτος 2021 οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες υπολογίζονται γύρω στα €0,5 δισ. Τα χρηματοδοτικά διαθέσιμα βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα και συνάδουν με τον στόχο της κάλυψης των χρηματοδοτικών αναγκών των επόμενων 9 μηνών.

Ψήφο εμπιστοσύνης στις ασφαλιστικές της δίνει η Ελληνική

Απέκτησε το 100% της Hellenic Alico, εξαγοράζοντας το 27,5% από την MetLife

Το 100% της Hellenic Alico Life απέκτησε η Ελληνική Τράπεζα, αφού απέκτησε από την MetLife το 27,5% που κατείχε στην ασφαλιστική εταιρεία. Την ίδια ώρα, η κίνηση αυτή μπορεί να χαρακτηριστεί και ως «μία ψήφος εμπιστοσύνης», αφού ρίχνει τίτλους τέλους προς στιγμή στα σενάρια συνεργασίας της τράπεζας με άλλους ασφαλιστι-

η εξαγορά υπολογίζεται στα 5 - 8 εκατομμύρια ευρώ. Αν υποθέσουμε πως η CNP εξαγόρασε το 49% του ποσοστού που είχε η Τράπεζα Κύπρου έναντι 97,5 εκατ. ευρώ, τότε η εξαγορά ενός ποσοστού 27,5% για μία ασφαλιστική που είναι κατά 10 φορές μικρότερη από την κυπριακή CNP, δεν θα ξεπεράσει τα 5 - 7 εκατομμύρια ευρώ. Και γι' αυτό εξάλλου αναφέρεται πως η συναλλαγή δεν θα έχει σημαντική επίδραση στους κεφαλαιακούς δείκτες και τη χρηματοοικονομική θέση του ομίλου της Τράπεζας.

Όπως καταγράφεται επίσημα, μετά την απόκτηση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας Λτδ και του σχετικού πελατολογίου, η Διοίκηση της Ελληνικής Τράπεζας αναγνώρισε την ευκαιρία να αναπτύξει τη δραστηριότητά της στον ασφαλιστικό τομέα και να δημιουργήσει περαιτέρω αξία μέσω των θυγατρικών της. Ως εκ τούτου, η Τράπεζα τονίζει πως θα επικεντρωθεί στην αναδιάρθρωση και επανατοποθέτηση των ασφαλιστικών θυγατρικών εταιριών της προκειμένου να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές τους και να ενισχύσει τη θέση τους στην κυπριακή αγορά. «Η πιο πάνω εξαγορά αποτελεί μέρος της στρατηγικής του ομίλου της Τράπεζας για αύξηση των εσόδων της μέσω προμηθειών», καταλήγει. Ο Γενικός Διευθυντής της MetLife Cyprus, κ. Κυριάκος

Η Διοίκηση της Τράπεζας αναγνώρισε την ευκαιρία να αναπτύξει τη δραστηριότητά της στον ασφαλιστικό τομέα και να δημιουργήσει περαιτέρω αξία μέσω των θυγατρικών της.

Αποστολίδης, ανέφερε τα εξής: «Η επιτυχής κοινοπραξία είναι αποτέλεσμα της σκληρής εργασίας του προσωπικού της MetLife Cyprus, το οποίο στήριξε τη συνεργασία όλα αυτά τα χρόνια. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθένα ξεχωριστά για τις προσπάθειες που κατέβαλε, συμβάλλοντας σε αυτή την επιτυχημένη πορεία. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω όλους στην Ελληνική Τράπεζα για την άψογη συνεργασία και εύχομαι στην επιχείρηση κάθε μελλοντική επιτυχία. Η εξαγορά δεν θα έχει καμιά αντίκτυπο στις ασφαλιστικές συμβάσεις των πελατών της MetLife Ευρώπης και στους υφιστάμενους όρους και προϋποθέσεις, οι οποίοι θα συνεχίσουν να ισχύουν ως έχουν», δήλωσε ο Γενικός Δι-

ευθυντής της MetLife Cyprus, κ. Κυριάκος Αποστολίδης. Από πλευράς του, ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής της Ελληνικής Τράπεζας, κ. Ιωάννης Μάτσος, τόνισε: «Η εξαγορά συμβαδίζει με τη στρατηγική μας για αναδιάρθρωση και επανατοποθέτηση των ασφαλιστικών θυγατρικών μας και του μοντέλου διανομής τραπεζοασφαλειών μέσω του δικτύου της Ελληνικής Τράπεζας ούτως ώστε να ενισχυθούν τα έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τη MetLife για τον επαγγελματισμό και την αφοσίωση που επέδειξε και οδήγησε σε μια πετυχημένη μακροπρόθεσμη συνεργασία μέσω της Hellenic Alico Life».

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ

Γκρίνια και χωρισμός

Η έλλειψη προοπτικής στη σχέση ενός ζευγαριού προκαλεί γκρίνια και συχνά οδηγεί στον χωρισμό. Η απουσία προοπτικής για μισθολογική εξέλιξη ή για ένα καλύτερο πόστο στη δουλειά οδηγεί τους εργαζομένους σε μαρσασμό και παραι�ιση.

Ο φόβος, άλλωστε, της απόλυσης και η απειλή της ανεργίας δεν μπορεί να αποτελεί για μεγάλο χρονικό διάστημα το μόνο κίνητρο παραγωγικότητας. Θυμηθείτε την περίοδο της βαθιάς οικονομικής κρίσης, όταν πολιτικοί και οικονομικοί αναλυτές επισήμαιναν τον κίνδυνο η κόπωση και η απελπισία των Ελλήνων να τους «σπρώξει» στην απόφαση για έξοδο από το ευρώ.

Σε μεγαλύτερη κλίμακα, η απουσία προοπτικής και οράματος για τους σημερινούς σαραντάρηδες στις χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου, και πολύ περισσότερο για τη «χαμένη γενιά» των εικοσάρηδων, είναι πιθανό να προκαλέσει ασφυξία και κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες να οδηγήσει σε εκδηλώσεις βίας.

Τι προσδοκά ένας 25χρονος που μπαίνει στην αγορά εργασίας για 500 ή 600 ευρώ; Πώς αντιδρά ένας εργαζόμενος 40-45 ετών που αδυνατεί να καλύψει ακόμα και βασικές ανάγκες αν και εργάζεται εντατικά;

Ο διεθνούς φήμης Αμερικανός οικονομολόγος Τζέφρι Σακς, σε κείμενό του με τίτλο «Γιατί οι πλούσιες πόλεις επαναστατούν», αναφέρει για τις πρόσφατες κινητοποιήσεις σε πολλά σημεία του πλανήτη:

«Περιγράφουν τι μπορεί να

συμβεί όταν το αίσθημα της αδικίας συνδυάζεται με μια γενικευμένη εντύπωση περιορισμένων κοινωνικών κινητικότητας». Στο ίδιο πνεύμα και ο Βρετανός δημοσιογράφος και συγγραφέας Μίκαελ Πιττ.

Μιλώντας στον Guardian απέδωσε την αναταραχή σε Χίλθ, Εκουαδόρ και Αϊτή σε τρεις παράγοντες: τη δυσάρεσκεια της με-

Ο φόβος της απόλυσης και η απειλή της ανεργίας δεν μπορεί να αποτελεί για μεγάλο χρονικό διάστημα το μόνο κίνητρο παραγωγικότητας.

σαις τάξης για τα οικονομικά της, τα κρούσματα διαφθοράς και την επιρροή που άσκησαν τα «δυαμικά» κινήματα, όπως αυτά στη Βαρκελώνη, στο Παρίσι και στο Χονγκ Κονγκ. Στα κοινωνικά δίκτυα, εξάλλου, οι αποστάσεις και ο χρόνος συμπίεζονται. Στην Ελλάδα, μετά δέκα χρόνια βαθιάς οικονομικής κρίσης υπάρχει η προσιμότητα της οικονομικής ανάκαμψης. Την Παρασκευή και το Σάββατο, τον γύρο των ΜΜΕ έκανε η είδηση της αναβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας από τον οίκο Standard & Poor's. As ελπίζουμε, ωστόσο, η ανάπτυξη, αν και όταν έρθει, να μην έχει αφήσει πίσω τη μεγαλύτερη μερίδα του πληθυσμού.

Λάρνακα → Αθήνα • Θεσσαλονίκη Βουκουρέστι

Ταξιδέψτε περισσότερο, απολαύστε περισσότερα

LIGHT

CLASSIC

PREMIUM

www.flyblueair.com

Οι αγαπημένοι ήρωες της Disney
έρχονται με την υπογραφή ενός θρύλου
του παγκόσμιου κόμικ.

Αυτή την Κυριακή μαζί με την Καθημερινή

Το 2025 η πρώτη... κούρσα για το ιπτάμενο ταξί της Lilium

Ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση των δοκιμαστικών πτήσεων του πενταθέσιου αεροσκάφους

Ένα βήμα πιο κοντά στην υλοποίηση του σχεδίου της βρίσκεται η γερμανική νεοφυής εταιρεία αεροπλοΐας Lilium, η οποία σκοπεύει να προωθήσει στην αγορά το ιπτάμενο πενταθέσιο ταξί της εντός του 2025. Πρόκειται για το Lilium Jet, το ηλεκτροκίνητο αεροσκάφος που θα πετάει με 100 χιλιόμετρα την ώρα και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της εταιρείας σύντομα θα μπορεί να διατεθεί στην αγορά, καθώς έχει ήδη ολοκληρωθεί η πρώτη φάση δοκιμαστικών πτήσεων του. Πρόσφατη έκθεση της TechCrunch, που δημοσιεύει στοιχεία για τις νεοφυείς εταιρείες στον κλάδο της τεχνολογίας, αναφέρει πως η Lilium βρίσκεται σε επαφή με επενδυτές από τους οποίους στοχεύει να αντλήσει κεφάλαια ύψους 400 έως 500 εκατ. δολαρίων.

Προτού ακόμη δοθεί στην αγορά το ιπτάμενο ταξί, η Lilium ευελπιστεί να έχει έτοιμη μια εφαρμογή που θα δίνει στους πελάτες της τη δυνατότητα να ναυλώνουν το αεροταξί με τον ίδιο ακρι-

Το ηλεκτροκίνητο αεροσκάφος Lilium Jet θα έχει τη δυνατότητα να αναπτύσσει ταχύτητα 100 κλμ./ώρα.

βώς τρόπο που σήμερα το κάνουν για τα επίγεια ταξί μέσω της Uber. Σε ό,τι αφορά το κόστος του ναύλου, έχει ανακοινώσει ότι σχεδιάζει να μεταφέρει τους Νεοϋορκέζους από το Μανχάταν μέχρι το αεροδρόμιο JFK μέσα σε έξι λεπτά και έναντι περίπου 70 δολαρίων το άτομο. Στα μικροπρόθεσμα σχέδιά της περιλαμβάνεται, άλλωστε, και η ποιοτική αναβάθμιση του αεροσκάφους, ώστε να μπορεί να κινείται με 300 χιλιόμετρα την ώρα. Παραδέχεται ωστόσο ότι βρίσκεται ακόμη πολύ μακριά από αυτόν τον στόχο, καθώς αντιμετωπίζει πολλές άλλες άμεσες προκλήσεις.

Ανάμεσα τους οι δυσκολίες που θα αντιμετωπίσει προσπαθώντας να αυξήσει

Σύμφωνα με τη Lilium, το ιπτάμενο ταξί θα μεταφέρει τους Νεοϋορκέζους από το Μανχάταν μέχρι το αεροδρόμιο JFK μέσα σε έξι λεπτά και έναντι περίπου 70 δολαρίων το άτομο.

τον όγκο της παραγωγής της, ώστε να διαθέσει το ιπτάμενο ταξί μαζικά στην αγορά και προπαντός όταν θα ζητήσει την έγκριση των ρυθμιστικών αρχών για να εκτελεί πτήσεις πάνω από τις μεγάλες πόλεις. Προκειμένου να δρομολογήσει την αύξηση της παραγωγής, η Lilium άνοιξε νέα μονάδα, έκτασης 3.000 τ.μ., κοντά στα κεντρικά της γραφεία στο Μονάχο και σχεδιάζει να αρχίσει να παράγει εκεί. Μιλώντας στο αμερικανικό δίκτυο CNBC, ο γενικός διευθυντής της Lilium, Ρέμο Γκέρμπερ, εξέφρασε την εκτίμηση πως στη μονάδα αυτή θα μπορεί να παράγει «εκατοντάδες» ιπτάμενα ταξί κάθε χρόνο, όταν βέβαια θα έρθει η ώρα να

προωθήσει στην αγορά το προϊόν της. Προσφάτως προσέλαβε πρώην στέλεχος της Airbus, τον Ιβ Γερσί, για να εποπτεύσει το σχετικό πρόγραμμα.

Το Lilium Jet, το οποίο κινείται ηλεκτροκίνητο από τη γη, έχει δύο παράλληλα πτερύγια εξοπλισμένα με 36 ηλεκτρικούς κινητήρες, που κατά την απογείωση στρέφονται προς τα κάτω και στη συνέχεια επανέρχονται σε οριζόντια θέση για την πτήση. Ο κ. Γκέρμπερ τόνισε πως έχουν προηγηθεί εκατοντάδες δοκιμαστικές πτήσεις, αλλά «τώρα έχει αρχίσει να φαίνεται απολύτως κανονικό το να πετάει». Προσέθεσε, ωστόσο, πως οι συντελεστές του σχεδίου «ενθουσιάζονται

να το επιδεικνύουν στον κόσμο». Η εταιρεία έχει παρουσιάσει το πρώτο δοκιμαστικό ιπτάμενο ταξί από τον Μάιο, οπότε έκανε για πρώτη φορά μια δοκιμαστική πτήση ολίγων λεπτών και προσγειώθηκε άμεσα.

Σημειώνεται ότι πολλές άλλες εταιρείες σχεδιάζουν το δικό τους ιπτάμενο ταξί, μεταξύ των οποίων οι Uber, Boeing και Airbus, η επίσης γερμανική νεοφυής Volocopter και η κινεζική Ehang. Η Volocopter μάλιστα παρουσίασε τη Δευτέρα τον τερματικό σταθμό των αεροταξί της που κατασκεύασε στη Σιγκαπούρη από κοινού με την εταιρεία Skyports του Λονδίνου.

Το δημογραφικό ευνοεί τον κλάδο προϊόντων κατά της ακράτειας

Η γήρανση του πληθυσμού μπορεί να αποτελεί πρόβλημα για τα συνταξιοδοτικά ταμεία ανά τον κόσμο, ωστόσο είναι σημαντική ευκαιρία για τις εταιρείες που παράγουν πάνες για ενήλικες. Οι πελάτες είναι βέβαιο πως θα αυξηθούν τα επόμενα χρόνια, ωστόσο οι εταιρείες θα πρέπει να βρουν τρόπους για να τους πείσουν να μην ντρέπονται να αγοράζουν και να χρησιμοποιούν τις πάνες για ενήλικες.

Η παγκόσμια αγορά για πάνες ενηλίκων, εώρουκα μιας χρήσης και άλλα παρεμφερή προϊόντα για την αντιμετώπιση της ακράτειας, αναπτύσσεται με ταχύ ρυθμό, 9% το 2018, με αποτέλεσμα να διπλασιαστεί ο τζίρος της την τελευταία δεκαετία. Πέρυσι, οι πωλήσεις ανήλθαν στα 9 δισ. δολάρια, σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας ερευνών αγοράς Euromonitor. Ωστόσο έχει ακόμη μεγαλύτερο περιθώριο ανάπτυξης, θεωρούν οι μεγάλες εταιρείες του κλάδου, αρκεί να βρεθεί τρόπος να σβηστεί το στίγμα που συνοδεύει τα σχετικά προϊόντα. Σύμφωνα με τις εταιρείες Essity και Kimberly-Clark, μόνο οι μισοί από τους 400 εκατομμύρια ανθρώπους που υποφέρουν από ακράτεια αγοράζουν προϊόντα όπως πάνες για ενήλικους, και ο βασικός λόγος είναι ότι ντρέπονται να τα χρησιμοποιήσουν.

Ετσι, οι μεγάλες εταιρείες του κλάδου προσπαθούν να πείσουν τους δυνητικούς πελάτες τους να αλλάξουν νοοτροπία. Παράγουν λοιπόν νέα προϊόντα που είναι

Τα τρικ των εταιρειών προκειμένου οι πελάτες τους να ξεπεράσουν το αίσθημα ντροπής, ώστε να αυξηθούν οι πωλήσεις.

πιο διακριτικά, αποφεύγουν να χρησιμοποιούν λέξεις όπως «πάνες», και τοποθετούν τα σχετικά προϊόντα στα σούπερ μάρκετ κοντά σε είδη προσωπικής υγιεινής, δίπλα σε αποσμητικά και σερβιέτες και όχι κοντά σε πάνες για μωρά. Παράλληλα, μέσω της διαφήμισης προσπαθούν να σπάσουν τα ταμπού γύρω από τις πάνες ενηλίκων και την ακράτεια. Για παράδειγμα στην Ιαπωνία, όπου από το 2013 οι πωλήσεις όσον αφορά τις πάνες για ενήλικους είναι υψηλότερες από τις αντίστοιχες για μωρά, λόγω της γήρανης του πληθυσμού, η εταιρεία Unicharm προωθεί διαφημιστικά τα προϊόντα της χρησιμοποιώντας τις λέξεις «μικρή σταγόνα». «Αυτό που κάνουμε είναι να ενημερώσουμε τους ανθρώπους ότι η ακράτεια είναι φυσιολογική, ακόμη και μεταξύ νέων ανθρώπων», εξηγεί εκπρόσωπος Τύπου της Unicharm. Στην αμερικανική αγορά, η εταιρεία Kimberly-Clark προσπαθεί να κάνει τα προϊόντα της περισσότερο αποδεκτά κοινωνικά. Αναμόρφωσε τη μάρκα της Depend παρου-

Προκειμένου να βοηθήσουν τους επιδόξους πελάτες τους να ξεπεράσουν το ταμπού της χρήσης πάνας ακράτειας παράγουν νέα προϊόντα πιο διακριτικά, αποφεύγουν να χρησιμοποιούν λέξεις όπως πάνες και τοποθετούν τα προϊόντα στα σούπερ μάρκετ κοντά σε είδη προσωπικής υγιεινής, δίπλα σε αποσμητικά και σερβιέτες και όχι δίπλα σε πάνες για μωρά.

σιάζοντας νέα, πιο λεπτά και πιο απαλά προϊόντα που προσαρμόζονται καλύτερα στο σώμα και κυρίως είναι πιο διακριτικά. Οι αλλαγές αυτές είναι οι πιο πρόσφατες στη δεκαετή προσπάθεια της Kimberly-Clark να κερδίσει νέους πελάτες. Το πρώτο βήμα ήταν να μη χρησιμοποιούν τη λέξη «πάνα» στο προϊόν, ώστε να μην το συνδέουν οι πελάτες με την απόλυτη έλγχο της ζωής τους.

Παρ' όλα αυτά οι εταιρείες δυσκολεύονται να πείσουν τους καταναλωτές ότι θα πρέπει να αγοράζουν προϊόντα ειδικά κατασκευασμένα για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ακράτειας. «Ο άνθρωποι κρύβουν από τους οικείους τους το γεγονός ότι έχουν ακράτεια, από τους συζύγους τους, από τα αδέρφια τους. Για πολλούς καταναλωτές είναι ένα μεγάλο

μυστικό και απλώς αποτελεί στοιχείο της ζωής, μια ψυχολογική πραγματικότητα», εξηγεί η Φίονα Τόμπλιν, η οποία είναι επικεφαλής του σχετικού τμήματος στην Kimberly-Clark. Οι εταιρείες προσπαθούν ιδιαίτερα να κερδίσουν γυναίκες καταναλώτριες, διότι αυτές έχουν διπλάσιες πιθανότητες να εμφανίσουν προβλήματα ακράτειας λόγω του ότι έχουν τεκνοποιήσει. Η Kimberly-Clark, αλλά και η σουηδική Essity, με τις υψηλότερες πωλήσεις στον κλάδο παγκοσμίως, προσπαθούν να κερδίσουν και καταναλώτριες νεαρότερες ηλικίας, παρουσιάζοντας προϊόντα που είναι πιο λεπτά και έχουν μαύρο χρώμα, ώστε να μοιάζουν με κανονικά εώρουκα. Κυρίως, προσπαθούν να παρουσιάσουν τα προϊόντα τους με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην παραπέμπουν σε μεγάλη ηλικία.

Σε εξαγορά της WeWork προχωράει η ιαπωνική τράπεζα Softbank Group

Το διοικητικό συμβούλιο της WeWork, της μεγαλύτερης εταιρείας ενοικίασης χώρων γραφείων παγκοσμίως, αποδέχθηκε την πρόταση εξαγοράς της ιαπωνικής Softbank Group με αποτέλεσμα η ιαπωνική εταιρεία συμμετοχών να αποκτήσει τον πλήρη έλεγχο της startup, σύμφωνα με πληροφορίες του Reuters. Κατά τη Wall Street Journal, ο συνιδρυτής και μέχρι πρότινος διευθύνων σύμβουλος της WeWork, Ανταμ Νιούμαν, θα λάβει 1,7 δισ. δολάρια προκειμένου να αποχωρήσει από την εταιρεία.

Η WeCompany, μητρική εταιρεία της WeWork, αξιολογούσε την προσφορά της Softbank, η οποία κατείχε ήδη το ένα τρίτο της νεοφυούς εταιρείας, και μια εναλλακτική προσφορά από την JPMorgan που περιελάμβανε δάνειο ύψους 5 δισ. δολαρίων. Το Reuters είχε μεταδώσει τη Δευτέρα πως η Softbank είχε καταθέσει προς τη WeWork και τους μετόχους της προσφορά που περιελάμβανε πακέτο

διάσωσης ύψους σχεδόν 8 δισ. δολαρίων, το οποίο θα διασφάλιζε τη λειτουργία της εταιρείας και θα οδηγούσε στην αποχώρηση του Νιούμαν. Πρόκειται για δραματική εξέλιξη για τη WeWork, η αποτίμηση της οποίας μειώθηκε κατά σχεδόν 39 δισ. δολάρια σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

Μόλις τον περασμένο Ιανουάριο η αποτίμηση της WeWork υπολογιζόταν σε 47 δισ. δολάρια, ωστόσο με βάση την προσφορά διάσωσης της Softbank η αποτίμηση της πλέον υπολογίζεται σε μόλις 8 δισ. δολάρια, σύμφωνα με πηγή του Reuters. Τον Σεπτέμβριο η WeWork είχε αναγκαστεί να εγκαταλείψει την εισαγωγή ήδη το ένα τρίτο της νεοφυούς εταιρείας, και να αποπέμψει τον Νιούμαν. Οι επενδυτές είχαν προβληματιστεί έντονα για τις ζημιές που εμφάνιζε η WeWork και είχαν αμφισβητήσει τη βιωσιμότητα του επιχειρηματικού της μοντέλου και τον τρόπο που διοικούσε την εταιρεία ο Νιούμαν.

Από την έκθεση της οργάνωσης «Διεθνής Διαφάνεια» προκύπτει πως στους διαύλους μέσα από τους οποίους ξεπλένεται μαύρο χρήμα συγκαταλέγονται και μεγάλα πανεπιστήμια της Βρετανίας.

Παραμένει διεθνές κέντρο ξεπλύματος μαύρου χρήματος η Βρετανία

Τουλάχιστον 86 τράπεζες και εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα, ανάμεσα στις οποίες ορισμένα από τα πλέον παλιά ονόματα του τραπεζικού κλάδου, 81 εταιρείες νομικών, 62 λογιστές και πάνω από 2.200 εταιρείες στη Βρετανία και στις υπεράκτιες κτήσεις της έχουν χρησιμοποιηθεί και εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται για να ξεπλυθούν ιλιγγιώδη ποσά βρώμικου χρήματος. Τα στοιχεία προκύπτουν από την τελευταία σχετική έκθεση της οργάνωσης «Διεθνής Διαφάνεια», που ανέλυσε 400 περιστατικά ξεπλύματος χρήματος των τελευταίων 30 ετών. Διαπίστωσε πως, παρά τις προσπάθειες των κυβερνήσεων της χώρας και των αστυνομικών της δυνάμεων, η Βρετανία ήταν και παραμένει κέντρο μεταφοράς και ξεπλύματος χρήματος που έχει αντληθεί από διαφθορά και οργανωμένο έγκλημα.

«Γνωρίζουμε εδώ και καιρό πως οι παγκόσμιες εμβέλεις υπηρεσίες που παρέχει η Βρετανία έχουν προσελκύσει μεγάλο φάσμα πελατών, μεταξύ των οποίων και όσους θέλουν να κρύψουν τα χρήματά τους» τόνισε ο Ντάνκαν Χέιμς, διευθυντικό στέλεχος του βρετανικού σκέλους της «Διεθνούς Διαφάνειας», κατά την παρουσίαση της εν λόγω έκθεσης. Προσέθεσε, όμως, πως «τώρα για πρώτη φορά ρίχνουμε φως στην ταυτότητα των εμπλεκόμενων εταιρειών και στο πώς ενεπλάκησαν σε ορισμένα από τα μεγαλύτερα σκάνδαλα διαφθοράς της εποχής μας». Όπως προκύπτει από την εν λόγω έκθεση, στους διαύλους μέσα από τους οποίους ξεπλένεται το χρήμα συγκαταλέγονται και μεγάλα πανεπιστήμια της Βρετανίας, όπως το London School of Economics και το Πανεπιστήμιο του Πιορκ, που έλαβαν με τον μηχανισμό του ξεπλύματος χρήματος ποσά άνω των 578.000 ευρώ, αλλά και πολλά ιδιωτικά σχολεία μέσης εκπαίδευσης. Ανάμεσά τους αναφέρονται ορι-

σμένα από τα πλέον emblematic κόλγια της χώρας, όπως τα Harrow και Lancing College, αλλά και το Charterhouse. Το Charterhouse ειδικότερα, που αυτοπροσδιορίζεται ως «ένα από τα μεγαλύτερα ιστορικά σχολεία της Αγγλίας», προκύπτει πως το 2010 έλαβε ποσό ύψους 347.000 ευρώ μέσω μηχανισμού ξεπλύματος χρήματος, ο οποίος μετέφερε πάνω από 4 δισ. ευρώ από τη Ρωσία σε άλλες χώρες. Διαπιστώθηκε, άλλωστε, πως γόνιμο πλούσιων οικογενειών που δεν πληρούσαν επαρκώς τα ακαδημαϊκά

Εχουν στηθεί περίπλοκοι μηχανισμοί σύνδεσης με χώρες όπως η Μολδαβία και το Αζερμπαϊτζάν.

κριτήρια για να γίνουν δεκτοί στα μεγαλύτερα πανεπιστήμια της Βρετανίας δικαιολογήσαν δαπάνες ύψους έως 347.000 ευρώ για την πληρωμή «συμβούλων εκπαίδευσης που τους διασφάλισαν θέση σε emblematic πανεπιστήμια παγκόσμιας ακτινοβολίας». Πολλές από τις ένοχες συναλλαγές που διερεύνησε η Διεθνής Διαφάνεια είχαν δρομολογηθεί μέσω περίπλοκων και τεράστιων μηχανισμών που αναλαμβάνουν το ξέπλυμα χρήματος σε πρώην σοβιετικές δημοκρατίες όπως η Μολδαβία και το Αζερμπαϊτζάν. Ανάμεσα στα 10 χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που προκύπτει πως διατηρούν δεσμούς με τέτοιου είδους μηχανισμούς συγκαταλέγονται ο τραπεζικός όμιλος της Citigroup και η βρετανική τράπεζα Royal Bank of Scotland, που έχει διασωθεί με χρήματα του βρετανικού δημοσίου όταν κινδύνεψε με πτώχευση εν μέσω της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Expertise Solutions Value

www.pwc.com.cy

Τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα ποντάρουν πολλά στην Εxpo 2020

Εργαλείο προσέλκυσης επενδύσεων για απεξάρτηση της οικονομίας από το πετρέλαιο

Της **ΘΕΑΜΑΣ ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Στην προσπάθεια απεξάρτησης της οικονομίας από τα ορυκτά καύσιμα, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα αλλάζουν τη συνταγή της επιτυχίας στοχεύοντας πλέον στην προσέλκυση νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, καθώς και στην ενίσχυση του τουρισμού στην περιοχή. Ορόσημο στην προσπάθεια αυτή συνιστά η φιλοξενία της διεθνούς έκθεσης Expo 2020, στην οποία θα συμμετάσχουν 192 χώρες, μεταξύ αυτών και η Ελλάδα, ώστε να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες αγορές, να δικτυωθούν και να αδράξουν ευκαιρίες που σχετίζονται με την κινητικότητα και τη βιωσιμότητα.

Η Expo 2020 θα διεξαχθεί στο Ντουμπάι και προετοιμάζεται να υποδεχθεί περισσότερους από 25 εκατομμύρια επισκέπτες, οι οποίοι θα εξερευνήσουν τις νέες επιχειρηματικές προοπτικές που έχουν να προσφέρουν τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Κεντρικό θέμα της έκθεσης είναι η σύνδεση ι-δεών και η «κατασκευή του μέλλοντος», ενώ στόχος της είναι να προαγάγει τη δικαιο και βιώσιμη ανάπτυξη και να προωθήσει την ελευθερία διακίνησης ιδεών, αγαθών και ανθρώπων. Η επιλογή του Ντουμπάι ως χώρου φιλοξενίας της διεθνούς έκθεσης δεν είναι διόλου τυχαία. Ενδεικτικά, η παλαιά ονομασία του Ντουμπάι είναι Al Wasl η «Σύνδεση», αφού αποτελεί επιχειρηματικό και πολιτιστικό επίκεντρο της ευρύτερης περιοχής. Ως αποτέλεσμα, είναι

Στη διεθνή έκθεση Expo 2020, που θα διεξαχθεί στο Ντουμπάι, θα συμμετάσχουν 192 χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Η Expo 2020 θα διαρκέσει από τον Οκτώβριο του 2020 έως τον Απρίλιο του 2021. Στη φωτογραφία, το ελληνικό περίπτερο.

η πόλη των ΗΑΕ με τη μικρότερη εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα. Ως εθνικός στόχος έχει τεθεί η απεξάρτηση της οικονομίας από τους υδρογονάνθρακες, συγκεκριμένα από το 30% του ΑΕΠ το 2018 στο 20% το 2021. Τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα έχουν στρέψει το βλέμμα σε άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες και κινούνται με μεγάλη ταχύτητα προς αυτή την κατεύθυνση από το 2015, όταν η τιμή του πετρελαίου βρέθηκε σε ελεύθερη πτώση. Οι στόχοι έχουν τεθεί στο

πλαίσιο του προγράμματος «Οραμα 2021» για τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα.

Μέσω της Expo 2020, το Ντουμπάι φιλοδοξεί να ενισχύσει τη θέση του ως πόλου έλξης διεθνών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Κατά την εξαμηνιαία διάρκεια της, από τον Οκτώβριο του 2020 έως τον Απρίλιο του 2021, η έκθεση υπολογίζεται ότι θα αποφέρει 33,4 δισ. δολάρια για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας. Μεγάλο μέρος αυτών των χρημάτων θα προέλθει από τον τζίρο

που θα δημιουργήσει η ίδια η έκθεση άμεσα και έμμεσα (π.χ. εισιτήρια και διαμονή επισκεπτών) και από την εκμετάλλευση των υποδομών που αναπτύχθηκαν για τη φιλοξενία της έκθεσης. Μετά τη λήξη της Expo 2020, το 80% των υποδομών, μεταξύ αυτών εντυπωσιακά κτίσματα επιφανών αρχιτεκτόνων και περίπτερα στα οποία θα στεγάζονται οι 192 εθνικές συμμετοχές, θα ενταχθεί σε μια νέα επιχειρηματική ζώνη, ονόματι «Περιφέρεια 2020». Επιπλέον, θα δημιουργηθεί και ένα

Η έκθεση υπολογίζεται ότι θα αποφέρει 33,4 δισ. δολάρια για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας.

εκθεσιακό κέντρο (DEC) το οποίο προβλέπεται πως θα προσελκύει 1,6 εκατομμύριο επισκέπτες τον χρόνο. Τα υπόλοιπα θα προκύψουν εμμέσως, ως αποτέλεσμα της νέας οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή, σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας συμβούλων Ernst & Young.

Στην προηγούμενη έκθεση αντίστοιχου βελανκούς, που είχε λάβει χώρα στο Μιλάνο το 2015, πολλοί ακτιβιστές διαμαρτυρόνταν έντονα για το κόστος της διοργάνωσης, ενώ θεωρούσαν υπερβολική την ανταπόκριση των ιταλικών αρχών στις υψηλές απαιτήσεις της έκθεσης. Απεναντίας, το Ντουμπάι φιλοδοξεί μέσω της Expo 2020 να ενισχύσει τις διμερείς σχέσεις με τις συμμετέχουσες χώρες και να δημιουργήσει νέους δεσμούς με ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, αποβλέποντας σε μακροχρόνια κοινά οφέλη, τα οποία υπερκαλύπτουν το κόστος της διοργάνωσης. Το 90% των λειτουργικών δαπανών για την έκθεση και το 95% των κεφαλαιουχικών επενδύσεων αναμένεται να επαναδιοχετευθούν στην οικονομία των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, όπως εκτιμά η συμβουλευτική Ernst & Young.

Οι στόχοι της ελληνικής συμμετοχής και προβολή των «Επτά πυλώνων»

Στο πλαίσιο της Expo 2020, η Ελλάδα φιλοδοξεί να ενδυναμώσει την εμπορική και οικονομική σχέση της με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, αλλά και να την επεκτείνει σε περαιτέρω τομείς, όπως τόνισε ο πρόεδρος των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων στην Αθήνα, Μοχάμεντ Μιρ Αλραϊσί. Στόχοι της ελληνικής συμμετοχής είναι η βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος, η ενίσχυση της εξαγωγικής ικανότητας των ελληνικών εταιρειών και η προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων. Εκτός αυτού, η ελληνική ομάδα μέσω της παρουσίας της στην Expo 2020 ευελπιστεί να δημιουργήσει περισσότερες και πιο ποιτικές θέσεις εργασίας και να ενισχύσει την παραγωγικότητα και την καινοτομία σε βασικούς τομείς της οικονομίας. Φιλοδοξεί επίσης να ενισχύσει τις νεοφυείς (startups), καθώς και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Στην παρουσίαση του ελληνικού περιπτέρου, που θα ανεγερθεί στο Ντουμπάι, ο πρόεδρος Μοχάμεντ Μιρ Αλραϊσί προσκάλεσε τις ελληνικές επιχειρήσεις, ώστε να εκπροσωπήσουν ενεργά την Ελλάδα στη διεθνή έκθεση.

Η ελληνική συμμετοχή πρόκειται να επικεντρωθεί στους νεοφυείς τομείς της οικονομίας και στα ιδιαίτερα οικονομικά και γεωπολιτικά χαρακτηριστικά της σύγχρονης Ελλάδας, τα οποία και συνιστούν δίαυλο για την ανάπτυξη και την επιτυχία. «Είναι μία πρώτης τάξεως ευκαιρία για τη χώρα μας να προβληθεί για έξι μήνες σε ένα πολύ ευρύ κοινό», δήλωσε στην «Κ» ο κ. Γιάννης Ρέτσας, εκπρόσωπος του οργανισμού Enterprise Greece, που ανέλαβε τη διοργάνωση της ελληνικής συμμετοχής, και διευθυντής του ελληνικού περιπτέρου.

Στους χώρους του ελληνικού περιπτέρου θα αναδεικνύονται οι επτά πύλones της ελληνικής οικονομίας: το ανθρώπινο δυναμικό, η ναυτιλία

Ο σχεδιασμός του ελληνικού περιπτέρου στην Expo 2020 παραπέμπει στον μίτο της Αριάδνης.

και η εφοδιαστική αλυσίδα, η ενέργεια, ο τουρισμός και ο πολιτισμός, ο αγροδιατροφικός τομέας, η φαρμακοβιομηχανία και φυσικά η τεχνολογία. Ο σχεδιασμός του ελληνικού περιπτέρου παραπέμπει στον μίτο της Αριάδνης. Οι αρχιτέκτονες της κατασκευής, η ελληνική εταιρεία Salfo and Associates, συνέδεσαν αλληγορικά την έξοδο του Θησέα από τον λαβύρινθο με την πορεία της χώρας προς την επιτυχία. Όπως ακριβώς ο Θησέας χρησιμοποίησε την ευρηματικότητα και συγκεκριμένα έναν μίτο για να βγει από τον λαβύρινθο, έτσι και η Ελλάδα θα αξιοποιήσει τους ταλαντούχους πολίτες της, οι οποίοι μέσω της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας θα οδηγήσουν την οικονομία σε σταθερή ανάπτυξη. Όσο ο επισκέπτης ακολουθεί την ενδεδειγμένη πορεία μέσα στο ελληνικό περίπτερο, θα βλέπει τα χαρακτηριστικά στοιχεία από τους επτά πύλones της ελληνικής οικονομίας.

Με το σταγονόμετρο τα μέτρα στήριξης σε ΗΠΑ και Ευρωζώνη

Οι κυβερνήσεις διστάζουν να χαλαρώσουν τη δημοσιονομική τους πολιτική

Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

Το ΔΝΤ προβλέπει πως το 2020 η παγκόσμια οικονομία θα αναπτυχθεί με τον πιο αργό ρυθμό από την εποχή της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, μόλις κατά 3%. Παράλληλα σημαντικές απειλές, όπως ο εμπορικός πόλεμος ΗΠΑ - Κίνας και το Brexit, πολιορκούν τις μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου και η κατάσταση στη Μέση Ανατολή εξακολουθεί να είναι τεταμένη απειλώντας τον απρόσκοπτο εφοδιασμό στις παγκόσμιες οικονομίες με πετρέλαιο. Η μία μετά την άλλη, οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες, με πρώτη την ΕΚΤ, προειδοποιούν τις κυβερνήσεις ότι η νομισματική πολιτική κοινού να εξαντληθεί τα περιθώρια χαλάρωσης που έχει και τις καλούν να αναλάβουν αυτές τα νηπία για την αναθέρμανση της οικονομίας. Οι εκκλήσεις των κεντρικών τραπεζιτών μάλλον έχουν γίνει δεκτές με σκεπτικισμό, τουλάχιστον στην Ευρωζώνη, παρόλο που ο απερχόμενος πρόεδρος

Περιορισμένα πλέον τα «όπλα» των κεντρικών τραπεζών για τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας.

της ΕΚΤ Μάριο Ντράγκι είχε πει στις κυβερνήσεις –βασικά στο Βερολίνο και στη Χάγη– ότι θα πρέπει να χαλαρώσουν τη δημοσιονομική τους πολιτική αν θέλουν να βοηθήσουν την κεντρική τράπεζα να αυξήσει τα επιτόκια δανεισμού. Ολα αυτά, τη στιγμή που τα επιτόκια δανεισμού βρίσκονται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, με αποτέλεσμα πολλές χώρες να πληρώνονται από τους επενδυτές που τις δανείζουν.

Γερμανία

Το Βερολίνο αναθεώρησε τον Οκτώβριο την πρόβλεψη για την ανάπτυξη το 2020 στο 1%, από 1,5% προηγούμενος, και εξακολουθεί να αρνείται να προχωρήσει σε σημαντική δημοσιονομική χαλάρωση, παρά τις κλιμαρικές σχετικές εκκλήσεις του Eurogroup και του ΔΝΤ. Βέβα, η κυβέρνηση Μέρκελ έχει αυξήσει τις δημόσιες δαπάνες κατά περίπου 0,3% με 0,4% του ΑΕΠ τα δύο πρώτα τρίμηνα και έχει υποσχεθεί χρηματοδότηση 54 δισ. ευρώ

Ο Εμανουέλ Μακρόν δεν δίστασε να αυξήσει τις δημόσιες δαπάνες το 2019, ωστόσο για το 2020 προβλέπεται μείωση δαπανών κατά σχεδόν 1% του ΑΕΠ, διότι το δημόσιο χρέος της Γαλλίας πλησιάζει το 100% του ΑΕΠ.

μέχρι το 2023 για να περιορίσει τις εκπομπές αέριων ρύπων. Ωστόσο, ακόμη και η έκκληση του ίδιου του Βόλφγκανγκ Σόιμπλε ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να εγκαταλείψει την πολιτική του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού, ώστε να αντιμετωπίσει με επιτυχία την πρόκληση της κλιματικής αλλαγής, του δημογραφικού προβλήματος και των γρασημένων υποδομών, δεν έχει φέρει σημαντική αλλαγή πολιτικής. Το Βερολίνο είναι αποφασισμένο να μη χαλαρώσει ουσιαστικά τη δημοσιονομική του πολιτική αν προηγούμενος δεν έχει εκδηλωθεί σοβαρή ύφεση της οικονομίας. Ομολογούμενος περίεργη αντίληψη για μια χώρα που επιμένει για τη «συνετή» δημοσιονομική της πολιτική.

Γαλλία

Ευτυχώς ο Εμανουέλ Μακρόν δεν δίστασε να αυξήσει τις δημόσιες δαπάνες το 2019 ώστε να ικανοποιήσει κάποια από τα αιτήματα των «Κίτρινων

Γιλέκων», αδιαφορώντας ουσιαστικά για τον αν θα υπερβεί το όριο ελλείμματος 3% του ΑΕΠ που προβλέπει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Ωστόσο για το 2020 το Παρίσι προβλέπει μείωση δαπανών κατά σχεδόν 1% του ΑΕΠ, διότι το δημόσιο χρέος του πλησιάζει το επίπεδο του 100% του ΑΕΠ.

Ιταλία

Στη Ρώμη, η νέα κυβέρνηση συνεργασίας προσπαθεί να τετραγωνίσει τον κύκλο, δηλαδή να ασκήσει επεκτατική δημοσιονομική πολιτική το 2020, χωρίς όμως να έρθει σε ευθεία σύγκρουση με τις Βρυξέλλες. Το αποτέλεσμα δεν είναι θεαματικό, αύξηση των δαπανών κατά περίπου 0,6% του ΑΕΠ, αλλά τουλάχιστον το προσέχδιο προϋπολογισμού δεν περιλαμβάνει την αύξηση ΦΠΑ που είχε υποσχεθεί η κυβέρνηση Τζεντίλони το 2017, αύξηση που θα έπληττε την ήδη στάσιμη ιταλική οικονομία.

Βρετανία

Πέρα από τη Μάχη τα πράγματα εξακολουθούν να είναι όσο σμηκλώδη ήταν και τις προηγούμενες εβδομάδες. Το ενδεχόμενο πρόωγων εκλογών τις επόμενες εβδομάδες είναι σοβαρό, ενώ έχουν μειωθεί οι πιθανότητες για άτακτη έξοδο από την Ε.Ε., χωρίς όμως να έχουν εξαλειφθεί εντελώς. Σε κάθε περίπτωση, οι προβλέψεις για τις οικονομικές προοπτικές της Βρετανίας δεν είναι λαμπρές και ο πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον υπόσχεται αύξηση κρατικών δαπανών και μείωση φορολογίας, ενώ ο ηγέτης της αντιπολίτευσης Τζέρεμι Κόρμπιν υπόσχεται πρόγραμμα επενδύσεων ύψους 250 δισ. στερλινών.

ΗΠΑ

Ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ θα προσπαθήσει να επανεκλεγεί τον Νοέμβριο του 2020 και έχει υποσχεθεί «πολύ σημαντικές» μειώσεις φόρων που θα ωφελήσουν τους Αμερικανούς με «μεσαία εισοδήματα». Βέβαια το ίδιο είχε πει και για τη μείωση της φορολογίας που είχε περάσει το 2018, η οποία είχε ωφελήσει ιδίως τις εταιρείες και τους μετόχους τους, διότι η μείωση του φόρου είχε μεταφραστεί κυρίως σε επαναγορές μετοχών και όχι σε επενδύσεις. Επιπλέον, ο Τραμπ θα πρέπει να κερδίσει και την υποστήριξη των Δημοκρατικών που ελέγχουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων, ενδεχόμενο μάλλον απίθανο.

Κίνα

Η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία του πλανήτη έχει ανακοινώσει για το 2019 μέτρα στήριξης της οικονομίας ύψους 283 δισ. δολαρίων, κυρίως μέσω μείωσης της φορολογίας και αύξησης των δαπανών για έργα υποδομής. Ωστόσο το 2020 η Κίνα δεν αναμένεται να εφαρμόσει νέα σημαντικά μέτρα υποστήριξης της οικονομίας, πέρα από το περαιτέρω άνοιγμα των αγορών της σε ξένες εταιρείες.

Κορέα

Η εξαρτώμενη από τις εξαγωγές οικονομία της χώρας έχει ήδη πληγεί σημαντικά από την επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου και η κυβέρνηση έχει αυξήσει τις δημόσιες δαπάνες κατά 9,5% το 2019, ενώ ο προϋπολογισμός του 2020 προβλέπει ανάλογη αύξηση.

Μείωση βασικού επιτοκίου στη Ρωσία για 4η φορά το 2019

Στη μεγαλύτερη χαλάρωση της νομισματικής της πολιτικής από το 2017 προχώρησε χθες η κεντρική τράπεζα της Ρωσίας, καθώς η υποχωρήσει τον πληθωρισμό και ένα από τα υψηλότερα πραγματικά επιτόκια δανεισμού στον κόσμο δίνουν σημαντικό περιθώριο κινήσεων στη διοίκτρια Ελβίρα Ναμπούλινα. Η Τράπεζα της Ρωσίας μείωσε το βασικό επιτόκιο δανεισμού κατά 50 μονάδες βάσης, στο 6,5%, και αναθεώρησε την πρόβλεψη για τον πληθωρισμό στο τέλος του 2019 στο 3,2% με 3,7%. Η κ. Ναμπούλινα εξήγησε πως πλέον οι παράγοντες που οδηγούν σε μείωση του πληθωρισμού είναι ισχυρότεροι από αυτούς που οδηγούν σε αύξηση του πληθωρισμού. Η ρωσική κεντρική τράπεζα είχε ήδη μειώσει το επιτόκιο δανεισμού τρεις φορές από την αρχή του 2019, ενώ η διοίκτρια της κεντρικής τράπεζας είχε πει πως εξετάζει το ενδεχόμενο και νέων μειώσεων.

«Μια νέα εποχή πολιτικής ενίσχυσης της ανάπτυξης έχει αρχίσει», εκτίμησε η κ. Ελίνα Ριμπάκοβα, αναπληρώτρια επικεφαλής οικονομολόγος του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου (IFF). «Θα περιμένα να αυξηθεί η εισοδηματική ομοιογένεια στη ρωσική αγορά ομολόγων», πρόσθεσε μιλώντας στο Bloomberg. Η απόδοση του ρωσικού κρατικού ομολόγου σε ρούβλια που ωριμάζει το 2027 υποχώρησε χθες κατά 7 μονάδες βάσης, στο 6,48%, επεκτείνοντας την άνοδο της τιμής του που είχε αρχίσει από τον περασμένη εβδομάδα (οι τιμές των ομολόγων κινούνται αντίστροφα από τις αποδόσεις τους). Η μεγαλύτερη από το αναμενόμενο μείωση του βασικού επιτοκίου

δανεισμού στη Ρωσία έρχεται μετά τις ανάλογες κινήσεις της τουρκικής και της ουκρανικής κεντρικής τράπεζας τις προηγούμενες ημέρες. Την Πέμπτη, η τουρκική κεντρική τράπεζα είχε μειώσει το βασικό επιτόκιο δανεισμού κατά 250 μονάδες βάσης στο 14%. Η Τράπεζα της Ρωσίας διατήρησε αμετάβλητη την πρόβλεψη για ανάπτυξη της ρωσικής οικονομίας κατά 0,8% με 1,3% το 2019 και απέδωσε την επιτάχυνση της ανάπτυξης το τρίτο τρίμηνο σε παροδικούς παράγοντες. Η επιβράδυνση της παγκόσμιας

Η κεντρική τράπεζα της χώρας το έριξε στο 6,5%, εκμεταλλευόμενη την αποκλιμάκωση του πληθωρισμού.

οικονομίας έχει οδηγήσει σε μείωση της ζήτησης για ρωσικές εξαγωγές, σύμφωνα με την κεντρική τράπεζα. «Η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής είναι σημαντικότερη και γίνεται ταχύτερα από το αναμενόμενο. Θα πρέπει να οδηγήσει σε ενίσχυση της ανάπτυξης, αν και η κεντρική τράπεζα εκμεταλλεύεται απλώς το μεγάλο περιθώριο κινήσεων που της δίνει η επιβράδυνση του πληθωρισμού», εξηγεί ο Σκοτ Τζόνσον, οικονομολόγος του Bloomberg Economics. Η Τράπεζα της Ρωσίας προβλέπει πως στα τέλη του 2020 ο πληθωρισμός θα διαμορφωθεί στο 3% με 4%, ενώ ενδέχεται να υποχωρήσει «ελαφρώς» κάτω από το 3% στις αρχές του πρώτου τριμήνου του 2020.

Οριακά βελτιώθηκε η μεταποίηση στη Γερμανία

Δείγματα σταθερότητας εμφανίζονται διστακτικά στη γερμανική οικονομία, προσφέροντας τουλάχιστον προσωρινά ανακούφιση μετά τη συρρίκνωση του δεύτερου τριμήνου. Σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου Οικονομικών Ερευνών ifo, ο δείκτης επιχειρηματικού κλίματος παρέμεινε σταθερός τον Οκτώβριο και ξεπέρασε ελαφρώς τη μέση πρόβλεψη, υποδεικνύοντας ότι η γερμανική οικονομία ενδέχεται να ενισχυθεί με άπιο ρυθμό το τελευταίο τρίμηνο του έτους. Ο κλάδος της μεταποίησης παραμένει αποδυναμωμένος, οστόσο πρόσφατα στοιχεία δείχνουν ότι η ζήτηση βελτιώθηκε ελαφρώς, όπως αναφέρει το Bloomberg. Πολλοί οικονομολόγοι προβλέπουν ότι η γερμανική οικονομία θα συρρικνωθεί το τρίτο τρίμηνο, προτού ανακάμψει στο τέλος του 2019. Η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, βασιζόμενη σε μεγάλο βαθμό στις εξαγωγές της, είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένη στις εξωτε-

ρικές αναταραχές. Αυτή τη στιγμή, επιβαρύνεται ιδίως από την επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας και από την επιχειρηματική αβεβαιότητα εξαιτίας του συναμορκανικού εμπορικού πολέμου και του Brexit. Το βάρος μετακλιείται συνολικά σε ολόκληρη την Ευρωζώνη, όπου η ΕΚΤ μείωσε περαιτέρω τα αρνητικά επιτόκια δανεισμού τον προηγούμενο μήνα, στο πλαίσιο της υιοθέτησης επεκτατικής πολιτικής. Υστερα από έντονες πιέσεις οικονομολόγων και άλλων κυβερνήσεων, ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας Όλαφ Σολτς δήλωσε τον προηγούμενο μήνα ότι η κυβέρνηση συνασπισμού είναι έτοιμη να διοικηθεί διεσκατομμύρια ευρώ στην οικονομία της, στην περίπτωση που χρειαστεί να αντισταθμίσει μεγάλη συρρίκνωση. Προς το παρόν, η Γερμανίδα καγκελάριος Άγκελα Μέρκελ και οι υποστηρικτές της ακολουθούν πιστά την πολιτική ισοσκελισμένου προϋπολογισμού.

Η κληρονομιά που αφήνει ο Μάριο Ντράγκι

Ο Ιταλός τραπεζίτης, πρώτος πρόεδρος της ΕΚΤ ανέλαβε καθήκοντα το 2011 και ταυτίστηκε με την κρίση του ευρώ, αλλά και με τη διάσωσή του

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Στο τέλος της εβδομάδας, ο Μάριο Ντράγκι, ο πρώτος πρόεδρος της ΕΚΤ που θα μείνει τόσο στη μνήμη των Ευρωπαίων καθώς ταυτίστηκε με την κρίση του ευρώ, αλλά και με τη διάσωσή του, θα αποτελεί ουσιαστικά παρελθόν για την Ευρωζώνη. Θα παραδώσει το τιμόνι της ΕΚΤ στην Κριστίν Λαγκάρντ και μαζί με αυτό θα της κληροδοτήσει τα αρνητικά επιτόκια στο -0,5% και τις διαμετρίες που αυτά προκαλούν, ένα πρόγραμμα αγοράς ομολόγων που θα εγκατασταθεί ουσιαστικά μαζί με τη θητεία της με μηνιαίες αγορές αξίας 20 δισ. ευρώ, αλλά και ένα δικασμό στους κόλπους της τράπεζας, παράπλευρη απώλεια ακριβώς αυτού του προγράμματος. Της παραδίδει, όμως, παράλληλα τη διαχείριση μιας Ευρωζώνης που παρά την επιβράδυνσή της, την ανεργία της και τον χαμηλό πληθωρισμό της, φαίνεται να έχει διαφύγει τον διαμελισμό, από τον οποίο κινδύνεψε επανειλημμένως στη διάρκεια της κρίσης.

Αυτό το επίτευγμα πιστώνεται κατά κύριο λόγο ο Μάριο Ντράγκι σε ό,τι αφορά τον ρόλο του σε μια κρίση την οποία παρέλαβε ήδη σε κορύφωση όταν ανέλαβε καθήκοντα, το 2011. Και για την ιστορική φράση που εκστόμισε εκτός Ευρωζώνης στο Λονδίνο το καλοκαίρι του 2012, «θα κάνω ό,τι κι αν χρειαστεί για να σώσω το ευρώ και πιστέψτε με θα είναι αρκετό», με την οποία επανέφερε την ηρεμία στις αγορές ομολόγων.

Γι' αυτό κυρίως του έχει αποδοθεί το προσωνύμιο «σούπερ Μάριο», ένα κάπως ανάρμοστο προσωνύμιο για κεντρικό τραπεζίτη, έναν τεχνοκράτη όπως ο Μάριο Ντράγκι, καθώς παραπέμπει στον ήρωα ενός παιχνιδιού βίντεο της Nintendo, τον υδραυλικό σούπερ Μάριο.

Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, ο Μάριο Ντράγκι πιστώνεται ότι την κράτησε στο ευρύ διατηρώντας ζωντανές τις τράπεζες της, κορηγώντας τους ρευστότητα. Ο

Παραδίδει το τιμόνι της ΕΚΤ στην Κριστίν Λαγκάρντ και της κληροδοτεί τα αρνητικά επιτόκια και το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων.

ίδιος αποκάλυψε, μάλιστα, σε πρόσφατη συνέντευξη του ότι, όταν η χώρα μας βρισκόταν στην κορύφωση της κρίσης, του ζητήθηκε να διακόψει τη ρευστότητα στις ελληνικές τράπεζες και αρνήθηκε.

Κάποιοι άλλοι του πιστώνουν τα 11 εκατ. θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στην Ευρωζώνη μετά την κρίση χρέους, έστω κι αν επισημαίνουν πως η κατανομή αυτών των θέσεων είναι εξαιρετικά άνιση, με τις χώρες του Νότου σαφώς αδικημένες. Και στις αδικημένες χώρες συγκαταλέγεται, βέβαια, και η πατρίδα του, η Ιταλία.

Με τα κριτήρια της ΕΚΤ και της πολιτικής της, η αποτυχία της πολιτικής Ντράγκι ήταν πως δεν κατόρθωσε να επιταχύνει τον πληθωρισμό της Ευρωζώνης, που παρά τα αρνητικά επιτόκια και τις αγορές ομολόγων παραμένει επίμονα χαμηλός στο 0,8% όταν ο στόχος της τράπεζας είναι το 2%. Εκείνο, όμως, που σίγουρα δεν έχει καταφέρει, αλλά βέβαια δεν εντασσόταν στα καθήκοντά του, ήταν να πείσει τις πλεονασματικές χώρες της Ευρωζώνης, κατά κύριο λόγο τη Γερμανία, να χαλαρώσουν τη δημοσιονομική πολιτική τους και να αυξήσουν τις δαπάνες ώστε να τόνωσουν την οικονομία προς όφελος δικό τους και όλων των εταίρων τους.

Ματαιοπονία αποδεικνύονται οι επανειλημμένες εκκλήσεις του, τις οποίες επανέλαβε, άλλωστε, και στην τελευταία συνεδρίασή του, την Πέμπτη. Όπως προκύπτει από ανάλυση της HSBC, στα σχέδια προϋπολογισμού που υπέβαλαν στην Κο-

Όσον αφορά την Ελλάδα, ο Μάριο Ντράγκι αποκάλυψε πρόσφατα ότι, όταν η χώρα μας βρισκόταν στην κορύφωση της κρίσης, του ζητήθηκε να διακόψει τη ρευστότητα στις ελληνικές τράπεζες και αρνήθηκε.

μισιόν οι χώρες-μέλη της Ευρωζώνης, μόλις το 0,4% του ΑΕΠ της προορίζεται για αύξηση δαπανών και τόνωσης της οικονομίας. Πρόκειται για ποσοστό μικρότερο και από το ήμισυ των δαπανών

που χρειάζονται για να επιταχυνθεί ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας και να προσεγγίσει το μακροπρόθεσμο δυναμικό της. Ο Ντράγκι επέλεξε, πάντως, ως στίγμα και της τελευταίας του συνέντευξης Τύπου

υπό την ιδιότητα του προέδρου της ΕΚΤ να επαναλάβει την ίδια έκκληση. Επανέλαβε, όμως, επίσης την έκκλησή του για συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών στην Ευρωζώνη προκειμένου για

την ολοκλήρωση της νομισματικής ένωσης. Και εξέφρασε τη στήριξη του «σε κάτι που έχουν όλες οι επιτυχημένες νομισματικές ενώσεις, έναν κεντρικό δημοσιονομικό μηχανισμό, είτε κοινό προϋπολογισμό είτε ένα σύστημα ασφάλισης». Επανέλαβε, όμως, επίσης, και την υπόσχεσή του πως η πολιτική της ΕΚΤ θα παραμείνει άκρως αναπτυξιακή για όσο χρειαστεί. Ο Μάριο Ντράγκι έχει ουσιαστικά δεσμεύσει τη διάδοχό του, που θα κληθεί να αντιμετωπίσει όσα μέλη του Δ.Σ. της ΕΚΤ διαφωνούν με την τελευταία μείωση των επιτοκίων και με το νέο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης. Ήσαν αρκετά και ανάμεσά τους ένας Γάλλος.

Κοινή γραμμή

Η συμπύλωση μεταξύ των μελών του Δ.Σ. της ΕΚΤ θα είναι η προτεραιότητα της Κριστίν Λαγκάρντ από την 1η Νοεμβρίου που αναλαμβάνει επικεφαλής της ΕΚΤ. Μιλώντας στο γερμανικό περιοδικό Der Spiegel, η κ. Λαγκάρντ τόνισε ότι «πρέπει να εστιάσουμε το ενδιαφέρον μας στο πώς θα διαμορφώσουμε ξανά κοινή γραμμή στο μέλλον». Κι αυτό γιατί οι αποφάσεις που ανακοίνωσε ο Μάριο Ντράγκι τον Σεπτέμβριο για περαιτέρω μείωση των επιτοκίων και για επανεκκίνηση του προγράμματος αγοράς ομολόγων έχουν προκαλέσει εντονότερες διαμάχες. Δέκα από τα 25 μέλη του Δ.Σ. τάχθηκαν κατά των αποφάσεων του Ντράγκι. Η κ. Λαγκάρντ, τώως επικεφαλής του ΔΝΤ και παλαιότερα υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας, τόνισε στο γερμανικό περιοδικό πως αναζητεί πάντα «κοινή βάση ώστε να διαμορφώνεται τελικά σύγκληση των διαφορετικών απόψεων». Υποσχέθηκε πως θα εξετασθούν όλες οι απόψεις «χωρίς προκαταλήψεις». Απαικώντας, άλλωστε, τον Μάριο Ντράγκι απεύθυνε κι εκείνη έκκληση προς τις κυβερνήσεις της Ευρωζώνης να στηρίξουν την ανάπτυξη με τη δημοσιονομική πολιτική τους.

Τα κρυπτονομίσματα αναζητούν την αποδοχή

Για κάποιους είναι το μέλλον, για άλλους απειλή, διχάζουν τους οικονομολόγους και προσελκύουν τους κερδοσκόπους

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Δίκασαν τη βιομηχανία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων αλλά και την κοινότητα των οικονομολόγων, απέκτησαν ένθερμους οπαδούς και ορκισμένους εχθρούς, εγκωμιάστηκαν από διάφορους γκουρού των νέων τεχνολογιών και των επενδύσεων, προσείλκυσαν επενδυτές και κερδοσκόπους και εξακολούθησαν να απασχολούν τα διεθνή ΜΜΕ. Για ορισμένους είναι το αδιάμφισβητητο μέλλον του χρήματος, ενώ για άλλους αποτελούν τη μεγαλύτερη απειλή για το χρηματοπιστωτικό σύστημα και το πλέον σκοτεινό είδος επένδυσης. Ο λόγος για τα κρυπτονομίσματα, συμπεριλαμβανομένων των λεγόμενων stablecoins, την υπο-κατηγορία κρυπτονομισμάτων που φιλοδοξούν να προσφέρουν έναν συνδυασμό από τα πλεονεκτήματα αφενός των συμβατικών και αφετέρου των ψηφιακών νομισμάτων.

Τα stablecoins είναι ψηφιακά νομίσματα συνδεδεμένα με νομίσματα όπως το δολάριο και το ευρώ και θεωρητικά μπορούν να αποφύγουν τις μεγάλες διακυμάνσεις στην ισοτιμία τους. Η τύχη τους φαίνεται να κρίνεται, προς το παρόν τουλάχιστον, από τα όσα συμβαίνουν τελευταία με το libra, το κρυπτονόμισμα και stablecoin που σχεδιάζει η Facebook και φιλοδοξεί, ή τουλάχιστον φιλοδοξούσε μέχρι πρόσφατος, να το έχει έτοιμο από το 2020. Ενώ ξεκίνησε με τους καλύτερους οιωνούς, τελευταία το εγκαταλείπουν συλλήδρην οι επενδυτές και το θέτουν στο στόχαστρό τους οι κυβερνήσεις των μεγαλύτερων οικονομιών του κόσμου.

Σήμερα, μετά τις αλλεπάλληλες απότομες διακυμάνσεις, το σημαντικότερο των κρυπτονομισμάτων, το bitcoin, εξακολουθεί να έχει τετραψήφια αξία σε δολάρια. Δεν ισχύει, όμως, κάτι ανάλογο συ-

Παρά τις αλλεπάλληλες απότομες διακυμάνσεις, το bitcoin εξακολουθεί να έχει τετραψήφια αξία σε δολάρια.

νολικά για τον κλάδο των ψηφιακών νομισμάτων, κανένα από τα οποία δεν κατορθώνει να βρει τον δίαυλο και να διεισδύσει στην οικονομία, ούτε βέβαια να γίνει αποδεκτό από την αγορά. Περίπου 20 χρόνια μετά την αρχική σύλληψη των ψηφιακών νομισμάτων και 10 χρόνια μετά τη γέννηση του bitcoin, ελάχιστες εμπορικές επιχειρήσεις είναι διατεθειμένες να δεχθούν πληρωμές σε κρυπτονομίσματα και οι χρηματοπιστωτικές συναλλαγές εκτελούνται με τα συμβατικά. Και όλα αυτά, ενώ στο μεταξύ πολλές μεγάλες τράπεζες έχουν ανακοινώσει ότι μελετούν σχέδια για την έκδοση δικού τους ψηφιακού νομίσματος. Το σημαντικότερο όμως φαίνεται να είναι η ομοβροντία επιθέσεων που δέχεται το libra, μολοντί είχε τις καλύτερες προδιαγραφές ως φιλόδοξη σύλληψη του πλέον δημοφιλούς μέσου κοινωνικής δικτύωσης. Όταν στην αρχή του καλοκαιριού ο ιδρυτής του Facebook, Μαρκ Ζούκερμπεργκ, ανακοίνωσε το φιλόδοξο σχέδιό του για την έκδοση ψηφιακού νομίσματος, συγκέντρωσε τάχιστα τη στήριξη 27 εταιριών που είχαν δεσμευτεί να επενδύσουν στο σχέδιο από 10 εκατ. δολάρια έκαστος.

Αμέσως άρχισε να εκφράζει τον εντονότατο προβληματισμό του το αμερικανικό Κογκρέσο και ακολούθησαν σε ανάλογους τόνους ανησυχίας οι μεγαλύτερες κεντρικές τράπεζες του κόσμου, συμπεριλαμβανομένης της αμερικανικής Federal Reserve, αλλά και το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (FSB). Στους λίγους μήνες

Η τύχη των κρυπτονομισμάτων φαίνεται να κρίνεται, προς το παρόν από όσα συμβαίνουν τελευταία με το libra, το κρυπτονόμισμα και stablecoin που σχεδιάζει το Facebook και φιλοδοξεί, ή τουλάχιστον φιλοδοξούσε μέχρι πρόσφατος, να το έχει έτοιμο από το 2020.

που μεσολάβησαν έχουν φυλλορροήσει οι σημαντικότεροι των επενδυτών και εταιρειών που θα συμμετείχαν στο Libra Association, καθώς έχουν ενταθεί οι πιέσεις από κάθε πλευρά. Ετσι, στην αρχή της εβδομάδας έγινε στη Γενεύη η πρώτη συνεδρίαση για το σχέδιο Libra Association χωρίς τη συμμετοχή των Mastercard, Visa,

Stripe, eBay και Mercado Pago που αρχικά είχαν δεσμευτεί να στηρίξουν το εγχείρημα. Είχαν ήδη γυρίσει την πλάτη στα σχέδια της Facebook, όπως και η πλατφόρμα ηλεκτρονικών πληρωμών PayPal έστω και αν έχει αφήσει ανοικτό το ενδεχόμενο να επανέλθει κάποτε στην κοινοπραξία για το libra. Τελευταία στη σειρά ήταν η π-

λεκτρονική υπηρεσία κρατήσεων Booking Holdings που εγκατέλειψε το libra στην αρχή της εβδομάδας.

Μία ημέρα πριν από τη συνεδρίαση στη Γενεύη, ο επικεφαλής του FSB προειδοποίησε με επιστολή του προς τους υπουργούς Οικονομικών των 20 πλουσιότερων οικονομιών του κόσμου (G20), ότι το σχέδιο του libra και γενικώς τα νομίσματα της κατηγορίας του, τα stablecoins, εγκυμονούν κινδύνους για το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα το libra, ο κίνδυνος είναι ορατός και απτός, καθώς ο ιδρυτής του Facebook θέλει να το θέσει στη διάθεση όλων των χρηστών του μέσου κοινωνικής δικτύωσης: εν ολίγοις σε 2,4 δισ. άτομα. Και όπως έσπευσαν να επιστημάνουν αναλυτές της αγοράς, ο κίνδυνος που διαβλέπει το FSB είναι να υποκατασταθούν τα εθνικά νομίσματα από νομίσματα σαν το libra που δεν θα εμπίπτουν στην αρμοδιότητα καμιάς κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρχής.

Λίγες ημέρες νωρίτερα, ομάδα εργασίας της ομάδας των επτά μεγαλύτερων οικονομιών του κόσμου (G7), στην οποία συμμετείχαν στελέχη κεντρικών τραπεζών, του ΔΝΤ και του FSB, είχε εκδώσει σχετική έκθεση στην οποία προειδοποιούσε για σειρά σημαντικών κινδύνων που εγκυμονούν τα νομίσματα όπως το libra. Τόνιζε μάλιστα ότι κανένα σχέδιο ψηφιακού νομίσματος δεν πρέπει να υλοποιηθεί «προτού αντιμετωπισθούν επαρκώς οι κίνδυνοι νομικής, ρυθμιστικής και εποπτικής φύσης». Όλα δείχνουν πως είναι μάλλον πρόωρο το όραμα ενός νέου κόσμου στον οποίο οι συναλλαγές θα γίνονται ερήμην των τραπεζών με κρυπτογραφημένες αξίες και χωρίς κανέναν έλεγχο. Και όσοι βιάζονται να πληρώσουν τα ψώνια τους με ψηφιακά νομίσματα θα χρειαστεί μάλλον να περιμένουν.

Η αστάθεια

Πριν από μόλις δύο χρόνια, στα τέλη του 2017, τα κρυπτονομίσματα γνώριζαν μια άνευ προηγουμένου επιτυχία και ανάλογη δημοσιότητα. Το σημαντικότερο όλων, το bitcoin, είχε εκτιναχθεί σε ιλιγγιώδη ύψη τον Δεκέμβριο του 2017, όταν πλησίασε την αδιανόητη ισοτιμία των 20.000 δολαρίων. Η ιλιγγιώδης άνοδος ιδιαιτέρως του bitcoin είχε προκαλέσει συναγερμό μεταξύ οικονομολόγων και κεντρικών τραπεζών, που προειδοποιούσαν όσους έσπευσαν να τα θεωρήσουν σίγουρη πηγή πλουτισμού ότι επρόκειτο για νέα φούσκα. Ακολούθησε η ραγδαία υποχώρηση του bitcoin το 2018, την οποία πολλοί εξέλαβαν ως επαλήθευση των πλέον δυσόιωνων προφητειών, αλλά και η δύσκολη ανάκαμψή του που έπεισε τους οπαδούς του ότι τίποτε δεν θα το λυγίσει. Αδιαφανή και ανεξέλεγκτα τα κρυπτονομίσματα δεν υπόκεινται σε καμία ρύθμιση και σε καμία κεντρική τράπεζα ή αρχή. Εγιναν εύκολα δημοφιλή όταν εμφανίστηκαν για πρώτη φορά στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Προσείλκυαν ιδιαίτερα όσους ήθελαν να παρακάμψουν το χρηματοπιστωτικό σύστημα ιδίως μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Εξαιτίας, όμως, και πάλι της αδιαφάνειας και της έλλειψης ρυθμίσεων, κατηγορούνται ότι διευκολύνουν το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

“BDO. *What matters to you, matters to us*”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Εκλείσαν για Δεκέμβριο οι εκλογές

Ο Τζέρεμι Κόρμπιν σήκωσε το γάντι που πέταξε ο πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον

«**Ηρθε η ώρα**». Ο επικεφαλής των Βρετανών Εργατικών Τζέρεμι Κόρμπιν σήκωσε το γάντι που πέταξε ο πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον, συμφωνώντας στη διεξαγωγή πρόωγων εκλογών τον Δεκέμβριο. Η αδυναμία της παρούσας Βουλής να δώσει λύση στο ακανθώδες ζήτημα της εξόδου από την Ευρωπαϊκή Ένωση οδήγησε τελικά τις πολιτικές δυνάμεις στη διέξοδο της κάλπης, με βασικό δόγμα την επικύρωση της συμφωνίας αποχώρησης, όπως ζητούν οι Συντηρητικοί, ή την επαναδιαπραγμάτευση και διεξαγωγή δημοψηφίσματος επί μιας νέας συμφωνίας, όπως ζητούν οι Εργατικοί.

«Η εξόδος χωρίς συμφωνία έχει πλέον φύγει από το τραπέζι, ως εκ τούτου οι Εργατικοί υποστηρίζουν την προσφυγή στις κάλπες», ανακοίνωσε ο Τζέρεμι Κόρμπιν, αφότου οι Βρυξέλλες έδωσαν τριήμερη παράταση στην ημερομηνία αποχώρησης και η κυβέρνηση των Συ-

Η τρίτη φορά από το 2015 που στήνονται στη Βρετανία κάλπες και η πρώτη τον τελευταίο αιώνα που αυτό συμβαίνει Δεκέμβριο.

ντηρτικών απέσυρε από τη Βουλή το νομοσχέδιο με το οποίο επεδίωκε την επικύρωση της συμφωνίας αποχώρησης.

Είναι η τρίτη φορά από το 2015 που στήνονται στη Βρετανία κάλπες βουλευτικών εκλογών και η πρώτη φορά τον τελευταίο αιώνα που αυτό συμβαίνει μήνα Δεκέμβριο. Αψηφώντας τις συνθήκες αντιρρήσεις για την ακαταλληλότητα του Δεκεμβρίου λόγω ψύχους, σκότους και εορταστικού κλίματος, ο βρετανικός πολιτικός κόσμος οδγηθήκε σε μια λύση ανάγκης, για την υπέρβαση της παράλυσης που έχει προκαλέσει στη χώρα το Brexit. Εως χθες το βράδυ δεν ήταν βέβαιη η ακριβής ημερομηνία των εκλογών, καθώς οι Συντηρητικοί προτιμούσαν τη 12η Δεκεμβρίου, ώστε να

Ο Μπόρις Τζόνσον ακούει τον ηγέτη των Εργατικών Τζέρεμι Κόρμπιν να μιλάει στη Βουλή. Οι Συντηρητικοί του Τζόνσον προηγουίνα στις δημοσκοπήσεις με περίπου δέκα ποσοστιαίες μονάδες.

έχουν αποχωρήσει πολλοί φοιτητές από τα πανεπιστήμια, ενώ τα υπόλοιπα κόμματα αντιπρότειναν την 9η Δεκεμβρίου, προσβλέποντας στις φοιτητικές ψήφους.

Οι Συντηρητικοί του Μπόρις Τζόνσον προηγουίνα στις δημοσκοπήσεις με περίπου δέκα ποσοστιαίες μονάδες, αν και αντίστοιχο ήταν το προβάδισμα του κόμματος όταν η προκάτοχος του Τζόνσον, Τερέζα Μέι, προκήρυξε εκλογές το 2017, στις οποίες η επικράτηση της έναντι των Εργατικών υπήρξε εξαιρετικά οριακή. «Ξεκινάμε την πιο ριζοσπαστική και φιλόδοξη καμπάνια πραγματικής αλλαγής που έχει δει η χώρα μας», είπε χθες ο Κόρμπιν. «Έχουμε μια ευκαιρία που παρουσιάζεται μόνο μία φορά σε κάθε γενιά, να φτιάξουμε

μια χώρα για τους πολλούς, όχι για τους λίγους». Για τον Τζόνσον, οι εκλογές είναι μια ευκαιρία να παραμερίσει την κεντρικά πτέρυγα του Συντηρητικού Κόμματος, πολλά στελέχη της οποίας έχει ήδη διαγράψει. «Φοβάμαι ότι οι ακτιβιστές της εκστρατείας για την αποχώρηση από την Ε.Ε., που έχουν αρπάξει τον έλεγχο της Ντάουνινγκ Στρίτ και ως έναν βαθμό των κεντρικών γραφείων του Συντηρητικού Κόμματος, θέλουν τις εκλογές για να αλλάξουν τη μορφή του Συντηρητικού Κόμματος στη Βουλή», είπε ο Συντηρητικός πρώην υπουργός Οικονομικών Φίλιπ Χάμοντ. Το αν θα το πετύχουν είναι ένα ανοικτό σποικημα.

«Πρόκειται πιθανότατα για τις πλέον απρόβλεπτες εκλογές που θα έχουμε

ζήσει ποτέ», σχολίασε ο διευθυντής του ινστιτούτου UK in a Changing Europe Αναντ Μένον. Από τις Βρυξέλλες, ο απερχόμενος πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ντόναλντ Τουσκ επιβεβαίωσε ότι η ημερομηνία αποχώρησης της Βρετανίας μετατέθηκε επισήμως από τις 31 Οκτωβρίου στις 31 Ιανουαρίου και προειδοποίησε ότι ίσως αυτή η δεύτερη παράταση να είναι η τελευταία. «Παρακαλούμε, αξιοποιήστε τη με τον καλύτερο δυνατό τρόπο», είπε. Παράπλευρη συνέπεια της παράτασης είναι η υποχώρηση της Βρετανίας να επιτείνει επίτροπο στη νέα Κομισιόν, υποχρέωση με την οποία ο Τζόνσον έχει ανακινώσει ότι δεν θα συμμορφωθεί.

REUTERS, A.P., BLOOMBERG

Σκοτεινή η επόμενη μέρα στη Γερμανία

Εντονο προβληματισμό έχουν προκαλέσει στη γερμανική χριστιανοδημοκρατία τα εκλογικά αποτελέσματα της Κυριακής στη Θουριγγία, όπου το κόμμα έχασε 12 ποσοστιαίες μονάδες και τερμάτισε τρίτο, πίσω από το κόμμα της Αριστεράς, που συγκέντρωσε 31%, και από το ακροδεξιό AfD, που συγκέντρωσε 22%. Μετά την κατάρρευση του παραδοσιακού μεσαιώ χώρου, οι Χριστιανοδημοκράτες έχουν την επιλογή να σπάσουν ένα ταμπού τριακονταετίας, στριζώντας κυβερνώνση μειοψηφίας υπό τον απερχόμενο πρωθυπουργό του κόμματος της Αριστεράς, Μπόντο Ράμελντ.

Το αποτέλεσμα ανοίγει εκ νέου τον ασκό του Αϊόλου στο εσωτερικό του κυβερνητικού συνασπισμού στο Βερολίνο, καθώς η καθοδική πορεία των Σοσιαλδημοκρατών, που έπεσαν στο 8%, ωθεί το συγκυβερνών κόμμα σε αλλαγές. Στις

Στη Θουριγγία, οι Χριστιανοδημοκράτες τερμάτισαν τρίτο, πίσω από το κόμμα της Αριστεράς (31%) και το ακροδεξιό AfD (22%).

εσωκομματικές εκλογές της Κυριακής για την ανάδειξη νέας ηγεσίας, το φαβορί, ο νυν υπουργός Οικονομικών Όλαφ Σολτς, δέχθηκε ισχυρή αμφισβήτηση από τον οπαδό της αριστερής στρροφής του κόμματος, πρώην υπουργό Οικονομικών της Ρηνανίας, Νόρμπερτ Βάλτερ-Μπόργιανς. Η τελική αναμέτρηση μεταξύ των δύο ηγετικών διδύμων (Κάτια Γκέιβιτς και Όλαφ Σολτς εναντίον Σάσκια Έσκεν και Νόρμπερτ Βάλτερ-Μπόργιανς) θα

Η Αγκελα Μέρκελ στην ψηφιακή σύνοδο κορυφής, στο Ντόρτμουντ.

διεξαχθεί στα τέλη Νοεμβρίου, ενώ αμέσως μετά ακολουθεί ψηφοφορία με την οποία οι Σοσιαλδημοκράτες θα αποφασίσουν αν θα παραμείνουν ή όχι στην κυβέρνηση της Άγκελα Μέρκελ.

Η καγκελάριος δέχθηκε χθες πυρά και από τους εσωκομματικούς αντιπάλους της, με τον πρώην διεκδικητή της ηγεσίας Φλίντριχ Μέρτς να της αποδίδει ευθύνες για την εκλογική ήττα. Η καγκελάριος μίλησε χθες σε συνέδριο για την ψηφιακή οικονομία, διαβεβαιώνοντας τους παρευρισκομένους ότι ο υπουργός Οικονομίας Πέτερ Αλτμάιερ είναι καλά στην υγεία του. Είχε προηγηθεί στο βελόνη του Αλτμάιερ κατά την αποχώρησή του από το βήμα του ίδιου φόρουμ, με αποτέλεσμα ο Γερμανός υπουργός να σπάσει τη μύτη του στα σκαλοπάτια.

REUTERS, A.P.

Απειλή για τον Τραμπ η κατάθεση Βίντμαν

Τη διαφωνία του για την προσπάθεια της κυβέρνησης Τραμπ να πείσει την Ουκρανία να πραγματοποιήσει έρευνα γύρω από τους Δημοκρατικούς και τον Τζο Μπάιντεν εξέφρασε χθες, κατά τη διάρκεια κατάθεσής του ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής των Αντιπροσώπων για την καθαίρεση του Αμερικανού προέδρου, ο αντισυνταγματάρχης Αλεξάντερ Βίντμαν, μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας.

Ο Βίντμαν, που υπηρέτησε στο Ιράκ προτού αναλάβει διπλωματικά καθήκοντα στο Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας ως ειδικός ουκρανικών θεμάτων, κατέθεσε ότι παρευρέθη στην τηλεφωνική συνομιλία μεταξύ του Ντόναλντ Τραμπ και του Ουκρανού προέδρου Βολοντίμιρ Ζε-

«Δεν θεωρώ ότι είναι ορθό ο πρόεδρος να απαιτεί από την κυβέρνηση ξένης χώρας να ερευνήσει Αμερικανό πολίτη», κατέθεσε ο αντισυνταγματάρχης.

λένσκι, στις 25 Ιουλίου. Στη συνομιλία αυτή, ο Τραμπ φέρεται να ζητεί από τον Ζελένσκι να διατάξει τη διενέργεια έρευνας γύρω από τις επικερειατικές δραστηριότητες του γιου του Μπάιντεν, Χάντερ, στην Ουκρανία. «Εξέθεσα την ανησυχία

μου για το τηλεφώνημα αυτό. Δεν θεωρώ ότι είναι ορθό ο πρόεδρος να απαιτεί από την κυβέρνηση ξένης χώρας να ερευνήσει Αμερικανό πολίτη», είπε ο Βίντμαν στην επιτροπή. Ο αντισυνταγματάρχης είναι ο πρώτος αξιωματικός του Λευκού Οίκου ο οποίος καταθέτει στην επιτροπή της Βουλής. Η έρευνα της επιτροπής, που μπορεί θεωρητικά να οδηγήσει στην παύση του προέδρου, εξετάζει εάν ο Τραμπ ζήτησε από τον Ζελένσκι «μια χάρη», την πραγματοποίηση έρευνας γύρω από το Δημοκρατικό Κόμμα, υποσχόμενος ότι θα προωθήσει την αμυντική βοήθεια προς το Κίεβο. Την έρευνα κατήγγειλε χθες ο Τραμπ, χαρακτηρίζοντας την «απάτη», μέσω Twitter.

Ο Βίντμαν αποκάλυψε στην κατάθεσή

του ότι εξέθεσε τις ενστάσεις του σε συνομιλία του με τον Αμερικανό πρέσβη στην Ευρωπαϊκή Ένωση Γκρόντον Σόντλαντ. Ο Σόντλαντ, όμως, ο οποίος φαίνεται πως οφείλει τον διορισμό του σε δωρεά 1 εκατ. δολαρίων στην οργανωτική επιτροπή της ορκωμοσίας του Τραμπ, το 2017, κατέθεσε μέσω υπομνήματος ότι κανένα μέλος του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας δεν εξέφρασε ενστάσεις για την επικινδυνία μεταξύ Τραμπ και Ζελένσκι. Τη Δευτέρα, η πρόεδρος της Βουλής Νάνσι Πελόσι ανακοίνωσε ότι το όργανο θα επιβεβαιώσει, με ψηφοφορία του εντός των προσεχών ημερών, τη συνέχεια της έρευνας με στόχο την καθαίρεση του προέδρου.

ASSOCIATED PRESS

Είναι αυτό το τέλος του νεοφιλελευθερισμού στη Λατινική Αμερική;

Το κύμα κατά του νεοφιλελευθερισμού σαράννει τη Λατινική Αμερική. Τη διαπίστωση φιλοξενούν όχι μόνο αριστερά ΜΜΕ, που βλέπουν πίσω από κάθε εκδήλωση λαϊκής δυσάρεσκίας την κατάρρευση του καπιταλιστικού συστήματος, αλλά και mainstream έντυπα, όπως η Washington Post στο χθεσινό φύλλο της. Ο Ισάιν Ταρούρ, σχολιογράφος της έγκριτης αμερικανικής εφημερίδας, περιγράφει την ήττα του Μαουρίσιο Μάκρι στην Αργεντινή και τις διαδηλώσεις στη Χιλή ως ενδείξεις της προαναφερθείσας τάσης.

Κάποτε ο Μάκρι εθεωρείτο δυνάμει

σωτήρας στη χώρα του, αλλά την Κυριακή οι ψηφοφόροι χάρισαν στον κεντροαριστερό αντιπάλό του, Αλμπέρτο Φερνάντες, τη νίκη από τον πρώτο γύρο. Η άνοδος του, με την Κριστίνα Φερνάντες Κίρχνερ στο πλευρό του ως υποψήφια αντιπρόεδρος, απηχεί αφενός την αποδοκιμασία της κεντροδεξιάς πλατφόρμας του Μάκρι, αφετέρου την αυξανόμενη απογνώση για τις συστημικές οικονομικές κρίσεις της χώρας. Το 2015, όταν ανήλθε στην εξουσία ο Μάκρι, οι αναλυτές ενέταξαν την εξέλιξη σε μια ευρύτερη δεξιά στροφή στην περιοχή. Την επόμενη χρονιά, η Βραζιλιάνα πρόε-

Η Washington Post περιγράφει την ήττα του Μαουρίσιο Μάκρι στην Αργεντινή και τις διαδηλώσεις στη Χιλή ως ενδείξεις αυτής της τάσης.

δρος Ντίλμα Ρούσεφ παραπέμφθηκε στη δικαιοσύνη και στο Περού ο Πέδρο Πάμπλο Κουτσίνσκι, πρώην οικονομολόγος του ΔΝΤ, εξελέγη πρόεδρος. Το 2017 ο εκα-

τομμυριούχος Σεμπάστιαν Πινιέρα, με σπουδές στο Χάρβαρντ, επέστρεψε στην εξουσία στη Χιλή. Το 2018, ο αμερικανοσπουδαγμένος Κολομβιανός συντηρητικός πολιτικός Ιβάν Ντούκε αναρριχήθηκε στην προεδρία, ενώ ο πρόεδρος του Ισημερινού, Λένιν Μορένο, απομακρύνθηκε από τις αριστερές παρεμβατικές πολιτικές του δημαγωγού προκατόχου του, Ραφαέλ Κορία. Τέλος, ο σημερινός πρόεδρος της Βραζιλίας, Ζαΐρ Μπολσονάρo, ακροδεξιός εθνικιστής που δεν σταμάτησε να επιτίθεται προεκλογικώς κατά της Αριστεράς, ορκίστηκε τον Ιανουάριο εν μέσω επεν-

Παραιτήθηκε ο πρωθυπουργός του Λιβάνου Σαάντ Χαρίρι

Παραιτήθηκε χθες ο πρωθυπουργός του Λιβάνου Σαάντ Χαρίρι, αφού, όπως ο ίδιος δήλωσε σε τηλεοπτικό διάγγελμά του, ο Λίβανος βρίσκεται «σε αδιέξοδο» ύστερα από δύο εβδομάδες διαδηλώσεων με αίτημα την παραίτησή του, άρα έπρεπε να συμβεί κάτι προκειμένου να υπερκεραστεί η κρίση.

«Επί 13 ημέρες, ο λαός του Λιβάνου ανέμενε μια απόφαση για πολιτική λύση, που θα έβαζε τροχοπέδη στην οικονομική κατάρρευση. Προσπάθησα, όλη αυτή την περίοδο, να βρω μια διέξοδο, ώστε να αφουγκραστώ τη λαϊκή βούληση. Είναι ώρα να προκαλέσουμε ένα μεγάλο σοκ για να επιλυθεί η κρίση. Θα μεταβώ στα προεδρικά ανάκτορα για να υποβάλω την παραίτηση της κυβέρνησης. Σε όλους τους πολιτικούς εταίρους μας τονίζω ότι η ευθύνη μας σήμερα είναι να βρούμε πώς θα προστατεύσουμε τον Λίβανο και θα αναζωογονήσουμε την οικονομία», επισήμανε στο τηλεοπτικό διάγγελμά του, χθες το απόγευμα, ο Σαάντ Χαρίρι.

Η απόφαση του συνήτη πρωθυπουργού να βάλει τέλος στην πολιτική κρίση και στις μαζικές διαδηλώσεις ελήφθη αφού, χθες το μεσημέρι, εκατοντάδες μαυροντυμένοι υποστηρικτές της Χεζμπολάχ, κραδαίνοντας ξύλα, δέλυσαν την κεντρική συγκέντρωση των αντικυβερνητικών διαδηλωτών στην Πλατεία των Μαρτύρων, στη Βηρυτό. Πυρπολησαν σκηνές, έσπασαν πλαστικές καρέκλες και κινήσαν τους συγκεντρωμένους διαδηλωτές. Παρότι οι δυνάμεις ασφαλείας έσπευσαν στην περιοχή, στάθηκε αδύνατο να αναχαιτίσουν το πλήθος, που φώναζε σιπικά θρησκευτικά συνθήματα.

Νωρίς χθες το πρωί σημειώθηκαν επεισόδια, όταν αστυνομικές δυνάμεις, επιχειρήσαν να αποθάσουν τους ριιζόμενους υποστηρικτές της Χεζμπολάχ, προτού επιτεθούν κατά της κεντρικής κατασκήνωσης στη Βηρυτό, όπου οι αντικυβερνητικοί διαδηλωτές παραμένουν επί περίπου δύο εβδομάδες, ζητώντας

Ο Σαάντ Χαρίρι παραιτήθηκε έπειτα από δεκαπέντε ημέρες μαζικών διαδηλώσεων κατά της κυβέρνησής του.

Σε πεδίο μάχης μετέτρεψαν υποστηρικτές της Χεζμπολάχ πλατεία της Βηρυτού.

την παραίτηση της κυβέρνησης και την ανατροπή της πολιτικής τάξης που διοικεί τη χώρα μετά τον εμφύλιο του 1975-1990. Παραμένει άγνωστος ο αριθμός των τραυματισμένων κατά τη διάρκεια των επεισοδίων. Πάντως, οι υποστηρικτές της Χεζμπολάχ ορμήσαν και εναντίον των δημοσιογράφων που είχαν συγκεντρωθεί στην περιοχή προκειμένου να καλύψουν τις διαδηλώσεις. Η Χεζμπολάχ είναι η μοναδική ένοπλη ομάδα του Λιβάνου που διατήρησε τον εξοπλισμό της μετά τον εμφύλιο πόλεμο, υποστηρίζοντας ότι είναι αναγκαίο να υπερασπιστεί τη χώρα από το Ισραήλ, το οποίο κατείχε τον νότιο Λίβανο κατά την περίοδο 1982-2000.

Πολλοί εκτιμούν ότι έχει μεγαλύτερη στρατιωτική ισχύ από τις ένοπλες δυνάμεις του Λιβάνου.

REUTERS, A.P.

Οι πυρκαγιές απειλούν τα εϋπορα προάστια του Λος Αντζελες

Πυρκαγιά στους λόφους πάνω από το Λος Αντζελες υποχρέωσε τη Δευτέρα πολλές δισαμότητες, ιδιοκτήτες επαύλειων, όπως ο διάσημος μπασκετμπολίστας Λεμπρόν Τζέιμς και ο ηθοποιός και πρώην κυβερνήτης της πολιτείας της Καλιφόρνιας Άρνολντ Σβαρτσενέγκερ, να εγκαταλείψουν τις κατοικίες τους. Την ίδια ώρα, ανεξέλεγκτη συνέχισε χθες να καίει η πυρκαγιά στην κομπετία Σονόμια της βόρειας Καλιφόρνιας, που έχει ήδη καταστρέψει χιλιάδες στρέμματα αμπελιών.

Οι φλόγες πλησίασαν το Μουσείο Τζον Πολ Γκέτι στην συνοικία Μπρέντγουντ του Λος Αντζελες, ενώ η παρέμβαση της πυροσβεστικής απέτρεψε την εξάπλωση της φωτιάς στους μεγάλους κήπους του μουσείου. Τούλάχιστον οκτώ κατοικίες είχαν καταστραφεί μέχρι χθες και έξι είχαν υποστεί σοβαρές ζημιές στην πυρκαγιά στους λόφους του Λος Αντζελες, ενώ ένας πυροσβέστης υπέστη σοβαρά εγκαύματα στη φωτιά της κομπετίας Σονόμια, βόρεια του Σαν Φρανσίσκο.

Περισσότεροι από 2,2 εκατομμύρια κάτοικοι της Καλιφόρνιας στερούνταν χθες ηλεκτρικού ρεύματος, μετά τη διακοπή παροχής του. Η Pacific Gas & Electric διέκοψε την τροφοδοσία του δικτύου της στη βόρεια Καλιφόρνια, σε μια προσπάθεια να εμποδίσει τη δημιουργία εστιών πυρκαγιών από εκρήξεις μετασχηματιστών. Η εταιρεία, που κηρύξε πτώχευση ύστερα από σειρά δικαστικών προσφυγών για την ευθύνη της στην πρόκληση πυρκαγιών τα τελευταία χρόνια, παραδέχθηκε χθες ότι μετασχηματιστές της προκάλεσαν δύο μικρότερες πυρκαγιές, το Σαββατοκύριακο, στην περιοχή του κόλπου του Σαν Φρανσίσκο.

Σε μήνυμά του στο Twitter, ο μπασκετμπολίστας Λεμπρόν Τζέιμς έγραψε: «Φίλε, οι πυρκαγιές του Λος Αντζελες δεν είναι αστείο πράγμα». Σε χθεσινή ανακοίνωσή της, η εταιρεία διανομής της νέας κινηματογραφικής ταινίας του Σβαρτσενέγκερ, «Εξολοθρευτής:

Σκοτεινή μοίρα», ανέφερε ότι η χθεσινόβραδινή πρεμιέρα του έργου αναβλήθηκε.

Μεταξύ των δισαμωτήτων που κατοικούν στους λόφους πάνω από το Λος Αντζελες και υποκρεώθηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους συγκαταλογονται η γερουσταστή και υποψήφια για το χρίσμα των Δημοκρατικών Καρόλα Χάρις, ο διευθυντής σύμβουλος της εταιρείας Ντίονεϊ Μπομπ Αϊνγκερ και ο τραγουδιστής της ραπ και παραγωγός Dr. Dre.

Τρομοκρατημένοι κάτοικοι των λόφων εγκατέλειψαν μαζικά τις συνοικίες τους, οδηγώντας—σύμφωνα με το πρα-

Τρομοκρατημένοι κάτοικοι των λόφων εγκατέλειψαν μαζικά τις συνοικίες τους, οδηγώντας αυτοκίνητα Range Rover, Tesla και Maserati.

κτορείο Associated Press—αυτοκίνητα Range Rover, Tesla και Maserati και αφήνοντας τα σπίτια τους διακοσμημένα για τη γιορτή του Χαλοουίν, με κολοκύθες, σκελετούς και μάγισσες. Το Μουσείο Γκέτι, με τη μοναδική συλλογή αρχαιοτήτων του, δεν απειλήθηκε, παρότι οι φλόγες έφθασαν στα όρια των μεγάλων κήπων του, προτού τεθούν υπό έλεγχο από τους πυροσβέστες. Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί στις Αρχές η μετεωρολογική πρόβλεψη, καθώς κάνει λόγο για θυελλώδεις θερμούς ανέμους σε ολόκληρη την πολιτεία για τις επόμενες δύο ημέρες.

Σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης κηρύξε το Σαββατοκύριακο την Καλιφόρνια ο κυβερνήτης Γκάβιν Νιούσομ, σε μια προσπάθεια να προληφθεί η καταστροφή που προκλήθηκε στην κομπετία Σονόμια το 2017, όταν δασικές πυρκαγιές είχαν σκοτώσει 44 ανθρώπους.

ASSOCIATED PRESS, REUTERS

βιασο) και διεμνύουν την υποστήριξη του στον φυλακισμένο αριστερό πρώην πρόεδρο του Βραζιλίας, Λουίς Ινάσιο Λούλα ντα Σίλβα.

Στη Χιλή πραγματοποιήθηκαν την περασμένη εβδομάδα οι μαζικότερες διαδηλώσεις των τελευταίων δεκαετιών και την Παρασκευή ξεχύθηκαν στους δρόμους του Σαντιάγο ένα εκατομμύριο άνθρωποι. Η στήθα υπήρξε η αύξηση στην τιμή των εισιτηρίων του μετρό: αποτέλεσε τον κατ'αλήθεια για να εκφραστεί εκτεταμένη οργή για τις βαθιές ανισότητες στη χιλιανή κοινωνία.

The
Economist

EVENTS

#EconCyprusSummit

15TH CYPRUS SUMMIT

Cyprus: Thriving unimpeded? Europe: In need of a new narrative

November 4th-5th 2019 • Hilton Park Nicosia

More than 40 distinguished speakers from the USA & Europe
have confirmed for the 15th consecutive year including:

John Peet
Political and Brexit editor
The Economist

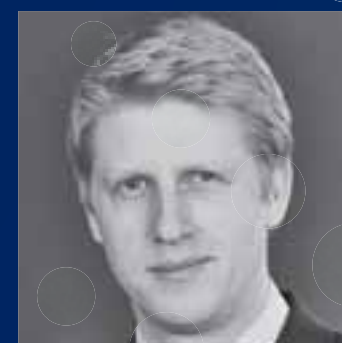
Nicos Anastasiades
President
Cyprus

Klaus Regling
Managing director
European Stability
Mechanism (ESM)

Wess Mitchell
Former US assistant
secretary of state
for European
and Eurasian affairs

Jo Johnson
Former director of policy,
No10 Downing St,
& former minister
of state for universities

**Nikos
Christodoulides**
Minister of foreign affairs
Cyprus

Harris Georgiades
Minister of finance
Cyprus

**Yiorgos
Lakkotrypis**
Minister of energy,
commerce and industry
Cyprus

Savvas Angelides
Minister of defence
Cyprus

Judith G. Garber
Ambassador
of the United States
of America to Cyprus

Panicos Nicolaou
CEO
Bank of Cyprus

Evgenios Evgeniou
CEO
PwC Cyprus

Don Bagley
Vice-president, exploration
and new ventures, Europe,
Russia, Caspian, MENA,
ExxonMobil International

Elias Kassis
Vice-president North
Africa, MENA division
Total Exploration
& Production

Demetra Kalogerou
Chairwoman
Cyprus Securities
and Exchange Commission

www.hazliseconomist.com

www.cyprus2019.economist.com

In collaboration with:

@The Economist SE Europe Events

@Economist_SEUR

In The Economist SE Europe Events

The Economist SE Europe Events

Platinum sponsor:

Premium gold sponsor:

Premium energy sponsor:

Gold sponsors:

Silver sponsors:

Bronze sponsor:

Communication sponsor:

Contributors:

Contributors:

Airline carrier:

Logistics supplier:

Supported by:

Το 5G φέρνει νέους παίκτες στην ελληνική αγορά

Η προοπτική νέων υπηρεσιών και εφαρμογών ενισχύει το επενδυτικό ενδιαφέρον σε έναν κλάδο με μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Επειτα από μία δεκαετία που βρίσκονταν στα αζήτητα, οι ελληνικές τηλεπικοινωνίες είναι ξανά στο στόχαστρο των επενδυτών. Και δεν είναι μόνον το ενδιαφέρον για τη Forthnet, αλλά αυτό κυρίως για τη Wind Hellas που υπογραμμίζει την αλλαγή κλίματος στην αγορά. Το ενδιαφέρον παραμένει σε επίπεδο επενδυτικών κεφαλαίων –πληροφορίες αναφέρουν ότι τουλάχιστον τέσσερις επενδυτικές εταιρείες εξετάζουν τα δεδομένα της επιχείρησης– αλλά πολλοί θεωρούν ότι δεν αποκλείεται να υπάρξει και στρατηγικής σημασίας ενδιαφέρον για τη Wind. Αυτό συμβαίνει επειδή η αγορά των τηλεπικοινωνιών θα μετασχηματιστεί σημαντικά τα επόμενα χρόνια, εξαιτίας της έλευσης της τεχνολογίας 5ης γενιάς και η οποία μπορεί να αναδιατάξει παίκτες και μερίδια αγοράς.

Το πιο σημαντικό με το εκδηλούμενο ενδιαφέρον για τη Wind, είναι ότι για πρώτη φορά μετά το 2008, στις τηλεπικοινωνίες έχουμε την εκδήλωση επενδυτικού ενδιαφέροντος που δεν έχει χαρακτηριστικά distress, όπως συμβαίνει για παράδειγμα με τη Forthnet. Η πώληση της τελευταίας επείγει, ενώ της Wind από τους μετόχους της καθόλου, καθώς η εταιρεία έχει ανακάμψει οριστικά, ενώ επιπλέον έχουν ανοίξει διάπλατα –αν και με αλμυρό κόστος– οι διεθνείς αγορές χρήματος. Η άντληση 525 εκατ. ευρώ πριν από μερικές εβδομάδες με κουπόνι 4,25% επιβεβαίωσε τη στήριξη της εταιρείας από τις διεθνείς αγορές.

Ωστόσο, δεν είναι μόνον η καλή πορεία της επιχείρησης. Η βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, με τη ραγδαία αποκλιμάκωση του κόστους χρήματος, αλλά και τις θετικές προοπτικές γρήγορης ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, βάζουν τόσο τη Wind όσο και άλλες ελληνικές επιχειρήσεις στο στόχαστρο των επενδυτών.

Τέλος, θετικά συμβάλλει και η παραδοχή ότι η αγορά τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα, βρίσκεται από το 2014 και μετά στον πάτο του βαρελιού, απ' όπου μόνον προς τα επάνω μπορεί πλέον να κινηθεί. Η κινητή τηλεφωνία για παράδειγμα, από έσοδα ύψους 4,2 δισ. ευρώ το 2008, μέχρι το 2014 είχε προσγειωθεί στο 1,9 δισ. ευρώ και έκτοτε βρίσκεται σε αυτό το επίπεδο. Αναπόφευκτα κάποια στιγμή

Στο μέλλον, οι πλατφόρμες φωνής μπορεί να βρίσκονται στο Διαδίκτυο (π.χ. Viber, Skype κ.λπ.) και ο πάροχος δικτύου να πουλάει μόνον δεδομένα και τίποτε άλλο, απαλλάσσοντας τον ίδιο από τα πολύπλοκα προϊόντα και υπηρεσίες που σχεδιάζουν και πωλούν τα τμήματα marketing και υπηρεσιών. Οχι τυχαία, επομένως, η Vodafone διεθνώς, αρχίζει να σπάει τις εταιρείες

θα κινηθεί ανοδικά, αλλά το ζητούμενο είναι το επίπεδο της ανάκαμψης που θα επιτευχθεί.

Προς την κατεύθυνση αυτή βοηθά και το γεγονός ότι η κυβέρνηση. Η τελευταία, αφήνοντας κατά μέρος τις ιδεοληψίες του ΣΥΡΙΖΑ, ψήφισε άμεσα το σχέδιο νόμου για τις κεραίες κινητής, παρόλο που το είχε ετοιμάσει η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, χωρίς όμως ποτέ να ψηφίσει στη

Βουλή καθώς έβαζε «τρικλοποδιές» στην κυβέρνηση. Εξίσου σημαντική είναι η δέσμευση του αρμόδιου υπουργού Κυριάκου Πιερρακάκη ότι η διάθεση του φάσματος κινητής τηλεφωνίας 5ης γενιάς, δεν θα γίνει με αποκλειστικό γνώμονα τα έσοδα του ελληνικού Δημοσίου.

Ο καταλύτης των αλλαγών στην τηλεπικοινωνιακή αγορά είναι κυρίως τα δίκτυα νέας γενιάς και ειδικά στην κινητή

τηλεφωνία, τα δίκτυα 5ης γενιάς. Εκεί θα συντελεστεί η ανάπτυξη την επόμενη δεκαετία, φέρνοντας ένα σετ νέων υπηρεσιών και εφαρμογών, πολύ μεγαλύτερου και ευρύτερου από το υφιστάμενο σετ 4ης γενιάς.

Στη συγκεκριμένη αγορά θα μπορούσε να εισέλθει και ο ιδιοκτήτης της Forthnet, εφόσον όμως καταστεί εικονικός πάροχος κινητής 4ης γενιάς (κάτι που αναμένεται

να συμβεί τους επόμενους μήνες μέσω Vodafone) και ταυτόχρονα επενδύσει σε συχνότητες και δίκτυα 5ης γενιάς στο μέλλον. Σε μια τέτοια περίπτωση η εταιρεία μπορεί κάλλιστα να αποτελέσει «δούρειο ιππο» για να εισέλθει στην ελληνική αγορά ένας πάροχος από το εξωτερικό. Αν μάλιστα η κίνηση αυτή μπορεί να συνδυαστεί με μετοχική συνεργασία με μια άλλη επιχείρηση κινητής (π.χ. Wind),

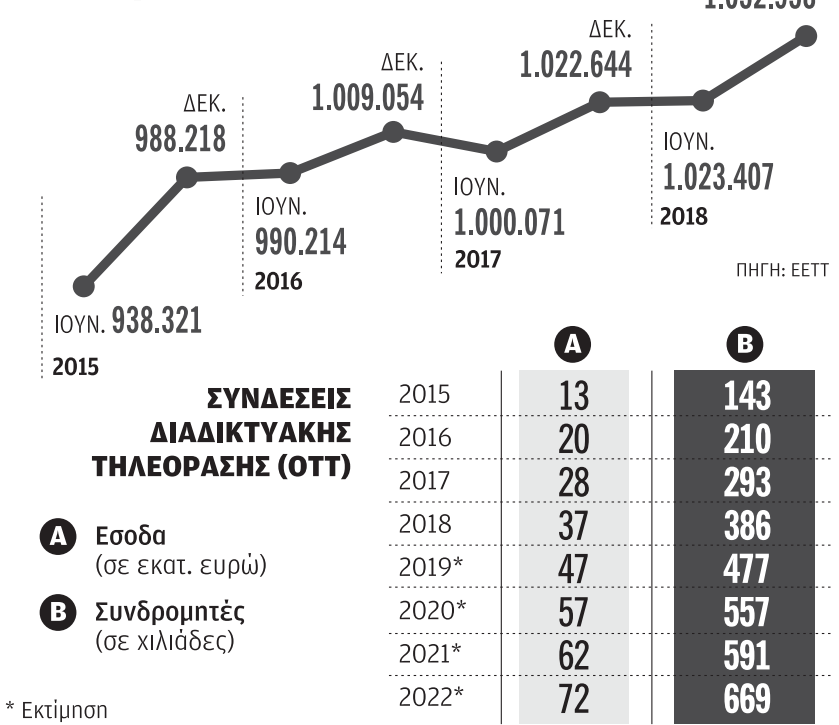
Νέες φορολογίες και Netflix αλλάζουν τα δεδομένα στη συνδρομητική τηλεόραση

Μετασχηματίζεται πολύ γρήγορα η αγορά της συνδρομητικής τηλεόρασης στην Ελλάδα. Από τα νούμερα φαίνεται ότι η αγορά έχει «παγώσει», αλλά όλα δείχνουν ότι πλέον οι Έλληνες καταναλωτές μετακινούνται από την παραδοσιακή μορφή συνδρομητικής τηλεόρασης μέσω δορυφόρου, στην αγορά μέσω σύνδεσης στο Διαδίκτυο (over the top-OTT). Οι νέες και γρήγορες συνδέσεις των δικτύων νέας γενιάς ευνοούν την ανάπτυξη αυτή, η οποία θα καταστεί ακόμη πιο οριζτική μόλις τα δίκτυα νέας γενιάς καταστούν φθηνά και μαζικοποιηθεί η χρήση τους.

Τα στοιχεία για την αγορά της τηλεόρασης μέσω Διαδικτύου δείχνουν μια πολύ μεγάλη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Η Ονυμ αναφέρει ότι από 144.000 συνδρομητές στο τέλος του 2015, στο τέλος του 2018 ανήλθαν σε

Οι Έλληνες καταναλωτές μετακινούνται από τη δορυφορική συνδρομητική τηλεόραση σε εκείνη μέσω σύνδεσης στο Διαδίκτυο.

Συνδέσεις συνδρομητικής τηλεόρασης στην Ελλάδα

* Εκτίμηση

ΠΗΓΗ: Ονυμ (Greece: Mobile, Broadband, TV, and OTT Video Report, Feb. 2019)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

δίδεται στην υπερφορολόγηση της υπηρεσίας συνδρομητικής τηλεόρασης. Στα μέσα του 2016 επιβλήθηκε φόρος 10% επί του λογαριασμού της συνδρομητικής τηλεόρασης, ενώ επιπλέον ζητείται η απόδοση του 3% των εσόδων ως αντάλλαγμα για τη χρήση συσκευών δορυφορικής μετάδοσης, όπως επίσης και ένα επιπλέον 4% ως φόρος υπέρ τρίτων (Κέντρο Κινηματογράφου, ΕΔΟΕΑΠ κ.λπ.). Επί των ανωτέρω φόρων επιβάλλεται ΦΠΑ 24%.

Η αλήθεια είναι ότι η επιβολή του 10% το καλοκαίρι του 2016 «πάγωσε» την ανάπτυξη της συνδρομητικής τηλεόρασης στην Ελλάδα. Η τελευταία ομολογουμένως από το 2010 έως το 2015 αναπτύχθηκε με υψηλούς ρυθμούς, κυρίως λόγω της εισόδου του ΟΤΕ. Οι συνδρομητές από περίπου 400.000 στις αρχές της δεκαετίας, μέσα σε μία πενταετία υπερδιπλασιάστηκαν. Ετσι, η διείσδυση έφτασε στο 22%-23% των νοικοκυριών, το οποίο είναι μεν χαμηλό για τα δεδομένα της Ευρώπης, αλλά κοντά στον μέσον όρο

της Ν. Ευρώπης. Η αγορά θα κινηθεί πολύ πιο γρήγορα, μόλις τα δίκτυα νέας γενιάς (π.χ. οπτικών ινών) γίνουν πράξη στη χώρα μας και επιπλέον αρχίσει να αναβαθμίζεται το περιεχόμενο των παραγωγών τηλεοπτικού και κινηματογραφικού προγράμματος. Οι τηλεοπτικές παραγωγές πολύ υψηλής ευκρίνειας (π.χ. 4K και 8K) απαιτούν υψηλό εύρος ζώνης, δηλαδή μεγάλο όγκο δεδομένων, που δεν μπορεί να ικανοποιήσει το περιορισμένο εύρος ζώνης των δορυφόρων. Επιπλέον, όπως αναφέρουν οι ειδικοί, το κόστος επένδυσης στη δορυφορική τεχνολογία είναι πλέον μεγάλο, δεδομένου του μικρού κύκλου ζωής των δορυφόρων (15 ή 20 έτη). Αντίθετα, μια οπτική ίνα μπορεί να μεταδίδει περαχόμενο για 50 και πλέον έτη, όπως ακριβώς συμβαίνει σήμερα με τα καλώδια καλώδια του ΟΤΕ, τα οποία συνεχίζουν επί πολλές δεκαετίες να προσφέρουν υπηρεσίες φωνής, ευρυζωνικότητας κ.ο.κ.

Γι' αυτό, άλλωστε, η παροχή υπηρεσιών συνδρομητικής τηλεόρασης

μέσω Διαδικτύου είναι ελαστικού κόστους που μπορεί να φτάσει και κάτω των 10 ευρώ, ενώ μέσω δορυφόρου απαιτεί το διπλάσιο ή και μεγαλύτερο ποσό. Οι πάροχοι στην Ελλάδα έχουν αναγνωρίσει την κατάσταση αυτή και γι' αυτό η Vodafone και η Wind έχουν δηλώσει ότι δεν πρόκειται να επενδύσουν στη δορυφορική τεχνολογία. Αντίθετα, οι υπηρεσίες που αναπτύσσουν (Vodafone TV, Wind Vision) παρέχονται μόνον διαδικτυακά, παρόλο που συνειδητά οι δύο επιχειρήσεις περιορίζουν το σετ υπηρεσιών στους δικούς τους συνδρομητές (IPTV).

Το μέλλον, ωστόσο, βρίσκεται στους αποκαλούμενους πάροχους OTT που δημιουργούν περιεχόμενο ανεξαρτήτως φορέα δικτύου που αξιοποιεί ο χρήστης. Τέτοιοι πάροχοι είναι η Netflix, η Amazon, η Disney κ.ά. Αυτοί γνωρίζουν πολύ καλά «τι βλέπει», «πώς το βλέπει» και «τι ώρες το βλέπει» ο καταναλωτής. Σύμφωνα με την ΕΕΤΤ, στο τέλος του 2018 υπήρχαν 1.052.958 καταγεγραμμένες ενεργές συνδέσεις συνδρομητικής τηλεόρασης. Εξ αυτών περίπου 435.000 συνδέσεις είχαν διατεθεί στο πλαίσιο ενός ευρύτερου πακέτου τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (π.χ. τηλεφωνία, Internet κ.λπ.) και οι 616.000 συνδέσεις είχαν διατεθεί ως μοναδική (αδελυμοποιητή) υπηρεσία. Από το 1,05 εκατ. συνδρομητών τηλεόρασης, εκτιμάται ότι περίπου το 15% εξ αυτών κάνει χρήση τεχνολογίας IPTV, δηλαδή διατίθεται μέσω Internet να το υπόλοιπο 85% κάνει χρήση της δορυφορικής τεχνολογίας (Satellite TV ή Direct To Home). Την πρώτη αγορά εκτιμάται ότι ελέγχουν οι εταιρείες Vodafone και Wind, σε ποσοστό 65% και 35% αντίστοιχα. Οι συνδρομητές της Vodafone εκτιμώνται σε πάνω από 100.000, ενώ της Wind σε περίπου 50.000.

Την αγορά μέσω δορυφόρου, όπου τα μεγέθη είναι περισσότερο αξιόπιστα, η αγορά ελέγχεται σε ποσοστό 60% από τον ΟΤΕ και κατά 40% από τη Nova (Forthnet). Ο ΟΤΕ ανέφερε 542.000 πελάτες στο τέλος του 2018, ενώ η Forthnet αναφέρει 377.000 πελάτες. Η εταιρεία επίσης αναφέρει 100.000 πελάτες χονδρικής, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων είναι πελάτες της Vodafone και Wind (μεταπώληση περιεχομένου).

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗΣ

Σε έναν υπερυπολογιστή όλες οι υπηρεσίες του δημόσιου

Στη δημιουργία ενός υπερυπολογιστικού κέντρου, που θα καλύψει τις ανάγκες όλου του δημόσιου τομέα, προτίθεται να προχωρήσει η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημοσίου Τομέα (ΓΓΠΣΔΤ). Ο νέος υπερυπολογιστής αναμένεται να καλύψει τις ανάγκες για ψηφιακό μετασχηματισμό του δημόσιου τομέα, στο επίκεντρο του οποίου βρίσκεται η απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, με τη μείωση της γραφειοκρατίας και την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Ηδη, αναμένεται άμεσα η ενοποίηση των υποδομών της ΓΓΠΣΔΤ με τις υποδομές της Κοινωνίας της Πληροφορίας (G-Cloud), που θα καταστήσει τη ΓΓΠΣΔΤ το πρώτο –και με μεγάλη απόσταση από το δεύτερο– υπολογιστικό κέντρο της χώρας.

Το κέντρο αυτό θα διαθέτει 3.620 επεξεργαστές (cores), 66,5 Tbyte RAM και 1.000 Tbyte δίσκους. Καθώς όμως θα έρχονταν τα υπολογιστικά κέντρα του δημόσιου τομέα στη ΓΓΠΣΔΤ, σύμφωνα με τον γενικό γραμματέα Δημοσθένη Αναγνωστόπουλο, το κέντρο θα επεκτείνεται συνεχώς. Συνολικά, μέσα στα επόμενα δύο χρόνια, στο κέντρο αυτό θα πρέπει να μετακινηθούν τα πληροφοριακά συστήματα περίπου 17 υπουργείων. Βάσει του νόμου 4623/2019, έως την 1η Ιανουαρίου 2022 θα πρέπει όλα τα μηχανογραφικά κέντρα των υπουργείων, πλην εκείνων που είναι διαβαθμισμένα και αφορούν την ασφάλεια και την άμυνα της χώρας, να μεταγκατασταθούν στη ΓΓΠΣΔΤ.

Επίσης, βάσει του ίδιου νόμου, ο υπουργός Κυριάκος Πιερρακάκης καθιστάται ο «τσάρος» της πληροφορικής, αφού κάθε προμήθεια συστήματος θα περνά από τον ίδιο και τη ΓΓΠΣΔΤ. Μόνον κατ' εξαίρεση και έπειτα από άδεια του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης θα μπορούν οι ίδιοι οι δη-

Το επενδυτικό ενδιαφέρον που έχει προκύψει για τη Forthnet και τη Wind συνδέεται άμεσα με την έλευση των νέων τεχνολογιών.

τότε η είσοδος αυτή μπορεί να προκαλέσει σημαντικές ανακατατάξεις στην αγορά. Οι πληροφορίες, παρόλο που δεν επιβεβαιώνονται, κάνουν λόγο για τη γαλλική Iliad. Η τελευταία το έπραξε αυτό στην Ιταλία πριν από μερικά χρόνια, αλλά ομολογουμένως με πολλά προβλήματα για την ίδια, καθώς αναγκάστηκε να βάλει βαθιά το χέρι στην τσέπη. Προκάλεσε σφοδρό ανταγωνισμό στην ιταλική αγορά, η οποία σήμερα έχει εξελιχθεί σε μία από τις πιο ανταγωνιστικές του παντήτη.

Η κινητή τηλεφωνία 5ης γενιάς, ωστόσο, μπορεί να επιφέρει περαιτέρω αλλαγές στο μοντέλο λειτουργίας της αγοράς. Για παράδειγμα, η νέα στρατηγική περί διαχωρισμού των υποδομών από τις υπηρεσίες ενδέχεται να δημιουργήσει εταιρείες που θα πωλούν τις υποδομές τους σε τρίτους. Μπορεί στο μέλλον για παράδειγμα μια επιχείρηση να αναπτύσσει μόνον υποδομές, τις οποίες θα διαθέτει σε τρίτους πωλητές λιανικής (π.χ. Public, Πλαίσιο Computer κ.λπ.) προκειμένου να σχεδιάζουν και να πωλούν τα δικά τους προϊόντα επικοινωνιών στους καταναλωτές. Το μοντέλο λειτουργίας αυτό ονομάζεται Mobile Virtual Network Enabler (MVNE).

Επιπλέον, η μετακίνηση της βιομηχανίας προς τη μετάδοση δεδομένων, μπορεί να καταστήσει ακραίες τις πλατφόρμες φωνής, από τις οποίες σήμερα οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας αντλούν το 60% έως το 80% των εσόδων τους. Στο μέλλον οι πλατφόρμες φωνής μπορεί να βρίσκονται στο Διαδίκτυο (π.χ. Viber, Skype κ.λπ.) και ο πάροχος δικτύου να πωλεί μόνον δεδομένα και τίποτε άλλο, απαλλάσσοντας τον ίδιο από τα πολύπλοκα προϊόντα και υπηρεσίες που σχεδιάζουν και διαθέτουν τα τμήματα marketing και υπηρεσιών. Οχι τυχαία, επομένως, η Vodafone διεθνώς, αρχίζει να σπάει τις εταιρείες της σε υποδομών και παροχής υπηρεσιών.

CREDENCE LOGISTICS LIMITED
(In Voluntary Liquidation)
(BC No. 1804670)

Notice is hereby given that CREDENCE LOGISTICS LIMITED:

- is in voluntary liquidation
- commenced voluntary liquidation on 16 October 2019;
- Yiannis Eliades is the Liquidator whose address is at 4 Ayias Elenis Street, 5th Floor, 1060 Nicosia, Cyprus

Yiannis Eliades
Liquidator

Το θέρους «υιοθέτησε» και τον Οκτώβριο

Οι υψηλές θερμοκρασίες και η ηλιοφάνεια κυριάρχησαν στις περισσότερες περιοχές της Ελλάδας τον μήνα που φεύγει

Του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΟΥ

Με κοντομάνικα αποχαιρετούμε τον φετινό Οκτώβριο σε πολλές περιοχές της χώρας, σε ένα μήνα που ήταν πιο ζεστός και ξηρός από το «κανονικό», χωρίς ωστόσο να φτάσει σε ακραία υψηλές θερμοκρασίες. Ακόμα κι αν η ζέστη στα τέλη Οκτωβρίου μας αφιγόndισε, ευχάριστα συνήθως, δεν πρόκειται για κάποια εξαίρεση, καθώς στην Ελλάδα –και όχι μόνο– είναι αρκετά συνηθισμένο τις τελευταίες δεκαετίες να σημειώνονται αρκετά ζεστοί μήνες Οκτωβρίου. Μάλιστα, υπάρχει η έκφραση «καλοκαιράκι του Αγίου Δη-

Δεν είναι σπάνιο φαινόμενο, μάλιστα, υπάρχει η έκφραση «καλοκαιράκι του Αγίου Δημητρίου» με τη ζέστη να φτάνει συχνά έως τα μέσα Νοεμβρίου.

μητρίου» (αλλιώς μικρό καλοκαιράκι), με την περίοδο υψηλών θερμοκρασιών να φτάνει συχνά έως τα μέσα Νοεμβρίου.

«Οι ανώτερες θερμοκρασίες τον φετινό Οκτώβριο είναι ανώτερες από τις κλιματικές τιμές, δηλαδή τις μέσες τιμές των τελευταίων 30 ετών, αλλά δεν ήταν κάτι εξαιρετικό, ούτε παρουσιάστηκαν τιμές ρεκόρ. Η μέση μέγιστη τιμή στο Θησείο είναι 23,1 βαθμοί Κελσίου για τον μήνα Οκτώβριο. Ο πιο ζεστός Οκτώβριος ήταν τον 2012 όταν η μέση μέγιστη ήταν τέσσερις βαθμοί υψηλότερη», λέει στην «Κ» ο κ. Κώστας Λαγουυάρδος, διευθυντής Ερευνών του Αστεροσκοπείου Αθηνών και υπεύθυνος της ιστοσελίδας www.meteo.gr.

Η τάση του φετινού Οκτωβρίου είναι να φτάσει η μέση μέγιστη θερ-

ΑΥΞΗΜΕΝΕΣ ΟΙ ΦΕΤΙΝΕΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΕΣ

23,1° C

η μέση ανώτερη θερμοκρασία των τελευταίων 30 ετών

2012

η χρονιά με τον πιο θερμό Οκτώβριο με +4° C. Φέτος η τάση είναι για +2° C

ΥΨΗΛΕΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΕΣ

33,6° C

Λίνδος Ρόδου
11 Οκτωβρίου

31,1° C

Μοίρες Κρήτη
4 Οκτωβρίου

29,2° C

Αρτα
22 Οκτωβρίου

29° C

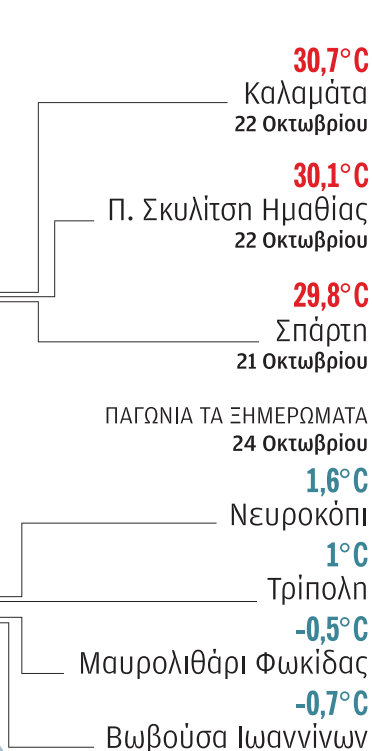
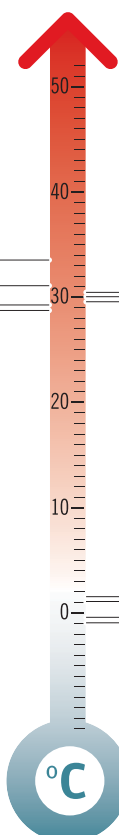
Θησείο
1 Οκτωβρίου

ΙΣΧΥΡΟΙ ΑΝΕΜΟΙ

22 Οκτωβρίου

Ανεμοί 8 μποφόρ κατά τύπους.

Τα πάνω και τα κάτω του Οκτωβρίου

ΡΙΠΕΣ

Παξιμάδα Καρύστου

116 χλμ./ώρα

Πόρτο Τήνου

108 χλμ./ώρα

ΥΠΗΡΧΑΝ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΕΣ ΒΡΟΧΕΣ

Χιλιοστά βροχής

3 Οκτωβρίου

Ηγουμενίτσα

121

7 Οκτωβρίου

Αργίριο

49

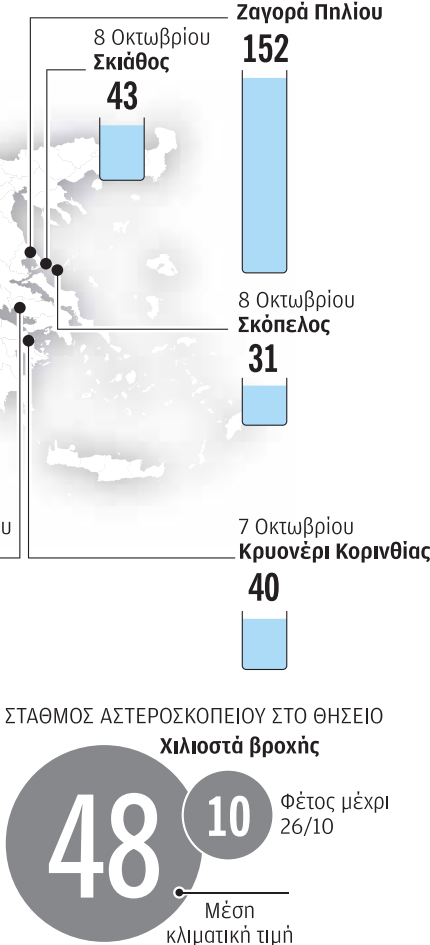
7 Οκτωβρίου

Κυριάκι

38

ΞΗΡΟΣ Ο ΦΕΤΙΝΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Συνεχίζουν απτόητοι οι οδηγοί με το κινητό

Ερευνες δείχνουν ότι έχουν 400% περισσότερες πιθανότητες να προκαλέσουν ατύχημα - Τι προβλέπει ο νόμος

Της ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΣΙΜΗ

Όταν ο Λαϊκός, δημοφιλής, τραγουδιστής Αντύπας ερμήνευε παλαιά το άσμα «Οδηγώ και σε σκέφτομαι» δεν μπορούσε να φανταστεί ότι με τα χρόνια ο στίχος θα ακολουθείτο από το... «και σου τηλεφωνώ». Και αυτό γιατί η τεχνολογία στα τέλη της δεκαετίας του '80, οπότε και κυκλοφόρησε ο ομώνυμος δίσκος, δεν παρείχε τη δυνατότητα στον οδηγό να διοχετεύσει τη σκέψη του σε... τηλεφώνημα. Τα χρόνια πέρασαν και οι εξελίξεις έδωσαν την εναλλακτική στους οδηγούς να σκέφτονται φωνακτά κατά τη διάρκεια της οδήγησης.

Ετσι, μεγάλη μερίδα των οδηγών, οι οποίοι συχνά χρησιμοποιούν το πρόσχημα του έντονου κυκλοφοριακού φόρτου έχουν και επειχειρήματα του τύπου: «Μα τι άλλο να κάνω κολλημένος στην κίνηση αν όχι να μιλήσω στο τηλέφωνο;», «Δεν περνάει η ώρα αλλιώς στην μπιτσιλιαρισμένη Κηφισιάς», «Περνάω τόσες ώρες μέσα στο αυτοκίνητο που αναπόφευκτα ορισμένα από τα επαγγελματικά μου τηλεφωνήματα πρέπει να γίνουν εν κι-

Ο φορέας των αστικών λεωφορείων της Αθήνας (ΟΣΥ) απεφάνθη ότι η ομιλία οδηγού του στο κινητό «δεν στοιχειοθετεί πειθαρχική διαδικασία».

νήσει» είναι μερικές μόνο από τις δικαιολογίες που ακούει κανείς από τους οδηγούς που έχουν τη συνήθεια να μιλούν ενώ οδηγούν. Εν προκειμένο, υπάρχει βέβαια νόμιμος και θεωρητικός πιο ασφαλής τρόπος χρήσης του κινητού τηλεφώνου εντός του Ι.Χ. και αυτός ακούει στο όνομα ασύρματα ακουστικά ή ανοικτή ακρόαση. Οποιαδήποτε άλλη επιλογή επισύρει βαρύ πρόστιμο, που μπορεί να οδηγήσει μέχρι και στην αφαίρεση του διπλώματος οδήγησης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΟΚ (άρθρο 29 παρ. 1 του Ν. 4530/2018) οι οδηγοί οχημάτων που χρησιμοποιούν κινητό τηλέφωνο εν κινήσει, χωρίς ακουστικά ασύρματα επικοινωνίας ή χωρίς να είναι αυτό τοποθετημένο σε ειδικά θέση για ανοικτή ακρόαση, τιμωρούνται με επιτόπου αφαίρεση των στοιχείων κυκλοφορίας και της άδειας οδήγησης, από τον βεβαιώνοντα την παράβαση, για εξήντα ημέρες. Επίσης, το πρόστιμο για τη χρήση κινητού τηλεφώνου από τον οδηγό, ενώ το όχημα βρίσκεται εν κινήσει, είναι 100 ευρώ.

Κατά την οδήγηση η ομιλία στο κινητό τηλέφωνο με τη χρήση ενσύρματων ακουστικών (handsfree) απαγορεύεται. Όσοι αισθάνονται ότι δεν μπορούν να χάσουν ούτε

Επικίνδυνες κλήσεις καθ' οδόν...

ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ

Σεπτέμβριος 2019

Αττική

22.528

παραβάσεις βεβαιώθηκαν

εκ των οποίων

512

για χρήση

κινητού τηλεφώνου

Α' Εξάμηνο 2019

Επικράτεια

188.285

παραβάσεις βεβαιώθηκαν

7.111

για χρήση κινητού τηλεφώνου

έναντι

9.807

το αντίστοιχο διάστημα

του 2018 (μείωση 27,5%)

ΠΗΓΗΣ: Ελληνική Αστυνομία, έρευνα HellasTron

ένα τηλεφώνημα κατά την οδήγηση, θα πρέπει να έχουν ενεργοποιηθεί το bluetooth του κινητού τηλεφώνου πριν ξεκινήσει η οδήγηση, ενώ υπάρχουν συστήσεις που θέλουν τις συνομιλίες να είναι σύντομες και όχι φορ-

4 στους 10

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

οδηγούς χρησιμοποιούν τηλέφωνο ή άλλη κινητή συσκευή κατά τη διάρκεια της οδήγησής τους

τισμένες συναισθηματικά... Οι κανόνες ορθής χρήσης κινητού κατά την οδήγηση επιβάλλουν την ενημέρωση του συνομιλητή ότι οδηγεί ο άλλος, ενώ πρέπει να τερματίζεται η συνομιλία αμέσως μόλις γίνει αντιληπτή

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μικρότερη φορολογία ζητούν πάροχοι online τυχερών παιχνιδιών

Τη μείωση της φορολογίας και τη δυνατότητα να αποπληρώνεται το κόστος της κάθε άδειας στη διάρκεια της περιόδου ισχύος και όχι εφάπαξ ζήτησαν οι πάροχοι διαδικτυακών τυχερών παιχνιδιών στη Βουλή. Ο εκπρόσωπος της RGA (Remote Gaming Association), Τέμου Λέκτινκερ, μιλώντας στη συνεδρίαση ακρόασης των φορέων για το σχέδιο νόμου «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις», χαρακτήρισε το κόστος εισόδου των ενδιαφερομένων στην αγορά πολύ υψηλό. Επίσης, χαρακτήρισε «παράλογη και παράνομη» την απαίτηση της κυβερνήσεως ο πάροχος που έχει την έδρα του στο εξωτερικό να εμπίπτει στις διατάξεις φορολογίας εισοδήματος που αφορούν τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Σχετικά με το κόστος εισόδου στην αγορά, ο κ. Λέκτινκερ χαρακτήρισε ως το υψηλότερο που υπάρχει σήμερα στην Ευρώπη και ζήτησε τη μείωσή του. Πρωτίστως ζήτησε τη μείωση της φορολογίας παιγνίων (GGR Tax) από 35% σε 20% και δευτερευόντως τη μείωση του εφάπαξ κόστους απόκτησης της άδειας ή/και την αποπληρωμή στη διάρκεια της επαγγελματίας ισχύος των αδειών και όχι προκαταβολικά.

Ο εκπρόσωπος της RGA ζήτησε ακόμη την πρόβλεψη παράτασης της μεταβατικής περιόδου στο νέο καθεστώς κατά έξι μήνες: η ισχύς του νέου καθεστώτος στα τυχερά παιχνδια Διαδικτύου να γίνει στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και όχι στις 31 Μαρτίου 2020.

Από την άλλη πλευρά, ο πρόεδρος της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, Ευάγγελος Καραγρηγορίου, υποδέχθηκε το σχέδιο νόμου με θερμά λόγια. Σύμφωνα με τον πρόεδρο της αρχής, με τις νέες διατάξεις «μπαίνει τάξη και νοικοκυρεύεται μια αγορά που έχει συγκεκριμένες ιδιαιτερότητες, κλείνει μια πολυετής εκκρεμότητα και ρυθμίζεται συνολικά το τοπίο». Επίσης, με το νέο καθεστώς θα υπάρξει α-

Ξηρασία, αλλά και καταιγίδες

Ο φετινός Οκτώβριος, εκτός από πιο θερμός, ήταν και αρκετά ξηρός, καθώς στις περισσότερες περιοχές έπεσε λιγότερη βροχή από το συνηθισμένο. Για παράδειγμα, στον σταθμό του Αστεροσκοπείου στο Θησείο, η μέση κλιματική τιμή είναι 48 χιλιοστά βροχής για τον μήνα Οκτώβριο. Φέτος μέχρι τις 26/10 έχουν πέσει μόλις 10 χιλιοστά, και δεν προβλέπεται να βρέξει μέχρι το τέλος του μήνα στην Αθήνα. Παρ' όλα αυτά, το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου σημειώθηκαν ορισμένες ισχυρές βροχοπτώσεις. Το πρώτο κύμα εκδηλώθηκε στις 3 Οκτωβρίου και επηρέασε κυρίως τη Δυτική Ελλάδα. Στην Ηγουμενίτσα έπεσαν 121 χιλιοστά βροχής σε 24 ώρες. Το δεύτερο κύμα εμφανίστηκε στις 7-8 Οκτωβρίου, και στο Κυριάκι Βοιωτίας 38 χιλιοστά. Την επομένη, στη Ζαγορά Πηλίου έπεσαν σε 24 ώρες 152 χιλιοστά βροχής, στη Σκιάθο 43 χιλ. και στη Σκόπελο 31 χιλιοστά. Πολύ πιο έντονα ήταν τα φαινόμενα στα τέλη Σεπτεμβρίου, όταν στις 24/9 τα πρωτοβόρια συνοδεύτηκαν από καταιγίδες, με τραγικές συνέπειες, καθώς δύο άνδρες σκοτώθηκαν από κύτλημα κεραυνού. Ο ένας στο Αιγάκι Κυπαρισσίας και ο άλλος στη Μυρσίνη Λακωνίας. Στις 24/9 έπεσαν 14.000 κεραυνοί σε όλη τη χώρα. Μάλιστα, σχηματίστηκαν δύο ανεμοστρόβιλοι (Καλαμάτα, Αρκαλία) και ένας υδροσίφωνας (Αμφιλοχία).

Την επομένη, στη Ζαγορά Πηλίου έπεσαν σε 24 ώρες 152 χιλιοστά βροχής, στη Σκιάθο 43 χιλ. και στη Σκόπελο 31 χιλιοστά. Πολύ πιο έντονα ήταν τα φαινόμενα στα τέλη Σεπτεμβρίου, όταν στις 24/9 τα πρωτοβόρια συνοδεύτηκαν από καταιγίδες, με τραγικές συνέπειες, καθώς δύο άνδρες σκοτώθηκαν από κύτλημα κεραυνού. Ο ένας στο Αιγάκι Κυπαρισσίας και ο άλλος στη Μυρσίνη Λακωνίας. Στις 24/9 έπεσαν 14.000 κεραυνοί σε όλη τη χώρα. Μάλιστα, σχηματίστηκαν δύο ανεμοστρόβιλοι (Καλαμάτα, Αρκαλία) και ένας υδροσίφωνας (Αμφιλοχία).

Την επομένη, στη Ζαγορά Πηλίου έπεσαν σε 24 ώρες 152 χιλιοστά βροχής, στη Σκιάθο 43 χιλ. και στη Σκόπελο 31 χιλιοστά. Πολύ πιο έντονα ήταν τα φαινόμενα στα τέλη Σεπτεμβρίου, όταν στις 24/9 τα πρωτοβόρια συνοδεύτηκαν από καταιγίδες, με τραγικές συνέπειες, καθώς δύο άνδρες σκοτώθηκαν από κύτλημα κεραυνού. Ο ένας στο Αιγάκι Κυπαρισσίας και ο άλλος στη Μυρσίνη Λακωνίας. Στις 24/9 έπεσαν 14.000 κεραυνοί σε όλη τη χώρα. Μάλιστα, σχηματίστηκαν δύο ανεμοστρόβιλοι (Καλαμάτα, Αρκαλία) και ένας υδροσίφωνας (Αμφιλοχία).

Την επομένη, στη Ζαγορά Πηλίου έπεσαν σε 24 ώρες 152 χιλιοστά βροχής, στη Σκιάθο 43 χιλ. και στη Σκόπελο 31 χιλιοστά. Πολύ πιο έντονα ήταν τα φαινόμενα στα τέλη Σεπτεμβρίου, όταν στις 24/9 τα πρωτοβόρια συνοδεύτηκαν από καταιγίδες, με τραγικές συνέπειες, καθώς δύο άνδρες σκοτώθηκαν από κύτλημα κεραυνού. Ο ένας στο Αιγάκι Κυπαρισσίας και ο άλλος στη Μυρσίνη Λακωνίας. Στις 24/9 έπεσαν 14.000 κεραυνοί σε όλη τη χώρα. Μάλιστα, σχηματίστηκαν δύο ανεμοστρόβιλοι (Καλαμάτα, Αρκαλία) και ένας υδροσίφωνας (Αμφιλοχία).

Την επομένη, στη Ζαγορά Πηλίου έπεσαν σε 24 ώρες 152 χιλιοστά βροχής, στη Σκιάθο 43 χιλ. και στη Σκόπελο 31 χιλιοστά. Πολύ πιο έντονα ήταν τα φαινόμενα στα τέλη Σεπτεμβρίου, όταν στις 24/9 τα πρωτοβόρια συνοδεύτηκαν από καταιγίδες, με τραγικές συνέπειες, καθώς δύο άνδρες σκοτώθηκαν από κύτλημα κεραυνού. Ο ένας στο Αιγάκι Κυπαρισσίας και ο άλλος στη Μυρσίνη Λακωνίας. Στις 24/9 έπεσαν 14.000 κεραυνοί σε όλη τη χώρα. Μάλιστα, σχηματίστηκαν δύο ανεμοστρόβιλοι (Καλαμάτα, Αρκαλία) και ένας υδροσίφωνας (Αμφιλοχία).

Την επομένη, στη Ζαγορά Πηλίου έπεσαν σε 24 ώρες 152 χιλιοστά βροχής, στη Σκιάθο 43 χιλ. και στη Σκόπελο 31 χιλιοστά. Πολύ πιο έντονα ήταν τα φαινόμενα στα τέλη Σεπτεμβρίου, όταν στις 24/9 τα πρωτοβόρια συνοδεύτηκαν από καταιγίδες, με τραγικές συνέπειες, καθώς δύο άνδρες σκοτώθηκαν από κύτλημα κεραυνού. Ο ένας στο Αιγάκι Κυπαρισσίας και ο άλλος στη Μυρσίνη Λακωνίας. Στις 24/9 έπεσαν 14.000 κεραυνοί σε όλη τη χώρα. Μάλιστα, σχηματίστηκαν δύο ανεμοστρόβιλοι (Καλαμάτα, Αρκαλία) και ένας υδροσίφωνας (Αμφιλοχία).

Την επομένη, στη Ζαγορά Πηλίου έπεσαν σε 24 ώρες 152 χιλιοστά βροχής, στη Σκιάθο 43 χιλ. και στη Σκόπελο 31 χιλιοστά. Πολύ πιο έντονα ήταν τα φαινόμενα στα τέλη Σεπτεμβρίου, όταν στις 24/9 τα πρωτοβόρια συνοδεύτηκαν από καταιγίδες, με τραγικές συνέπειες, καθώς δύο άνδρες σκοτώθηκαν από κύτλημα κεραυνού. Ο ένας στο Αιγάκι Κυπαρισσίας και ο άλλος στη Μυρσίνη Λακωνίας. Στις 24/9 έπεσαν 14.000 κεραυνοί σε όλη τη χώρα. Μάλιστα, σχηματίστηκαν δύο ανεμοστρόβιλοι (Καλαμάτα, Αρκαλία) και ένας υδροσίφωνας (Αμφιλοχία).

Την επομένη, στη Ζαγορά Πηλίου έπεσαν σε 24 ώρες 152 χιλιοστά βροχής, στη Σκιάθο 43 χιλ. και στη Σκόπελο 31 χιλιοστά. Πολύ πιο έντονα ήταν τα φαινόμενα στα τέλη Σεπτεμβρίου, όταν στις 24/9 τα πρωτοβόρια συνοδεύτηκαν από καταιγίδες, με τραγικές συνέπειες, καθώς δύο άνδρες σκοτώθηκαν από κύτλημα κεραυνού. Ο ένας στο Αιγάκι Κυπαρισσίας και ο άλλος στη Μυρσίνη Λακωνίας. Στις 24/9 έπεσαν 14.000 κεραυνοί σε όλη τη χώρα. Μάλιστα, σχηματίστηκαν δύο ανεμοστρόβιλοι (Καλαμάτα, Αρκαλία) και ένας υδροσίφωνας (Αμφιλοχία).

Την επομένη, στη Ζαγορά Πηλίου έπεσαν σε 24 ώρες 152 χιλιοστά βροχής, στη Σκιάθο 43 χιλ. και στη Σκόπελο 31 χιλιοστά. Πολύ πιο έντονα ήταν τα φαινόμενα στα τέλη Σεπτεμβρίου, όταν στις 24/9 τα πρωτοβόρια συνοδεύτηκαν από καταιγίδες, με τραγικές συνέπειες, καθώς δύο άνδρες σκοτώθηκαν από κύτλημα κεραυνού. Ο ένας στο Αιγάκι Κυπαρισσίας και ο άλλος στη Μυρσίνη Λακωνίας. Στις 24/9 έπεσαν 14.000 κεραυνοί σε όλη τη χώρα. Μάλιστα, σχηματίστηκαν δύο ανεμοστρόβιλοι (Καλαμάτα, Αρκαλία) και ένας υδροσίφωνας (Αμφιλοχία).

Την επομένη, στη Ζαγορά Πηλίου έπεσαν σε 24 ώρες 152 χιλιοστά βροχής, στη Σκιάθο 43 χιλ. και στη Σκόπελο 31 χιλιοστά. Πολύ πιο έντονα ήταν τα φαινόμενα στα τέλη Σεπτεμβρίου, όταν στις 24/9 τα πρωτοβόρια συνοδεύτηκαν από καταιγίδες, με τραγικές συνέπειες, καθώς δύο άνδρες σκοτώθηκαν από κύτλημα κεραυνού. Ο ένας στο Αιγάκι Κυπαρισσίας και ο άλλος στη Μυρσίνη Λακωνίας. Στις 24/9 έπεσαν 14.000 κεραυνοί σε όλη τη χώρα. Μάλιστα, σχηματίστηκαν δύο ανεμοστρόβιλοι (Καλαμάτα, Αρκαλία) και ένας υδροσίφωνας (Αμφιλοχία).

Η κατάταξη της Ελλάδας
σε σύγκριση με άλλες χώρες

	Κατάταξη 2018	Κατάταξη 2019
Κολομβία	60ή	57η
Αζερμπαϊτζάν	69η	58η
ΕΛΛΑΔΑ	57η	59η
Νότια Αφρική	67η	60ή
Τουρκία	61η	61η
Κόστα Ρίκα	69η	62η

* Η σύγκριση γίνεται μεταξύ 140 χωρών

ΠΗΓΗ: Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, Παγκόσμια Έκθεση Ανταγωνιστικότητας 2019

ΟΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΠΥΛΩΝΕΣ

	Κατάταξη 2019	Σύγκριση με 2018
Θεσμοί	85η	+2 θέσεις
Υποδομές	37η	+1 θέση
Διείσδυση Τεχνολογιών Πληροφορικής Επικοινωνιών (ΤΠΕ)	52η	+5 θέσεις
Μακροοικονομική σταθερότητα	64η	+19 θέσεις
Υγεία	23η	-2 θέσεις
Δεξιότητες	41η	-2 θέσεις
Αγορά προϊόντων	81η	-18 θέσεις
Αγορά εργασίας	111η	-4 θέσεις
Χρηματοπιστωτικό σύστημα	115η	-1 θέση
Μέγεθος αγοράς	57η	-1 θέση
Δυναμισμός επιχειρείν	76η	-4 θέσεις
Δυνατότητα καινοτομίας	47η	-3 θέσεις

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Χαμηλή πτήση και το 2019 για την ανταγωνιστικότητα

Υποχώρησε δύο θέσεις η ελληνική οικονομία στον παγκόσμιο δείκτη του WEF

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Αναγκαια, αλλά όχι ικανή συνθήκη για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας αποδεικνύεται η βελτίωση των οικονομικών δεικτών. Το υψηλό ιδιωτικό χρέος, οι στρεβλώσεις που εξακολουθούν να υφίστανται στις αγορές προϊόντων, αλλά και στην αγορά εργασίας, κρατούν σε χαμηλές ταχύτητες την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Ετσι, λοιπόν, αν και η χώρα βγήκε τον Αύγουστο του 2018 από το μνημόνιο, η θέση της στην παγκόσμια κατάταξη ανταγωνιστικότητας υποχώρησε το 2019 κατά δύο θέσεις και βρέθηκε στην 59η θέση, από την 57η το 2018, μεταξύ 140 χωρών. Μάλιστα, έχουν αφήσει πίσω την Ελλάδα ακόμη και χώρες όπως η Κολομβία, ενώ η μοναδική χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που βρίσκεται κάτω από την

Ελλάδα στη φετινή έκθεση ανταγωνιστικότητας του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (World Economic Forum - WEF) είναι η Κροατία (63η θέση).

Στην εν λόγω έκθεση, τα παραπάνω αποτυπώνονται ως εξής: Η θέση της Ελλάδας βελτιώθηκε το 2019 κατά 19 θέσεις όσον αφορά τον πυλώνα της μακροοικονομικής σταθερότητας και κατέλαβε την 64η θέση. Από την άλλη, η χειρότερη επίδοσή της μεταξύ των 12 πυλώνων που αξιολογεί το WEF για την κατάρτιση της έκθεσης εντοπίζεται σε αυτόν του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Μάλιστα, η Ελλάδα υποχώρησε στην 115η θέση, από την 114η πέρυσι. Μεταξύ των αιτιών είναι η αύξηση του ποσοστού των μη εξυπηρετούμενων δανείων (45,6% επί του συνόλου των δανείων, σύμφωνα με την έκθεση, από 36,3% που αναφέρεται στην αντίστοιχη έκθεση του

2018). Το έτερο μεγάλο «βαρίδι» για την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας είναι, σύμφωνα με την έκθεση του WEF, η αγορά εργασίας, με την Ελλάδα να κατατάσσεται ως προς αυτόν τον πυλώνα στην 111η θέση, από την 107η πέρυσι. Ενας από τους δείκτες όπου η Ελλάδα βρίσκεται σταθερά τα τελευταία χρόνια σε εξαιρετικά χαμηλή θέση είναι αυτός που αφορά τις ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλουν οι εργοδότες. Σύμφωνα με την έκθεση, αυτές ανέρχονται στην Ελλάδα σε 28,3% επί των κερδών του εργοδότη (28% πέρυσι).

Αξιοσημείωτη είναι η επιδείνωση της θέσης της Ελλάδας στους πυλώνες που αφορούν την αγορά προϊόντων και τον δυναμισμό του επιχειρείν. Ως προς την αγορά προϊόντων, η Ελλάδα κατατάσσεται στην 81η θέση, από την 63η πέρυσι, και λαμβάνει βαθμό κάτω από τη βάση (49,5 με ά-

ριστα το 100) όσον αφορά την ύπαρξη ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά. Αναφορικά με τον δυναμισμό του επιχειρείν, η χώρα υποχωρεί στην 76η θέση, από την 72η πέρυσι, καθώς αφενός παραμένουν αρκετά γραφειοκρατικά εμπόδια (όπως, για παράδειγμα, το ότι χρειάζονται 12,5 ημέρες για να ιδρυθεί μια επιχείρηση) και αφετέρου η επιχειρηματική κουλτούρα δεν είναι ιδιαίτερος ισχυρή (η Ελλάδα βαθμολογείται με 3,2 με άριστα το 7 ως προς την υιοθέτηση από τις εταιρείες ριζοσπαστικών ιδεών και με 3,8 ως προς την ανάληψη επιχειρηματικού ρίσκου).

Υποχώρηση της θέσης της Ελλάδας καταγράφεται ακόμη στους πυλώνες «Υγεία», «Δεξιότητες», «Δυνατότητα Καινοτομίας» και «Μέγεθος Αγοράς», ενώ βελτίωση στους πυλώνες των «Θεσμοί», «Υποδομές» και «Διείσδυση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών».

Αύξηση τουριστικών αφίξεων 21 % και εσόδων 23% το 2016-2018

Με βασικές αγορές προέλευσης ταξιδιωτικών εσόδων τη Γερμανία, τη Βρετανία, τη Γαλλία, τις ΗΠΑ και την Ιταλία, ο ελληνικός τουρισμός την τελευταία τριετία κατέγραψε άνοδο εισπράξεων της τάξης του 23%. Οι πέντε αυτές χώρες έφεραν περίπου το 50% των εισπράξεων και το 40% των αφίξεων. Αν και η Γερμανία και η Βρετανία ξεχωρίζουν με ευκολία από τις άλλες τρεις αγορές, η επιμέρους δυναμική των υπόλοιπων χωρών μαρτυρεί τις μεταβολές που συντελούνται στο προφίλ των ξένων επισκεπτών της χώρας.

Σύμφωνα με μελέτη του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ), ο εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2018 σημείωσε αύξηση 21% στις αφίξεις, 19% στις διανυκτερεύσεις και 23% στα έσοδα, συνεχίζοντας την ανοδική τάση που ξεκίνησε το 2012. Συγκεκριμένα, το διάστημα 2016-2018 τα βασικά μεγέθη του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα εμφάνισαν αύξηση στις αφίξεις από 12,7 δισ. το 2016 σε 30,1 εκατ. το 2018, στις διανυκτερεύσεις από 190,4 εκατ. το 2016 σε 227,0 εκατ. το 2018 και στα έσοδα από 12,7 δισ. το 2016 σε 15,7 δισ. το 2018. Η καταγραφή του ΙΝΣΕΤΕ βασίζεται στα δεδομένα της Τράπεζας της Ελλάδος και σε άλλες πηγές, και αφορά τις 26 μεγαλύτερες

αγορές του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 92% του συνόλου των εισπράξεων του εισερχόμενου τουρισμού για το 2018. Όμως την τριετία 2016-2018, η μέση διάρκεια παραμονής (ή ΜΔΠ) καταγράφει πτώση 1,8% σε 7,5 ημέρες το 2018, ενώ αντίθετα θετική μεταβολή καταγράφουν η μέση κατά κεφαλήν δαπάνη (+1,1% σε 519,6 ευρώ το 2018) και η μέση ημερήσια δαπάνη (+3,0% σε 69,0 ευρώ το 2018). Στοιχεία που δείχνουν πως ανεβαίνει το οικονομικό επίπεδο των εισερχόμενων ταξιδιωτών. Όλες οι περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στα βασικά μεγέθη τους. Οι χώρες της Ζώνης του Ευρώ έδωσαν +28% στις αφίξεις, +22% στις διανυκτερεύσεις και +27% στα έσοδα, ενώ οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν είναι μέλη της Ευρωζώνης «υποαπέδωσαν» (αφίξεις +20%, διανυκτερεύσεις +9% και έσοδα +11%). Οι εκτός Ε.Ε. χώρες στην τριετία παρουσίασαν αύξηση 15% στις αφίξεις, 26% στις διανυκτερεύσεις και 27% στα έσοδα. Ποιες επιμέρους χώρες όμως είχαν τις μεγαλύτερες αυξήσεις και ποιες τις μεγαλύτερες πτώσεις; Οι μοναδικές αγορές που καταγράφουν μείωση σε όλα τα βασικά μεγέθη την περίοδο 2016-2018, σύμφωνα με το ΙΝΣΕΤΕ, είναι της Ρωσίας, της Βόρειας Μακεδονίας και της Νορβηγίας.

Ελαφρύνσεις το 2020 για τους οικονομικά ασθενέστερους

Οι φορολογικές ελαφρύνσεις του 2020 είναι ε-πωφελείς για όλα τα εισοδηματικά στρώματα, αλλά αναλογικά περισσότερο για τα ασθενέστερα, είπε ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας, μιλώντας στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής για το προσχέδιο του προϋπολογισμού 2020.

Ο κ. Σταϊκούρας επεσήμανε ότι «για δηλωθέντα εισοδήματα έως 8.500 ευρώ η συνολική φορολογική επιβάρυνση μειώνεται κατά μέσον όρο 20%. Αντίθετα, η αντίστοιχη μείωση σε υψηλά εισοδήματα, άνω των 26.000 ευρώ, ανέρχεται σε μονοψήφιο ποσοστό». Για τη μείωση του ΕΝΦΙΑ, είπε ότι «έδωσε πολλά στους πολλούς», κυρίως στους οικονομικά ασθενέστερους, αλλά και στη μεσαία τάξη. «Συγκεκριμένα, η μείωση που είδαν 7,2 εκατ. πολίτες με ακίνητη περιουσία από 1 έως 500.000 ευρώ αποτέλεσε το 86% της συνολικής ελάφρυνσης. Όσοι δε έχουν ακίνητη περιουσία μέχρι 200.000

ευρώ ωφελήθηκαν το 67% της συνολικής ελάφρυνσης. Επίσης, 474.000 συμπατριώτες μας με αξία ακινήτων περιουσίας μεγαλύτερη των 200.000 ευρώ, πολλοί από τους οποίους ανήκουν στη μεσαία τάξη και οι οποίοι δεν θα έβλεπαν καμία ελάφρυνση με τη ρύθμιση της προηγούμενης κυβέρνησης, σήμερα ωφελήθηκαν». Ο κ. Σταϊκούρας επικαλέσθηκε μελέτη του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομώνων, σύμφωνα με την οποία η μείωση του ΕΝΦΙΑ με τον τρόπο που έγινε είχε τον μεγαλύτερο θετικό αντίκτυπο στο φτωχότερο 10% του πληθυσμού. Ο ίδιος αρνήθηκε χθες ότι ο στόχος της κυβέρνησης για μείωση των πρωτογενών πλεονασμάτων έχει αλλάξει, όπως ισχυρίζεται η αντιπολίτευση. Αντίθετα, είπε ότι το θέμα προσεγγίζεται χωρίς τυμπανοκρουσίες, η συζήτηση έχει ξεκινήσει και συνεχίζεται σύμφωνα με τον σχεδιασμό και «οι συνθήκες ωριμάζουν».

LIFE-TROODOS 2017-2020

Στην τελική Ευθεία!

Το έργο iLIFE-TROODOS, ξεκίνησε στις 2 Οκτωβρίου 2017 και θα ολοκληρωθεί στις 30 Σεπτεμβρίου 2020 με συνολικό προϋπολογισμό €1.313.826 και κατά 60% συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα LIFE της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ανάδοχος φορέας και συντονιστής του Έργου είναι το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, με συνεργαζόμενους φορείς το Τμήμα Περιβάλλοντος, τη Μονάδα Διατήρησης της Φύσης του Frederick University και την εταιρεία Contact Advertising Agency Ltd.

Σχεδόν δύο έτη μετά την έναρξή του, το Έργο περίφανα αναφέρει ότι, μεταξύ άλλων:

- Υλοποίησε τρεις εκστρατείες ενημέρωσης στα ΜΜΕ.
- Δημιούργησε δύο εφαρμογές για έξυπνες συσκευές, διαθέσιμες σε Android και iOS:

1. «Troodos National Forest Park», ίσως τον καλύτερο οδηγό για να επισκεφθείτε και να απολαύσετε το Τρόδο.
2. «iLIFE-TROODOS Treasure hunts», η απόλυτη εφαρμογή για κυνήγι θησαυρού στο Τρόδο.

- Διοργάνωσε σε συνεργασία με την Φωτογραφική Εταιρεία Κύπρου (Τμήμα Λευκωσίας) Διαγωνισμό Φωτογραφίας με θέμα «Τρόδος, είναι στη φύση μας».
- Εγκατέστησε ένα σημείο πληροφόρησης, στα Πλατάνια και ολοκληρώνετε σύντομα ακόμα ένα στην Πλατεία Τρόδου.
- Τροποποίησε τον εκδομικό χώρο «Λιβάδι του Πασιά», ώστε να καταστεί προσβάσιμος από άτομα με προβλήματα κίνησης.
- Τοποθέτησε τέσσερις πινακίδες πληροφόρησης στις κύριες οδικές αρτηρίες που οδηγούν στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τρόδου.
- Οργάνωσε εργαστήρια πληροφόρησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων με τους φορείς χάραξης πολιτικής και με την τουριστική βιομηχανία.

Τέλος, αναφέρεται ότι, μέσα από μια καλά οργανωμένη εκστρατεία ενημέρωσης, αναμένεται ότι το Έργο θα προσεγγίσει το 90% των Κυπρίων πολιτών και το 25% των τουριστών, δεδομένου ότι περισσότερο από ένα εκατομμύριο τουρίστες επισκέπτονται την Κύπρο κάθε χρόνο.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2019-2020

και τι θα πει ο κόσμος, αν το μάθει;
Κάρλο Γκοθνόνι

Τι να μου 'πες; Τι... να... την αλήθεια, ρε, να μου 'πες.
Την αλήθεια. Το πιο εύκολο πράγμα!

Γιώργης Τσουρής

170 τετραγωνικά
(moonwalk)

NEA
SKENH

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

PIK ΚΥΠΡΟΥ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΘΕΑΤΡΟ ΘΟΚ | ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ
ΑΠΟ 25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2019
ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, ΣΑΒΒΑΤΟ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ-ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΗΣ ΤΣΟΥΡΗΣ
ΣΚΗΝΙΚΑ-ΚΟΣΤΥΜΙΑ: ΜΑΡΙΖΑ ΠΑΡΤΖΙΑΛΗ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΦΩΤΙΣΜΩΝ: ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΑΡΤΑΡΗΣ
ΒΟΗΘΟΣ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ: ΚΛΕΙΤΟΣ ΚΩΜΟΔΙΚΗΣ

ΠΑΙΖΟΥΝ: ΝΤΟΡΑ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ, ΗΒΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ
ΚΡΙΣΤΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΡΙΣΗΣ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

77 77 27 17

THOC.ORG.CY
ΘΟΚ/THOC
th.o.c THOC

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΒΟΛΑΝΑ ΛΟΪΖΟΥ

Επιστήμονες ξεπέρασαν τα όρια

Ανέπτυξαν στο εργαστήριο τμήματα ανθρώπινου εγκεφάλου, θέτοντας ζήτημα ηθικής

Τον «ηθικό Ρουβίκωνα» πιθανώς να διέβησαν οι νευροεπιστήμονες αναπτύσσοντας τμήματα ανθρώπινου εγκεφάλου στο εργαστήριο (εγκεφαλικά οργανοειδή) και σε κάποιες περιπτώσεις μεταμοσχεύοντας τον ιστό σε ζώα. Αυτή την προειδοποίηση απύθνυαν ειδικοί του Green Neuroscience Laboratory στο ετήσιο συνέδριο της Εταιρείας Νευροεπιστημών, που πραγματοποιείται στο Σικάγο.

Η δημιουργία μίνι εγκεφάλων ή «εγκεφαλικών οργανοειδών» αποτελεί έναν από τους πιο «καυτούς» τομείς της σύγχρονης νευροεπιστήμης. Τα συσσωματώματα ιστού δημιουργούνται από βλαστοκύτταρα και, παρότι σε μέγεθος δεν ξεπερνούν αυτό ενός μπιζελιού, ορισμένα ανέπτυξαν εγκεφαλικά σήματα παρόμοια με αυτά που καταγράφονται σε πρόωρα μωρά. Πολλοί επιστήμονες εκτιμούν ότι τα οργανοειδή έχουν το δυναμικό να επιφέρουν τη μεγάλη επανάσταση στην ιατρική επιστήμη, καθώς επιτρέπουν στους ειδικούς να ερευνήσουν τον ζώντα εγκέφαλο όπως ποτέ μέχρι σήμερα δεν ήταν εφικτό. Ωστόσο, η έρευνα παραμένει άκρως αμφιλεγόμενη, καθώς

«Ακόμη και αν υπάρχει μία πιθανότητα το οργανοειδές να αισθάνεται, ίσως ήδη να έχουμε διαβεί τον “ηθικό Ρουβίκωνα”».

δεν είναι εντελώς σαφές πότε ξεπερνούνται τα όρια και αρχίζουν τα πειράματα σε άνθρωπο. Χθες, στο ετήσιο συνέδριο της Εταιρείας Νευροεπιστημών, ερευνητές τόνισαν ότι οι επιστήμονες που εργάζονται με εγκεφαλικά οργανοειδή προσεγγίζουν την υπερκέραση των ηθικών ορίων, ενώ κάποιος άλλος μπορεί να το έχουν ήδη πράξει, δημιουργώντας εργαστηριακά τμήματα εγκεφάλου, τα οποία αισθάνονται.

«Ακόμη και αν υπάρχει μία πιθανότητα το οργανοειδές να αισθάνεται, ίσως ήδη να έχουμε διαβεί τον “ηθικό

Η δημιουργία μίνι εγκεφάλων ή «εγκεφαλικών οργανοειδών» αποτελεί έναν από τους πιο «καυτούς» τομείς της σύγχρονης νευροεπιστήμης.

Ρουβίκωνα», δήλωσε ο Ελάν Οχαγίον, επικεφαλής του Green Neuroscience Laboratory, στο Σαν Ντιέγκο της Καλιφόρνιας. «Δεν θέλουμε να γίνονται έρευνες σε κάτι που πιθανώς να υποφέρει». Σύμφωνα με μελέτη του πανεπιστημίου Χάρβαρντ, τα εγκεφαλικά οργανοειδή αναπτύσσουν μεγάλη ποικιλία ιστών, από νευρώνες εγκεφαλικού φλοιού μέχρι κύτταρα αμφιβλοπρωτεϊνών. Οργανοειδή που αναπτύχθηκαν επί οκτάμηνο είχαν τα δικά τους νευρωνικά δίκτυα, τα οποία αντιδρούσαν στην έκθεση στο φως. Σε μια άλλη με-

λέτη, που εκπονήθηκε από το Ινστιτούτο Σαλκ του Σαν Ντιέγκο, οι ερευνητές εμφύτευσαν ανθρώπινα εγκεφαλικά οργανοειδή στον εγκέφαλο ποντικού και διαπίστωσαν ότι αυτά συνδέθηκαν με το αιμοφόρο δίκτυο του ζώου, δημιουργώντας νέες συνάψεις. Ο Οχαγίον και οι συνεργάτες του ζητούν το άμεσο «πάγωμα» όλων των χρηματοδοτήσεων σε έρευνες που προβλέπουν την εμφύτευση ανθρώπινων εγκεφαλικών οργανοειδών σε ζώα, όπως εξάλλου και σε κάθε άλλη έρευνα όπου υπάρχει έστω και απει-

ροελάχιστη πιθανότητα τα οργανοειδή να έχουν συναισθήσει. Ο Οχαγίον, άλλωστε, έχει ήδη δημιουργήσει κάποια ηλεκτρονικά πρότυπα, τα οποία μπορούν να προβλέψουν πότε ενδέχεται ένα εγκεφαλικό οργανοειδές να εμφανιστεί συναισθήσει, αλλά τονίζει ότι υπάρχει άμεση ανάγκη για περαιτέρω έρευνες.

Στη Βρετανία έχει ήδη απαγορευθεί η έρευνα σε ανθρώπινα έμβρυα που είναι μεγαλύτερα των 14 ημερών, προκειμένου να αποτραπεί το ενδεχόμενο τα υπό ανάπτυξη όντα να υποφέρουν.

Απεξάρτηση από τα κινητά για εφήβους

Κατασκνήσεις απεξάρτησης από τη χρήση κινητών τηλεφώνων λειτουργούν στη Νότια Κορέα, όπου ο εθισμός των εφήβων στα κινητά τηλέφωνα έχει λάβει διαστάσεις επιδημίας. Η 16χρονη Γιο Τσάε Ριν κατάλαβε ότι έπρεπε να μπει σε μια τέτοια κατασκνήωση μια νύχτα, γύρω στις 4, όταν σήκωσε το κεφάλι της από το κινητό και συνειδητοποίησε ότι το χρησιμοποιούσε ασταμάτητα τις τελευταίες 13 ώρες.

Στην κατασκνήωση, σε μια όμορφη εξοχική τοποθεσία γεμάτη πράσινο, η Γιο και οι υπόλοιποι έφηβοι άφησαν τελείως τα κινητά τους και ασχολήθηκαν με δραστηριότητες στη φύση και ομαδικά παιχνίδια. Κάθε ημέρα συνομιλούσαν με ειδικούς, ώστε να καταλάβουν τις ρίζες του εθισμού τους και να βρουν τρόπους να τον υπερβούν, ενώ η ημέρα έκλεινε με διαλογισμό. Εξετάζοντας το πρόβλημα, κάποια παιδιά ανέφεραν ότι ο φόρτος των μαθημάτων τους προξενεί άγχος και χρησιμοποιούν το κινητό ως αγχολυτικό. «Όταν πάνω το κινητό, ξεχνάω προσωρινά το άγχος», είπε η 16χρονη Λι Γουό Ριν. «Αλλά τη στιγμή που το αφήνω, μου ξανάρχονται αυτά που με στενοχωρούσαν. Είναι φαύλος κύκλος».

Ο διευθυντής της κατασκνήωσης, Γιο Σουν Ντουκ, λέει ότι τις πρώτες ημέρες χωρίς τις συσκευές, τα παιδιά έχουν «μια όψη αγωνίας» στο πρόσωπο. Αγωνία γι' αυτά που «χάνουν» αποσυνδεδεμένα από τη μόνιμη ροή επικοινωνίας με τους φίλους

Στη Νότια Κορέα, όπου ο εθισμός έχει λάβει διαστάσεις επιδημίας, λειτουργούν κατασκνήσεις... αποτοξίνωσης.

τους και τη μόνιμη αλληλεπίδραση με τις αγαπημένες τους εφαρμογές. «Επειτα από δύο-τρεις ημέρες γαλινεύουν», προσθέτει. Στη χώρα που κατασκευάζει μερικές από τις γνωστότερες μάρκες κινητών, το 30% των παιδιών κάνει υπερβολική χρήση τους. Μετά την επιστροφή της από την κατασκνήωση, η Γιο είναι πλέον ικανή να περιορίσει τη χρήση του κινητού στις δύο με τρεις ώρες καθημερινώς. Κυρίως, έχει ανακτήσει τον έλεγχο της ζωής της. «Πριν, ακόμη και αν σκεφτόμουν ότι έπρεπε να σταματήσω, δεν μπορούσα. Τώρα, αν θέλω να σταματήσω, σταματάω αμέσως», λέει, αλλά προσθέτει ότι οι επιδράσεις του προγράμματος απεξάρτησης δεν ήταν εξίσου θετικές για όλα τα παιδιά.

Όσα είχαν πάει στην κατασκνήωση έπεται από πίεση των γονιών τους και χωρίς να το θέλουν πραγματικά, δεν έβλεπαν την ώρα να επιστρέψουν στα ίδια. «Όταν ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα, μία από τις συγκατοίκους μου ούτε καν χαιρέτησε», λέει η Γιο. «Εφυγε τρέχοντας για να πάρει στα χέρια το κινητό της».

Τα παιδιά που κοιτάζουν τα κινητά ακόμη και όταν γευματίζουν, αποτελούν κανόνα στη Ν. Κορέα.

MINIMIS ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ

Πρεμιέρα 1η Νοεμβρίου 2019

Τζάρνι Σόνισθ και Πηλ Άντον Γκιάμς

ΜΙΣΑ-ΜΙΣΑ

Σκηνοθεσία Παναγιώτης Λάρκου

Μαρέσση Μαρία Χατζημμανουήλ
Πρωταγωνιστούν
Χάρης Απώνης
Στέλιος Καλλιμαράς
Εκδόσεις φιλικόμιν
Σοφία Τσιλιπίδη
Παραγωγή
MINIMIS Εταιρεία Θεάτρου
Υπεύθυνη επικοινωνίας
Μαρίτσα Λαμπρινή
Φωτογραφίες
Τάκης Λικατοράφτης

Τιμή εισιτηρίου 13€
(Γενική είσοδος)
Κρατήσεις-Πληροφορίες
99035132
Προπώληση

Θέατρο "ΧΩΡΑ"
Κορνή 1, πλατεία Αρκαδίου, Λευκωσία
Κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στις 20:30

Χορηγός
Χορηγός επικοινωνίας
LOVE 100% network
TELEKATHMERINI

Γιάλμαρ Σέντερμπεργκ

ΔΟΚΤΩΡ ΓΚΛΑΣ

Σκηνοθεσία: Στρατής Πανούριος

Παίζουν:
Παναγιώτης Μπουγιούρης
Αγγέλα Σιδηροπούλου

ΜΟΝΟ ΓΙΑ 6 ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

Πρεμιέρα: Παρασκευή, 15 Νοεμβρίου 2019
Παρασκευή - Σάββατο: 20:30 | Κυριακή: 18:30

Tickethour 7777 7980
Προπώληση: 97 906 990
Πληροφορίες-κρατήσεις: 97 906 990

Χορηγοί Επικοινωνίας:
H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
LOVE 100% network

ΘΕΑΤΡΟ ΔΕΝΤΡΟ

Μικρά κέρδη στο Χρηματιστήριο, υπεραπόδοση των τραπεζών

Η αγορά είχε προεξοφλήσει την αναβάθμιση από την S&P – Ανοδικά ο τζίρος

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Μια συνεισφορά έντοντος μεταβλητότητας και... «μάχας» μεταξύ αγοραστών και πωλητών ήταν η κθεσινή στο Χρηματιστήριο Αθηνών, την οποία ξεκίνησαν στο τέλος Ιανουαρίου, αφού ο Γενικός Δείκτης έπετασε από απόλυτες ώρες παραμονής σε αρνητικούς εδαφους, έκλεισε στα θετικά λίγο πριν από τις τελικές δημοπρασίες. Η συναλλακτική δραστηριότητα εμφανίστηκε αυξημένη και καχεδόν διπλάσια από τα επίπεδα της. Παρασκευάς, ενώ η εικόνα της αγοράς έδειξε πως η αναβάρθρωση από την Σ&Ρ ήταν λίγο-πολύ προσεφαλημένη και όταν οδηγούν σε κάποια «έκρηξη» στο Χ.Α. και ο τραπεζικός δείκτης συνέχισε την υπεραποδοχή του κλεινόντας σε υψηλότερα επίπεδα από τον Ιούλιο του 2018.

Οι αναλυτές συνεχίζουν να εκτιμούν πως οι 900 μονάδες για τον Γενικό Δείκτη είναι ένα «πιθανό» στοιχείο του αμέσως επόμενου διαστήματος, με τον Νοέμβριο να «κουβαλάει» πολλές σημαντικές εξε-

Οι αναλυτές συνεχίζουν να εκτιμούν πως οι 900 μονάδες είναι ένα «πιθανό» στοίχημα του αμέσως επόμενου διαστήματος.

λίξεις όπως η κατάθεση του νέου φορολογικού νομοσχεδίου, η ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας για το σχέδιο «Ηρακλής», το νέο νομοσχέδιο για το Χρηματιστήριο καθώς και την αναθεώρηση των δεικτών MSCI όπου δεν αποκλείεται να υπάρξει και ελληνικό ενδιαφέρον.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με οριακά κέρδη 0,13% στις 873,40 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 77,55 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλότερα κεφαλαιοποιήσιμος αντισυχύθηκε κατά 0,18%, στις 2.162,44 μονάδες, ενώ ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποιήσιμος υποχώρησε κατά 0,68% και στις 1.231,01 μονάδες. Οπρατειαός δείκτης έκλεισε με άνοδο 1,89% στις 867,12 μονάδες, με τις μετοχές των περισσότερων συστημάτωνπρατειαός να πλησιάζουν τις

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με οριακά κέρδη 0,13% στις 873,40 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 77,55 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 0,18%, στις 2.162,44 μονάδες, ενώ ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 0,68% και στις 1.231,01 μονάδες.

τιμές των συζητήσεων κεφαλαίου του 2015. Η Τράπεζα Πειραιώς ήταν η μόνη μετοχή που έκλεισε στα αρνητικά (-0,26%), ενώ κέρδη 2,26% σημείωσε η Eurobank, στο +2,22% έκλεισε η Alpha Bank και στο +2,07% η Εθνική Τράπεζα, η οποία βρίσκεται μία ανάσα από τα 3 ευρώ. Οπως σημειώνει ο Ηλίας Ζαχαράκης της Fast Finance, η σημαντική πτώση των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων, η αναμενόμενη «Χράκλεια λύση» και οι ανα-

βαθμίσεις που φέρνουν την Ελλάδα πιο κοντά στο QE, ωφελούν ιδιαίτερα τον τραπεζικό κλάδο.

Για το Χ.Α. η εβδομάδα ξεκίνησε με αναβάθμιση από τον οίκο αξιολόγησης S&P, με την τρίμηνη παράταση του Brexit και το νέο ιστορικό υψηλό για τον S&P 500, σημειώνει ο Νίκος Καυκάς, υπεύθυνος Τμήματος Ανάλυσης της Λέων Δεπόλας ΑΧΕΠΕΥ.

Ωστόσο, όπως επισημαίνει, αν και η

ανάβλυσμα της χώρας ήταν εν πολλοίς προεξοφλημένη από την αγορά, περιορίζοντας αρκετά περισσότερο το πιστωτικό ρίσκο του Γενικού Δείκτη. Όπως εκτιμά ο κ. Καυκάς, πιθανό εύρος εβδομαδιαίας διακύμανσης, εκτός απρόοπτων, είναι η ζώνη των 850-900 μονάδων. Σήμερα έχουμε τις ανακρίνοσεις σχετικά με το ΑΕΠ των ΗΠΑ και της Γαλλίας, ενώ συνεδριάζει και η Fed όπου αναμένεται μείωση επιτοκίων κατά 0,25%.

Οριακή διόρθωση στις ευρωπαϊκές αγορές

Πτωτικά έπεται από επτά συνεδριάσεις έκλεισαν χθες τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, κυρίως επειδή τα φτωκά εταρικά αποτελέσματα υπερίσχυαν της αισιοδοξίας που έχει γεννηθεί η πρόσδοξ που έχει επιτευχθεί στις εμπορικέ διαπραγματεύσει ΗΠΑ -

Κίνας. Παράλληλα, οι επενδυτές τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ στρέφουν την προσοχή τους στη σημερινή απόφαση της Fed για τα επιτόκια δανεισμού, οι οποίοι επενδυτές να προσδοκούν νέα μείωση τους.

Ο πανευρωπαϊκός χρηματιστηριακός δείκτης Stoxx Europe 600, ο οποίος είχε κλείσει τη Δευτέρα στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 21 μηνών, έκλεισε χθες με πτώση 0,2%. Με μικρές απώλειες της τάξης του 0,07% ολοκλήρωσε τη συνεδρίαση FTSE MIB στο Μιλάνο, ενώ στο 0,35% ανήλθαν οι απώλειες για τον IBEX 35 στη Μαδρίτη.

κλάδων των εταιρειών τηλεπικοινωνιών υπέστη χθες τη μεγαλύτερη πίεση και έκλεισε με ζημίες 1,7% κυρίως εξαιτίας της υποχώρησης της μετοχής της γαλλικής εταιρείας Orange κατά 2,58%. Η μεγαλύτερη εταιρεία τηλεπικοινωνιών της Γαλλίας δόλωσε πωληθείσα παραμένουν υπό πίεση οι πωλήσεις της εταιρείας στην ισπανική αγορά, τη δεύτερη μεγαλύτερη της Orange. Ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με πτώση 0,43%, κυρίως εξαιτίας της υποχώρησης της μετοχής της Swedbank κατά 3% αρόφου η κανονιστική χρηματοπιστωτική αρχή της Εσθονίας αποφάσισε να αρχίσει έρευνα κατά τις θυγατρικές της συνδεδεμένες τράπεζες στην Εσθονία. Στις μετοχές που σημείωσαν χθες τα υ-

Στη Wall Street ο δείκτης Standard & Poors ενισχύονταν χάρη στην άνοδο των μετοχών των φαρμακευτικών εταιρειών Merck και Pfizer και απείχε ελαχίστα από νέο ιστορικό ρεκόρ, υποχωρούσαν αργά χθες το βράδυ κατά 0,02%. Αντιθέτως τα απογοητευτικά αποτελέσματα τρίτου τριμήνου της Alphabet οδηγούσαν τον δείκτη εταιρειών υψηλής τεχνολογίας Nasdaq σε υποχώρηση 0,48%. Ο δεικτών Dow Jones ακροβατούσε μεταξύ απειλών και ανόδου. Οι προσδοκίες για την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης της εμπορικής συμφωνίας ΗΠΑ - Κίνας οδήγησαν σε περιορισμό των απωλειών για το πετρέλαιο Brent του οποίου η τιμή υποχωρούσε κατά 0,08% στα 61,52 δολάρια το βαρέλι.

Ο τίτλος της γαλλικής εταιρείας Orange υποχώρησε κατά 2,58%.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

[illegible]

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1095	1,1112	1,1113
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4706	7,4704	7,4722
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΟΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8633	0,8613	0,8617
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,7923	10,7964	10,8007
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	120,88	121,03	121,08
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,1041	1,1044	1,1047
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,2748	10,2557	10,2611
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4486	1,4529	1,4535
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6186	1,6189	1,6195

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ		
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,7855	0,7891
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	329,25	329,3
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4188	0,419
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,7474	1,7489
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5127	1,5142
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	8,7101	8,7136
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΠΑΝΙΑΣ	138	138,2
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	17,8649	17,9825
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,8643	0,8636
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	483,285	486,793
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	6,3689	6,3734
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ. ΑΡΑΒ. ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,0804	4,0822
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	16,1984	16,2064
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,044	4,0477
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4275	0,4282
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,1666	4,1683
ΣΕΚΕΛ'Η ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	3,9202	3,9238
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,542	25,552

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ	
1/10/2019	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1053
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΟΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8872
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4673
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,7298

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ	
ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΛΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	305,83
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	305,83
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	305,83
ΠΩΛΗΣΗ	368,89

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ		
	Κλίση	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	873,4	0,13
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2584,8	-1,48
FTSE Χημικών-Υφασμ.	2983,35	0,54
FTSE ΜΜΕ	0	0
FTSE Πετρελαιο-Αερίων	5207,4	0,77
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	9195,25	-0,08
FTSE Φάρμακ. Υγιάν	6810,33	-1,1
FTSE Τεχνολογίας και Αναψυχ.	1678,29	-0,11
FTSE Τεχνολογίας	897,76	-0,87
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3743,49	0,89
FTSE Τραπεζών	867,12	1,89
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	656,29	1,89
FTSE Τροφίμων και Ποτών	10118,22	-2,08
FTSE Υγιειν.	498,64	0
FTSE Υποβ. Κοινός Οφέλους	2851,7	-0,38
FTSE Χρημικών	9001,27	-1,58
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	1007,74	0,46
FTSE X.A. LargeCap	2162,44	0,18
FTSE X.A. MidCap	1231,01	-0,68
FTSE X.A. Δείκτης Αγοράς	536,33	0,15

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	38.995.608	50,95%
ΠΑΡΟΧΟΙΔΙΑ	9.761.290	12,75%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	8.664.228	11,32%
ΥΠΟΧΡΑ ΠΑΡΟΧΟΙΔΙΑ	3.902.716	5,10%
ΑΠΛΩΥΚΤΙΚΑ	3.569.068	4,66%
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.589.562	3,38%
ΔΙΑΝΕΜΤΗΡΑ	1.542.054	2,01%
ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	1.433.369	1,87%
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.271.822	1,66%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΧΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	707.396	0,92%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	643.160	0,81%
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	413.004	0,54%
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	406.797	0,53%
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	364.069	0,48%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	330.449	0,43%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	323.213	0,42%
ΕΝΔΕΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	305.611	0,40%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	299.650	0,39%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	181.415	0,24%
ΚΑΒΕΤΟΙ, ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	179.922	0,24%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	829.285	1,08%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	76.532.689	

45 63 24

ΑΝΟΔΟΣ	Κλάση	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλάση	Μετ.
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	2,230	3,24%	CENERGI HOLDINGS (ΚΑ)	1,320	-3,08%
BYTE COMPUTER (ΚΟ)	0,990	3,13%	INTRAPLOT (ΚΟ)	0,441	-2,65%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,905	2,26%	ΜΟΥΣΑΚΗΣ (ΚΟ)	0,464	-2,52%
ALPHA BANK (ΚΟ)	1,840	2,22%	EATON (ΚΟ)	1,630	-2,40%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2,964	2,07%	COCA-COLA HBC AG (ΚΑ)	27,100	-2,10%
PROFILE (ΚΟ)	3,640	1,68%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,936	-1,99%
ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	1,310	1,55%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	4,980	-1,97%
ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,444	1,49%	ΠΑΛΙΟΥΤΖΙΑΝΗΣ (ΚΟ)	1,520	-1,94%
MOTOR OIL (ΚΟ)	22,000	1,20%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ)	0,520	-1,89%
ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	1,295	1,17%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	7,820	-1,88%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
	Καύσιμο	Μετ.%
ΑΕΓΕΑΝ ΑΙΡΛΙΝΕΣ	8,14	0
ΑΔΜΗΕ	2,13	-0,47
ΑΛΦΑ ΒΑΝΚ	1,84	2,22
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΔΕ	3,08	-0,26
COCACOLA HBC	27,1	-2,1
ΕΥΡΟΒΑΝΚ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	0,91	2,26
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,89	0,15
GENERGY HLD	1,32	-3,08
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΤΗΡΙΑ	4,5	0,78
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,37	-0,24
ΟΤΕ	13,6	0,89
ΙΜΒΟ	17,5	0,29
LAMDA DEVELOPMENT	7,13	-0,97
MOTOR OIL	22	1,2
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΔΕ	9,8	-1,76
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	2,96	2,07
ΟΠΑΠ	9,75	0
ΟΑΠ	22,95	-0,22
ΔΕΗ	3,08	1,05
TITAN	18,78	0,97
VIOLALCO	3,68	-0,41
SARANTIS	7,82	-1,88
TERNA ENERGY	7,32	-0,58
FOURLIS	5,32	-2,12
ΕΛΛΑΚΤΟΡ Α.Ε.	1,8	0,11

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	13.208.207,77	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	1,05%
ALPHA BANK (ΚΟ)	11.211.835,05	JUMBO (ΚΟ)	0,41%
JUMBO (ΚΟ)	9.761.289,97	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,40%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	9.234.832,79	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,40%
ΟΤΕ (ΚΟ)	8.664.228,27	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,38%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	5.073.649,30	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,34%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	3.815.767,76	PROFILE (ΚΟ)	0,23%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	3.569.069,15	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,17%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.041.069,94	ΦΙΕΡΑΤΕΕ (ΚΟ)	0,17%
MOTOP OIL (ΚΟ)	1.542.054,36	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	0,16%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Δ.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
57.305,19	-0,06%	76.532,69	91,27%	31.564,71	73,40%
(ΕΚΟΤ. ΕΥΡΩ)	(ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ)	(ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	(ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ)	(ΧΙΛ. ΤΕΡΜΑΧΑ)	(ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	209	1.046	14.900
FTSE/X.A. Large Cap	209	1.046	14.900
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.332	21.083	348.437
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (Κ0)	0	0	7.427
ALPHA BANK (Κ0)	235	4.758	58.750
ATTICA BANK Α.Τ.Ε. (Κ0)	0	0	7.181
COCA-COLA HBC AG (Κ0)	80	174	513
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	11	55	7.615
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (Κ0)	28	126	13.177
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΥΡΩBANK ERGASIAS (Κ0)	173	6.282	34.316
ΕΥΔΑΠ (Κ0)	0	0	272
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (Κ0)	1	1	202
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (Κ0)	9	26	10.078
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (Κ0)	5	16	2.452
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (Κ0)	12	38	2.623
INTRACOM HOLDINGS (Κ0)	0	0	3.559
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (Κ0)	24	97	4.681
JUMBO (Κ0)	0	0	477
LAMDA DEVELOPMENT(Κ0)	21	104	2.121
MARFIN INVESTMENT GROUP (Κ0)	46	699	76.811
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (Κ0)	0	0	627
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (Κ0)	87	278	12.015
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (Κ0)	326	5.909	44.032
ΟΠΑΠ (Κ0)	13	68	4.019
ΟΤΕ (Κ0)	14	69	2.148
ΟΛΠ (Κ0)	0	0	724
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (Κ0)	151	1.716	27.185
ΔΕΗ (Κ0)	77	594	14.870
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (Κ0)	2	4	4.575
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	2	2	66
ΝΟΗΑΛCO SA/NV (ΚΑ)	15	67	5.921
Δικαιώματα σε Δείκτες	10	100	1.557
FTSE/X.A. Large Cap	10	100	1.557
Δικαιώματα σε Μετοχές	1	2	1.856
ALPHA BANK (Κ0)	1	2	183
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (Κ0)	0	0	703
ΟΠΑΠ (Κ0)	0	0	0
ΟΤΕ (Κ0)	0	0	176
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (Κ0)	0	0	166
ΔΕΗ (Κ0)	0	0	628
Συνολική Δραστηριότητα	1.552	22.231	366.750

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 29 Οκτωβρίου 2019

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ **	ΔΙΑΦ. *	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΑΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,8400	0,8460	0,8406	-2,5370	10,736	0,8400	0,8460	0,8440	-2,54
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,2820	1,3100	1,2995	-0,0470	12,052	1,2960	1,3100	1,3100	-0,30
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ)	0,4940	0,5100	0,4989	-0,3350	13,904	0,4940	0,5100	0,4940	-1,20
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0110		

Υπηρεσίες καταναλωτών									
ΑΔΗΦ	LOUIS PLC	0.1040	0.1130	0.1091	0.0930	96.380	0.1040	0.1130	0.1120
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0.1120	0.1190	0.1132	-0.6830	6.000	0.1120	0.1190	0.1190

Τεχνολογία										
ΛΟΤ2	LOGICOM PUBLIC LTD	1,2800	1,2800	1,2800	0,0000	6,400	1,2400	1,2800	1,2800	0,00

ΕΝΔΕΛΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ													
Χρηματοοικονομικά													
ΚΚΟΜ	Κ + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0,1780	0,1960				
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΕ							0,0690	0,0745				
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΕ (Σ)							0,1900	0,2100				
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.3000	1.3100	1.3063	-1.3750	800		1,3000	1,3300		1,3000		-1,52
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)							0,0330	0,0000				
MINE	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ							0,0000	0,0340				
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0,0160	0,0000				
ΓΙΕΠ	UNICGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)							0,0380	0,0000				
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD							0,2860	0,0000				
ΣΕΦΘ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	0,0120	0,0120	0,0120	0,1000	500		0,0000	0,0000		0,0120		9,09
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC	0,1140	0,1140	0,1140	0,0000	1.000		0,1040	0,1140		0,1140		0,00
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)							0,0000	0,0000				
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0,0020	0,0020	0,0020	-0,0250	10.000		0,0020	0,0025		0,0020		-20,00
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΣ (Σ)							0,0000	0,0000				
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)							0,0000	0,8000				
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)							0,0000	0,0000				
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)							0,0000	0,0380				
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0,0000	0,0105				

Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,9700	1,0000	0,9886	-1,1430	11,878	0,9700	1,0000	0,9700	-3,00
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,1750	0,0000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)"						1,0300	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,1160	0,0000		
ΚΜΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD	0,0225	0,0225	0,0225	0,0200	790	0,0225	0,0240	0,0225	-4,26
ΚΟΙΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,1070	0,1070	0,1070	0,2000	2,160	0,1070	0,1140	0,1070	1,90
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0610	0,0640	0,0611	-0,3440	4,840	0,0610	0,0640	0,0640	-0,78
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,4540	0,4540	0,4540	-1,8310	1,200	0,4600	0,4700	0,4540	-5,42
ΝΤΟΛ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,7550	0,7550	0,7550	0,4680	2,000	0,7400	0,7900	0,7550	0,00
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	0,0260	0,0260	0,0260	-0,2040	1,000	0,0260	0,0280	0,0260	-7,14
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0605	0,0000		
ΧΑΞΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		

Βιομηχανίες							
NTIA	DISPLAY ART PLC (Σ)					0,0000	0,0575
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)					0,0000	0,6300
KETE	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD					0,3820	0,4040
KYBP	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD					0,1050	0,0000
TZIB	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	2,2600	2,2800	2,2631	-1,6880	3,203	2,2600 2,3400
							2,2600
							-0,88

Καταναλωτικά αγαθά								
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)				0,0100	0,0000		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC				1,3200	1,3900		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΤΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ				0,0000	0,2300		
ΜΙΝΕ	BLUE ISLAND PLC				0,0000	0,7300		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD				0,2200	0,2260		

[illegible][illegible][illegible]

Καταναλωτικά αγαθά								
POLA ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (ΑΝ.Σ)					0,0000	0,0000		

ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ								
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ								
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΣΙΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΣΙΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2				47,5250	53,0000	
INFKAPT	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ουκλόγο)					0,0000	0,0000	
INFKAPT2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ουκλόγο)					0,0000	0,0000	
TRISTONE	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουκλόγο)					0,0000	0,0000	

* Η διαφορά από αντιπροσέτιση την αύξηση της μέσης σταθμικής τιμής σε αντί από την προηγούμενη χρηματισμική απόδοση.
 ** Στην υπολογιστική της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και τα μέλη τα τέτατα αναλογούν για εκτέλεση από τα μέλη 'Ασπί Προσημύμενης Συνολικής'.
 Εδωκή κατανομή διαπονημένης: Στην Κατανομή από τα παχύνοντα άτομα είναι ενδεχόμενο να αντιστοιχίσουν διαφορά ή μη πλήρους συμμόρφωσης προς τα με τα νοσήσια και μη παρόντες στοιχεία (αποκλίσεις) (εξέχοντες) προς τους πενήντες.
 Ακόμη ενδεχόμενη παρατήρηση: ταχύνοντα στοιχεία οι οποίες είναι: 1) οι ταχύνοντες υποκατάστημα της εμπορευματορίας ή της χρηματισμικής αγοράς της αγοράς, στην οποία είναι εισηγμένες ή (2) παρόντες να ενισχύουν στην Χρηματισμική μετριά της όλης παραβλέποντας από τα Αρμόδια των περί Αξιών και Χρηματισμικής Αξίας Κρίσης Κρίσης (ή) 1) για τις οποίες επίκειται αποδοτικότητα διαπονημένη στην χρηματισμική τους ή 1) για τις οποίες επίκειται αντίστοιχη εξαγωγή ή 1) οι οποίες είναι επενδυτική δραστηριότητα και επιζητούν την απόληξη τους από περσινού αναφορά προς τις υποκατάστημα τους.

NBG Securities

Υπάρχουν όρια στον αθλητισμό;

Το αέναο κυνήγι των επιδόσεων και των ρεκόρ, οι νέες... μόδες και το μέτρο που δείχνει να χάνεται

Του Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Εχει όρια ο άνθρωπος; Υπάρχουν όρια, πέραν των οποίων οι αθλητικές μετρήσιμες –με χρονόμετρο, μετροταινία και κιλά– επιδόσεις δεν μπορούν να βελτιωθούν; Πριν από μερικές δεκαετίες, ειδικό επιστήμονες, αφού μελέτησαν τα ρεκόρ του στίβου, απεφάνθησαν περί των ανθρωπίνων ορίων. Πόσο έξω έπεσαν... Τα ρεκόρ που είχαν προϋπολογίσει, τώρα είναι επιδόσεις ρουτίνας.

Το πρόσφατο κατόρθωμα του ολυμπιονίκη (1ος το 2016, 2ος το 2008 και 3ος το 2004), πρωταθλητή κόσμου το 2003 και 2ου το 2007, και κατόχου του ρεκόρ κόσμου με 2 ώρες 01'39" από τον Σεπτέμβριο του

Δεν είναι... εμπορικός ένας αγώνας 100 μ., όπου ο 1ος θα κάνει 10' 20 και ο 8ος 10' 24 πρέπει το χρονόμετρο να γράφει 9' 70.

2018, Ελιουντ Κιπτούγκε, επαναφέρει τον προβληματισμό. Ο 35χρονος Κενυάτης, σε μια καλά οργανωμένη, από πολυεκατομμυριούχο, κούρσα, σε ιδανική διαδρομή (επίπεδη) στη Βιέννη, έγινε ο πρώτος άνθρωπος που έτρεξε την απόσταση ταχύτερα από 2 ώρες (1:59'40").

Η επίδοση, όμως, δεν θα αναγνωρισθεί για περισσότερους του ενός τυπικούς και ουσιαστικούς λόγους. Αλλά το βέβαιο είναι πως έγινε. Συνεπώς, ουδείς μπορεί να αποκλείσει το ότι κάποτε, ο ίδιος ή κάποιος άλλος, δεν θα επαναλάβει τούτο το κατόρθωμα σε αγώνα, πλέον.

Υπάρχουν, λοιπόν, ή όχι όρια; Πιθανότατα όχι. Όσο η τεχνική των αγωνισμάτων, η προπονητική, η φαρμακολογία, η τεχνολογία, αλλά και η οργάνωση των αγώνων δρῶν με τους δρομείς που δίνουν ρυθμό, τους αποκαλούμενους «λαγούς», θα βελτιώνονται, τόσο θα βελτιώνονται και οι επιδόσεις. Αλλά υπάρχει αντίλογος: Πάμπολλα (20) ρεκόρ του στίβου στέκουν όρθια από τη δεκαετία του '80 και περίπου τα μέσα της επομένης. Αρα, δεν βελτιώνονται οι επιδόσεις.

Ο Ελιουντ Κιπτούγκε (με λευκή φανέλα) σε μια καλά οργανωμένη, από πολυεκατομμυριούχο, κούρσα, σε ιδανική διαδρομή (επίπεδη) στη Βιέννη, έγινε ο πρώτος άνθρωπος που έτρεξε Μαραθώνιο ταχύτερα από 2 ώρες (1:59'40").

Αντίλογος στον αντίλογο: Ναι, αλλά σε μερικά από τ' αγωνίσματα αυτά είναι πολύ καλύτερος ο μέσος όρος των κορυφαίων αθλητών. Και, συν τοις άλλοις, πρέπει να συνυπολογισθεί ο παράγων «ντόπινγκ».

Τις δεκαετίες εκείνες (κυρίως δε του '80), η φαρμακοδιέγερση ήταν σχεδόν ανεξέλεγκτη. Σε πολλές χώρες γινόταν υπό την επίβλεψη του κράτους. Και οι δυνατότητες του αντιντόπινγκ ήταν πολύ μικρές σε σχέση με τώρα. Τα ανδρογόνα, που έδωσαν ώθηση κυρίως στ' αγωνίσματα έκρηξης και ταχύτητας των γυναικών, έκαναν θραύση. Τώρα ανιχνεύονται εύκολα. Όμως, νέα «όπλα» μπαίνουν στο οπλοστάσιο των φαρμακοδιεγερτών. Είναι τα πεπτιδία, είναι το γονιδιακό ντόπινγκ, είναι κάτι άλλο; Είναι πολλά. Γι' αυτό κρατούνται τα δείγματα αίματος και ούρων των αθλητών και επανελέγχονται ακόμη και οκτώ χρόνια μετά τους Ολυμπιακούς και άλλους αγώνες, με συνέπεια να μη γνωρίζουμε αν ο ολυμπιονίκης του 2016 θα είναι τέτοιος και το... 2024.

Αλλά οι εταιρείες, οι χορηγοί, οι ομοσπονδίες, τα ίδια τα κράτη (ίσως όχι όλα,

σίγουρα, όμως, πολλά) επιθυμούν νίκες και, βεβαίως, ρεκόρ ή αξιοθαύμαστες επιδόσεις. Οι «διοκτίτες» του παγκόσμιου αθλητικού «τσίρκου» δεν αρκούνται στο να δουν έναν συναρπαστικό αγώνα, π.χ. στα 100 μ., όπου ο 1ος θα κάνει 10' 20 και ο 8ος 10' 24. Οχι. Θέλουν να δουν το χρονόμετρο να γράφει επίδοση γύρω στα 9' 70. Μολονότι το μάτι του θεατή δεν είναι σε θέση να αντιληφθεί τη διαφορά. Μπορεί, όμως, να τη διαπιστώσει, ασ πούμε, στη σφαιροβολία. Αλλα αίγλη έχει ένας αγώνας στον οποίο ο 1ος έριξε 22,91 και ο 3ος 22,90 μ., όπως συνέβη φέτος στο πρωτάθλημα κόσμου, και άλλη θα είχε αν ο νικητής είχε ρίξει 19,91 και ο 6ος 19,88 μ. Στη «μάχη» μπαίνει και η τεχνολογία. Καλύτερα και ελαφρύτερα παπούτσια. Βελτιωμένοι ελαστικοί τάπητες. Όλα για το ρεκόρ.

Οι περισσότεροι θυμόμαστε τη συνέβη στην παγκόσμια κολύμβηση τη διετία 2008-09 με τα συνθετικά μαγιό, τα οποία είχαν μετατρέψει τους κολυμβητές σε... ιπτάμενα δελφίνια και απαγορεύθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2010; Τα ρεκόρ

σαρώθηκαν και 12, από τα 40, παραμένουν ακλόνητα. Παρά δε τη μεγάλη πρόοδο της προπονητικής στο άθλημα και την κατάρτησή κάποιων περιοριστικών τεχνικών κανονισμών, φθάσαμε στο 2016 για να αρχίσει μια μαζική βελτίωσή τους.

Η Διεθνής Ομοσπονδία Αρσεν Βαρών αλλάζει κάθε τόσο τις κατηγορίες σωματικού βάρους, ώστε τα ρεκόρ να αρχίζουν από μηδενική βάση και όλοι να πανηγυρίζουν γι' αυτά. Και πέρα όλων αυτών, οι ομοσπονδίες όλο και προσθέτουν «περιεργα» αγωνίσματα, όπως οι μεκτές σκυταλοδρομίες στον στίβο και στην κολύμβηση, ενώ η ΔΟΕ εισάγει στο ολυμπιακό πρόγραμμα αγωνίσματα... τσίρκου.

Τσίρκο, λοιπόν, έχει γίνει ο αθλητισμός; Όσοι γνωρίζουμε, θαυμάζουμε μεν ως ένα βαθμό τους πρωταθλητές (διότι ένα κουτσό άλογο, όσο κι αν το ντοπάρεις, δεν γίνεται κορυφαίο άλογο κούρσας), αλλά, ταυτόχρονα, αποδίδουμε τα εύσημα σε γιαιτρούς, κημικούς και άλλους επιστήμονες. Και παρακολουθούμε τους αγώνες σαν ένα πολύ ωραίο και ενδιαφέρον θέαμα. Τιποτε άλλο.

Το σύστημα διεξαγωγής του Τσάμπιονς Λιγκ οδηγεί σε σύγκρουση των μικρών και των μεγάλων του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου.

Το ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο προ... επανάστασης

Σε ανοιχτή αντιπαράθεση έρχονται πλέον οι ευρωπαϊκές λίγκες (ΕΛ) με την ένωση των ευρωπαϊκών συλλόγων (ΕΑ), με μίλλον της Εριδος το σύστημα διεξαγωγής του Τσάμπιονς Λιγκ, σε μια σύγκρουση των πατρικίων του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου με τους πληβείους, και με την UEFA να κάνει απλώς τον... διαιτητή.

Οι επικεφαλής των δύο οργανισμών διασταύρωσαν χτες τα ξίφη τους σε συνέδριο στο Λονδίνο, με τις λίγκες να κατηγορούν τον πρόεδρο της ΕΑ, Τζάνι Ανιέλι, ότι προσπαθεί να δημιουργήσει ένα κλειστό πρωτάθλημα αντί του πιο δημοκρατικού Τσάμπιονς Λιγκ όπως το γνωρίσαμε εδώ και σχεδόν τρεις δεκαετίες.

Ο επικεφαλής της ΕΛ, Λαρς-Κρίστερ Ολσον, είπε ότι πρέπει να μειωθούν οι εγγυημένες θέσεις των μεγάλων πρωταθλημάτων (Αγγλίας, Ισπανίας, Ιταλίας κ.λπ.) στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ, καθώς με το νέο της σύστημα η UEFA κατόπιν πίεσης των πλούσιων συλλόγων εγγυάται και στους τέσσερις πρώτους των μεγάλων πρωταθλημάτων θέση στους χρυσόφορους ομίλους. Τόνισε ότι οι ευρωπαϊκές λίγκες δεν έχουν πρόβλημα να μειωθούν οι εγγυημένες θέσεις κάποιων χωρών, αρκεί οι χώρες να τυ-

χάνουν ισότιμης μεταχείρισης.

Ετσι είναι πιθανόν να αναρθεί μελλοντικά η αυτόματη πρόκριση της τέταρτης ομάδας στους ομίλους και να επιστρέψουμε στο προηγούμενο σύστημα, με την πρόκριση του τέταρτου των πρωταθλημάτων αυτών από τα προκριματικά των μη πρωταθλητριών ομάδων, ώστε να ξαναοίξουν περισσότερες θέσεις για τις υπόλοιπες χώρες. Οι ΕΛ εκπροσωπούν 36 ευρωπαϊκά πρωταθλήματα με περισσότερους από 950 συλλόγους σε 29 χώρες. Αφού ο κ. Ολσον υπογράμμισε ότι δεν χρειάζονται περισσότεροι αγώνες από τους σημερινούς 13 (από τους ομίλους και μετά) για την ανάδειξη του πρωταθλητή Ευρώπης, εξέφρασε την έντονη αντίθεσή του στις ιδέες Ανιέλι για μια κλειστή ευρωπαϊκή υπερλίγκα, αντίστοιχη της ευρωπαϊκής Ευρωλίγκας.

Στη δική του ομιλία, ο κ. Ανιέλι, ισχυρός άνδρας της Γιουβέντους, αρνήθηκε ότι το σχέδιό του αφορά μια κλειστή λίγκα, τονίζοντας επίσης ότι δεν θα απομάκρυνε τις συμμετέχουσες ομάδες από τα εθνικά τους πρωταθλήματα. Εξέφρασε δε την απογοήτευσή του για τη στάση των λιγκών, λέγοντας «τα "όχι, όχι, όχι" δεν αποτελούν απάντηση».

ΠΑΜΕ ΓΗΠΕΔΟ

ΛΕΠΤΟ ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΟ ΟΛΕΣ ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ 15:00 - 22:00

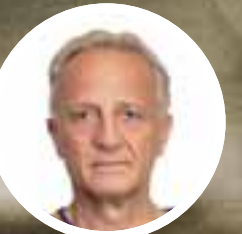
ΣΧΟΛΙΑΖΟΥΝ ΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΣΕΖΟΝ ΟΙ

ΜΑΡΙΟΣ ΑΒΡΑΑΜΙΔΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΖΑΒΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ

ΣΑΒΒΑΣ ΚΟΣΙΑΡΗΣ

LISTEN LIVE
24sports.com.cy

NETFLIX

Τέλος οι Friends και το The Office

Χωρίς τη δημοφιλή σειρά Friends θα εγκαταλείσει το 2020 η δημοφιλής πλατφόρμα Netflix, ωστόσο ο διευθυντής περιεχομένου της εφημερίδας Τεντ Σαρντς δεν δείχνει να ανασυχεί ότι αυτό θα έχει επίπτωση στους συνδρομητές της πλατφόρμας. Σημειώνεται ότι το 2021 θα αποχωρήσει από την πλατφόρμα και η σειρά The Office. Σημειώνεται ότι πρόσφατα η πλατφόρμα ανακοίνωσε τα οικονομικά της αποτελέσματα, σύμφωνα με τα οποία έχει ανακάμψει μετά το καταστροφικό δεύτερο τρίμηνο του 2019 και παρουσίασε αύξηση της συνδρομητικής του βάσης κατά 6,8 εκατ. πελάτες και τζίρο 5,2 δισ. δολαρίων στο τρίτο τρίμηνο. Σημειώνεται ότι το κανάλι έχει πια πάνω από 158 εκατ. συνδρομητές.

INSTAGRAM

Απαγορεύει τα φίλτρα ομορφιάς

Σε νέες απαγορεύσεις σχετικά με φίλτρα τα οποία δημιουργούν εφέ πλαστικής χειρουργικής προχωρά το Instagram. Μάλιστα τα συγκεκριμένα φίλτρα είχαν το τελευταίο διάστημα μεγάλη απήχηση στους χρήστες. Τα φίλτρα ανήκουν στην εταιρεία Spark AR και έχουν χρησιμοποιηθεί σε πάνω από ένα δισεκατομμύρια λογαριασμούς τον προηγούμενο χρόνο. Πάντως, σε ανακοίνωσή της, η πλατφόρμα ανακοίνωσε πως θα επανεξετάσει τις υπάρχουσες πολιτικές της και θα αναβάλει την έγκριση νέων φίλτρων ανάλογου τύπου, μέχρι νευτώρας.

FACEBOOK

Ανοιγμα στο ειδησεογραφικό περιεχόμενο

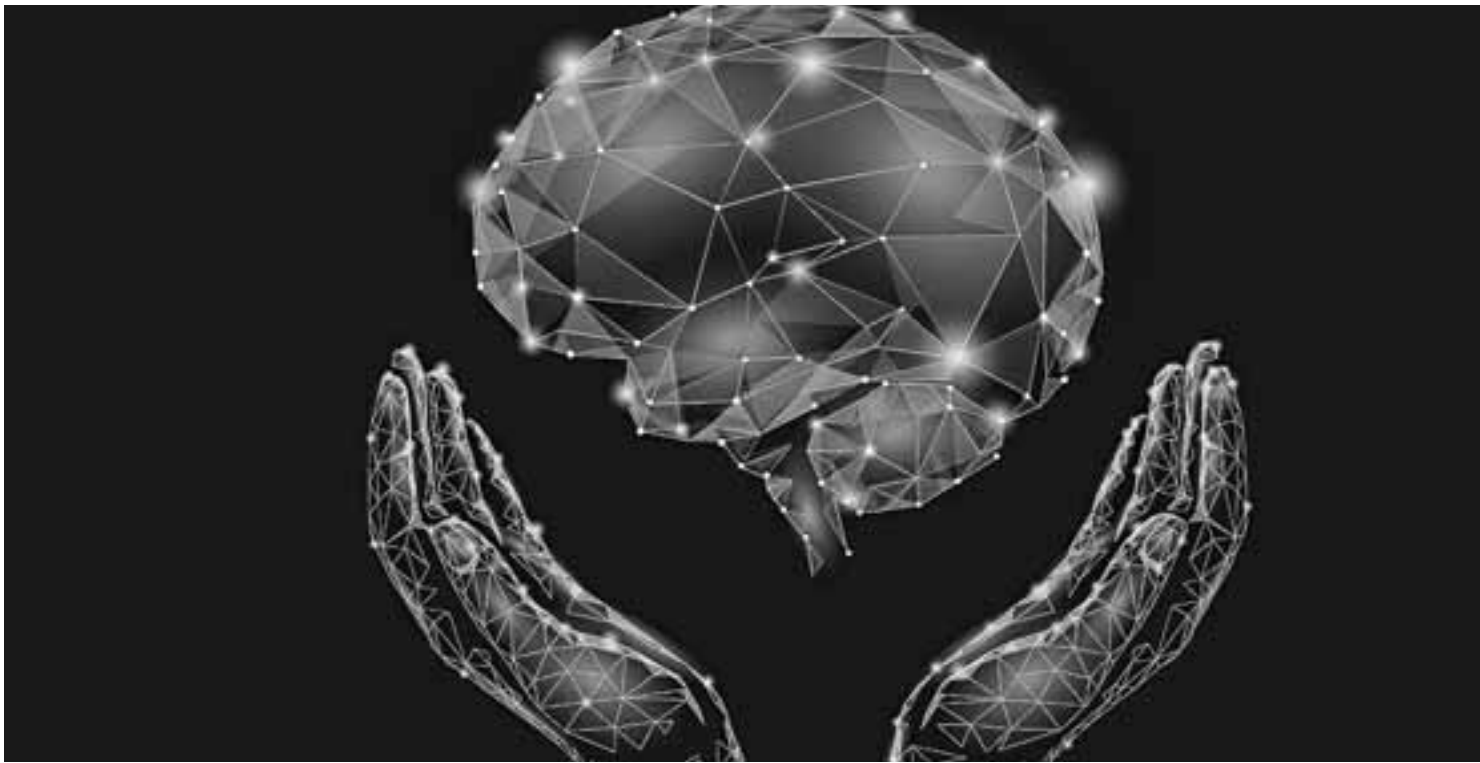
Νέα ενότητα ειδήσεων παρουσίασε το Facebook, το οποίο περιλαμβάνει την εφαρμογή Facebook News. Στόχος είναι η καταπολέμηση της διάδοσης των Fake News και της προώθησης της ορθής ενημέρωσης μέσω της πλατφόρμας. Το κοινωνικό δίκτυο συνεργάζεται με περισσότερους από δώδεκα οργανισμούς μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων των New York Times, της Wall Street Journal, της Washington Post, των Los Angeles Times, της Chicago Tribune και ορισμένων ψηφιακών μέσων όπως το Buzzfeed και το Business Insider. Ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ εκτιμά ότι 20 έως 30 εκατ. άνθρωποι θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν τη συγκεκριμένη εφαρμογή σε λίγα χρόνια από σήμερα. Η νέα πρόταση του Facebook θα είναι αρχικά διαθέσιμη μόνο στα smart phone, σε περίπου 200.000 άτομα στις μεγαλύτερες πόλεις των ΗΠΑ, όπως στη Νέα Υόρκη, το Λος Άντζελες, το Σικάγο, το Ντάλας, τη Φιλαδέλφεια, το Χιούστον, την Ουάσιγκτον, το Μάϊαμι, την Ατλάντα και τη Βοστώνη.

HUAWEI

Ναι από Βρετανία για το 5G

Ετοιμη να επιτρέψει στους παρόχους τηλεπικοινωνιών να συνεργαστούν με την Huawei είναι η Βρετανία. Σε αυτό το πλαίσιο περιλαμβάνεται η προμήθεια εξοπλισμού, ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί για το στήσιμο των δικτύων 5G. Πρόκειται για απόφαση η οποία λήφθηκε από την στιγμή που μέχρι στιγμής δεν φαίνεται να υπάρχει εναλλακτική επιλογή η οποία να είναι στο επίπεδο με αυτό που προσφέρει η Huawei. Η βρετανική κυβέρνηση επιφυλάσσει για τις τελικές της αποφάσεις λίγο πριν τον Δεκέμβριο. Στο μεταξύ συνεχίζεται η συζήτηση για το πόσο επιβλαβή είναι για την ανθρώπινη υγεία τα δίκτυα των 5G, την ώρα που στην Ευρώπη, το δίκτυο έχει ήδη ξεκινήσει να εξαπλώνεται στην Ελβετία, τη Βρετανία και τη Γερμανία. Το δίκτυο πέμπτης γενιάς έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι εκατό φορές πιο γρήγορο από το 4G. Εκτιμάται ότι αυτό θα επιτρέψει την ανάπτυξη νέων τεχνολογικών δυνατοτήτων, όπως τα παράδειγμα τη σύνδεση των αυτοκινήτων στο διαδίκτυο και θα συμβάλει στην εξέλιξη της ενισχυμένης πραγματικότητας.

Η νέα έρευνα αμφισβητεί κατά πόσο ο ναρκισσισμός είναι πράγματι τόσο κοινωνικά τοξικός, θέτοντας το ερώτημα γιατί αυτός επιμένει σε άνοδο στις σύγχρονες κοινωνίες.

Πιο ανθεκτικοί στο στρες είναι οι ναρκισσιστές

Εμφανίζουν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα σε ψυχοπαθολογικές καταστάσεις

Οι άνθρωποι με έντονα ναρκισσιστικά χαρακτηριστικά έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να είναι πιο ανθεκτικοί ψυχικά, ναιώθουν λιγότερο στρες και να είναι λιγότερο ευάλωτοι στην κατάθλιψη, σύμφωνα με μια νέα επιστημονική έρευνα, με επικεφαλής έναν Έλληνα ψυχολόγο της διασποράς.

Αν και ο ναρκισσισμός θεωρείται από τους περισσότερους ανθρώπους ως ένα αρνητικό γνώρισμα της προσωπικότητας, η νέα έρευνα σε περίπου 750 άτομα, με επικεφαλής τον επίκουρο καθηγητή Κώστα Παπαγεωργίου, διευθυντή του Εργαστηρίου InteRRaCt της Σχολής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κουίνς του Μπέλφαστ, η οποία δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Psychology «Personality and Individual Differences», δείχνει ότι υπάρχουν

Ο ναρκισσισμός αποτελεί μέρος της «σκοτεινής τετράδας» της προσωπικότητας, η οποία περιλαμβάνει επίσης τον μακιαβελισμό, την ψυχοπάθεια και τον σαδισμό.

και ψυχικά οφέλη για όσους είναι ναρκισσιστές, καθώς εμφανίζουν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα ενάντια σε διάφορες ψυχοπαθολογικές καταστάσεις. Ο ναρκισσισμός αποτελεί μέρος της «σκοτεινής τετράδας» της προσωπικότητας, η οποία περιλαμβάνει επίσης τον

μακιαβελισμό, την ψυχοπάθεια και τον σαδισμό. Ορισμένοι ναρκισσιστές είναι πιο ευάλωτοι και αμυντικοί («ευάλωτος ναρκισσισμός»), ενώ άλλοι είναι πιο επιθετικοί και διέπονται από μια «διογκωμένη» υπέρμετρα αντίληψη του εαυτού τους κυνηγώντας την εξουσία («μεγαλειώδης ναρκισσισμός»). Όπως δήλωσε ο δρ. Παπαγεωργίου, «τα άτομα που βρίσκονται ψηλά στο φάσμα των σκοτεινών χαρακτηριστικών όπως ο ναρκισσισμός, εμπλέκονται σε ριψοκίνδυνες συμπεριφορές, έχουν μια μη ρεαλιστική ανώτερη άποψη για τον εαυτό τους, υπερβολική αυτοπεποίθηση και μικρή ενσυναίσθηση για τους άλλους, καθώς επίσης μικρή ντροπή και ενοχή. Όμως η νέα έρευνα αμφισβητεί κατά πόσο ο ναρκισσισμός είναι πράγματι τόσο κοινωνικά τοξικός,

θέτοντας το ερώτημα γιατί αυτός επιμένει και βρίσκεται σε άνοδο στις σύγχρονες κοινωνίες». Η νέα έρευνα (στην οποία συμμετείχε η Ελληνίδα Φωτεινή-Μαρία Γιαννιού, επίσης της Σχολής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κουίνς του Μπέλφαστ), καθώς και μια παρεμφερής που δημοσιεύθηκε από τον δρ. Παπαγεωργίου και την ομάδα του στο ευρωπαϊκό περιοδικό ψυχιατρικής «European Psychiatry», αφορμάς η κάθε μία πάνω από 700 άτομα, αναδεικνύει και ορισμένες θετικές πλευρές του ναρκισσισμού. Το βασικότερο εύρημα είναι ότι ο «μεγαλειώδης» ναρκισσισμός κάνει τον άνθρωπο ψυχικά πιο ανθεκτικό, αποτελώντας αντίβαρο κατά της κατάθλιψης και του στρες. Το ίδιο όμως δεν ισχύει για τον «ευάλωτο» ναρκισσισμό.

Ερευνητές έμαθαν σε ποντίκια να οδηγούν

Ερευνητές από το Πανεπιστήμιο του Ρίτσμοντ, στη Βιρτζίνια κατάφεραν να μάθουν σε ποντίκια να οδηγούν μικροσκοπικά αυτοκίνητα, με αντάλλαγμα δημητριακά και μάλιστα επιβραβιώνουν ότι, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνάς τους, η οδήγηση μειώνει τα επίπεδα άγχους στα ζώα. Τα μικρά αυτά οχήματα περιλάμβαναν έναν χώρο για τους επιβάτες - ποντίκια όπου υπήρχαν τρεις μεταλλικές μπάρες, σε τρεις διαφορετικές κατευθύνσεις: αριστερά, δεξιά και ευθεία. Όταν το ποντίκι άγγιζε μία από αυτές τις μπάρες το αυτοκίνητο μετεκινείτο προς την αντίστοιχη κατεύθυνση της μπάρας.

Το πείραμα

Στο πλαίσιο της μελέτης, 17 ποντίκια εκπαιδεύτηκαν κατά τη διάρκεια πινών να οδηγούν σε έναν είδος αρένας από πλεξιγκλάς διαστάσεων 150 x 60. Οι μελετητές σύντομα παρατήρησαν ότι τα ποντίκια μπορούσαν να μάθουν να οδηγούν. Στην πραγματικότητα,

Στο πλαίσιο της μελέτης, 17 ποντίκια εκπαιδεύτηκαν κατά τη διάρκεια πινών να οδηγούν σε έναν είδος αρένας με τρεις διαφορετικές κατευθύνσεις.

συνειδητοποιήσαν ότι τα ποντίκια που είχαν μεγαλώσει σε ένα φυσικό περιβάλλον, μεγάλο και πολυπλοκό, με πολλά ερεθίσματα,

οδηγούσαν πολύ καλύτερα από τα ποντίκια που είχαν μεγαλώσει σε κλουβιά. Επιπλέον, τα ποντίκια των αρουραίων, τα οποία

Εκτιμάται ότι τα αποτελέσματα της έρευνας θα ανοίξουν τον δρόμο για νέες θεραπείες στην ψυχιατρική.

συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν, έδειξαν ότι σε όλους τους αρουραίους που οδηγούν, το επίπεδο της ορμόνης δεϋδροεπιανδροστερόνης, η οποία εξουδετερώνει το άγχος, ήταν υψηλότερο, γεγονός που θα μπορούσε να σχετίζεται με την ικανοποίηση του ζώου που έχει μάθει μια νέα δεξιότητα. Η Κέλι Λάμπερτ, μια από τους συντάκτες της μελέτης και οι συνεργάτες της θέλουν να πιστεύουν ότι τα αποτελέσματα αυτά θα ανοίξουν το δρόμο για νέες συμπεριφορικές θεραπείες στον τομέα της ψυχιατρικής, οι οποίες θα έχουν ως στόχο ανθρώπους και όχι ζώα.

ΠΗΓΗ: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Η υγιεινή διατροφή ωφελεί σοβαρά και τον πλανήτη

Υγιεινή διατροφή σημαίνει και υγιής πλανήτης, καθώς τα φαγητά που κάνουν καλό στην υγεία, έχουν παράλληλα συνήθως και μικρότερο περιβαλλοντικό «αποτύπωμα», σύμφωνα με μια νέα βρετανο-αμερικανική επιστημονική μελέτη, την πιο ολοκληρωμένη του είδους της μέχρι σήμερα. Αντίστροφα, η ανθυγιεινή για τους ανθρώπους διατροφή επιβαρύνει περιβαλλοντικά και τον πλανήτη. Οι ερευνητές των πανεπιστημίων της Οξφόρδης και της Μινεσότα, με επικεφαλής τον καθηγητή Μάικλ Κλαρκ, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό της Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών των ΗΠΑ (PNAS), μελέτησαν 15 ομάδες τροφών και συνέκριναν την επίπτωση τους στην υγεία και στο περιβάλλον.

Η μελέτη κατέληξε στο συμπέρασμα ότι σχεδόν όλες οι τροφές

Δύο βασικές εξαιρέσεις είναι τα ψάρια που είναι μια υγιεινή τροφή, αλλά η όλη αλυσίδα της αλυσίδας, εξεργασίας και κατανάλωσής τους έχει μεσαίου επιπέδου περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

που σχετίζονται με καλύτερη υγεία (πλήρη δημητριακά, φρούτα, λαχανικά, όσπρια, ξηροί καρποί, λάδι κ.α.) έχουν τις μικρότερες συνέπειες για το περιβάλλον, την κλι-

Μελέτη επιστημόνων δείχνει τις επιπτώσεις 15 ομάδων τροφών στην υγεία και στο περιβάλλον.

ματική αλλαγή και τους φυσικούς πόρους όπως το νερό. Από την άλλη, τροφές που έχουν συσχετιστεί με τον μεγαλύτερο κίνδυνο για διάφορες παθήσεις (ιδίως το ανεπεξέργαστο αλλά και το επεξεργασμένο κόκκινο κρέας) έχουν παρόμοια τις χειρότερες επιπτώσεις στην Γη και επιφέρουν τη μεγαλύτερη επιβάρυνση και ρύπανση.

Δύο βασικές εξαιρέσεις είναι τα ψάρια που είναι μια υγιεινή τροφή, αλλά η όλη αλυσίδα της αλυσίδας, επεξεργασίας και κατανά-

λωσής τους έχει μεσαίου επιπέδου περιβαλλοντικές επιπτώσεις (μεγαλύτερες από ό,τι η παραγωγή και κατανάλωση φυτικών τροφών), καθώς επίσης τα αναψυκτικά/ποτά με ζάχαρη που ενέχουν κινδύνους για την υγεία, αλλά το περιβαλλοντικό αποτύπωμά τους είναι μικρό. Οι ερευνητές επεσήμαναν ότι όσο η διατροφή παγκοσμίως στρέφεται σε πιο υγιεινή κατεύθυνση, τόσο αυτό θα ωφελεί όχι μόνο τον ανθρώπινο πληθυσμό αλλά και τον πλανήτη. Σε αυτό συμφωνεί και ο ΟΗΕ, καθώς τον Αύγουστο η Διακυβερνητική Επιτροπή για την κλιματική αλλαγή συνέστησε στους ανθρώπους να τρώνε περισσότερες φυτικές τροφές και να μειώσουν τις ζωικές, ιδίως το κόκκινο κρέας, ώστε να βοηθήσουν στην μάχη κατά των «ερίων του θερμοκηπίου» και της ανόδου της θερμοκρασίας.

MARKET PLACE

Συνάντηση των Στρατηγικών Εταιρών του CIM

Το Cyprus Institute of Marketing – The Cyprus Business School, διοργάνωσε την 4η συνάντηση των Στρατηγικών Εταιρών του την Τετάρτη 23 Οκτωβρίου 2019 και ώρα 9:30πμ-11πμ στο «Phoenix Leaders Club», στην Λευκωσία. Μέχρι στιγμής έχει συνάψει 16 στρατηγικές συνεργασίες με τις κορυφαίες κυπριακές επιχειρήσεις και παγκόσμιους κολοσσούς όπως η Τράπεζα Κύπρου, ο όμιλος ΧΑ Παπαέλληνας, τα McDonalds, η ForexTime, η IBM, η Parimatch, η Cablenet, οι Υπεραγορές Άλφα Μέγα και η ΚΕΑΝ με σκοπό την ανταλλαγή τεχνολογίας, πρόσβασης στην αγορά εργασίας και γενικότερα την ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ του ακαδημαϊκού και επιχειρηματικού κόσμου. Σκοπός είναι οι Στρατηγικοί Συνεργάτες να καλύψουν όλο το εύρος της οικονομίας και να αριθμούν 20 μέχρι το 2020.

Βρετανοί δημοσιογράφοι είδαν τα έργα του ομίλου Λεπτός

Μετά από πρόσκληση του Ομίλου Εταιρειών Λεπτός, έφθασε στην Κύπρο ομάδα δημοσιογράφων από μέγαρα οικονομικά, τουριστικά έντυπα και Μέσα Επικοινωνίας της Μ. Βρετανίας για τριήμερη παραμονή στην Κύπρο. Κατά την διάρκεια της παραμονής τους είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν τα αναπτυξιακά έργα του Ομίλου στην Πάφο και Λεμεσό καθώς επίσης τις ξενοδοχειακές του μονάδες, το πανεπιστήμιο ΝΕ-ΑΠΟΛΙΣ και το Ιατρικό Κέντρο ΙΑΣΣ. Σε ανακοίνωση του ο όμιλος αναφέρει ότι τέτοιες ενέργειες ενισχύουν και τις προσπάθειες της Κυβέρνησης και του CIPA του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Επενδύσεων του νησιού μας, ώστε από κοινού να καταφέρουν τις καλύτερες δυνατές επιτυχίες.

Η Cyta βραβεύεται με το National Energy Globe Award 2019

Η Cyta τιμήθηκε με το Εθνικό Βραβείο «National Energy Globe Award Cyprus 2019», ως ο πρώτος και μοναδικός οργανισμός στην Κύπρο με πιστοποιητικό για μηδενικά απόβλητα στις χωματερές (Zero Waste to Landfill) από το 2016. Το βραβείο απονέμεται ετησίως, σε εθνικό επίπεδο, σε μία εταιρεία από κάθε χώρα και η διάκριση αυτή αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές του είδους της παγκοσμίως. Φέτος, συμμετείχαν εταιρείες από 187 χώρες, τα έργα των οποίων εστιάζουν στην ενεργειακή απόδοση, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στη διατήρηση των ενεργειακών πόρων. Στην Κύπρο, η απονομή πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 2019, σε τελετή που διοργάνωσαν το Εμπορικό Επιμελητήριο της Αυστριακής Προέβας, «ADVANTAGE AUSTRIA» και η Energy Globe. Το βραβείο «National Energy Globe Award 2019» αποτελεί μία ακόμα επιτυχία της Cyta σε θέματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και ιδιαίτερα στον τομέα της αειφορίας.

Δέκα νέες γεύσεις στο Ελληνικό Ουζομεζεδοπωλείο

Νέες γεύσεις από Ελλάδα προσθέτει στο μενού του το Ελληνικό Ουζομεζεδοπωλείο που συνεχίζει να ανανεώνεται εμπλουτίζοντας το μενού του με δέκα νέα απολαυστικά παραδοσιακά πιάτα από όλη την Ελλάδα με σκοπό να προσφέρει στους επισκέπτες του ακόμη πληρέστερη και μοναδική γευστική εμπειρία. Οι δέκα νέες επιλογές περιλαμβάνουν σαλάτες, χορτοφαγικές επιλογές, όπως και όλα τα είδη κρέατος και ψαριού για να ικανοποιηθούν όλα τα γούστα. Το Ελληνικό Ουζομεζεδοπωλείο προσκαλεί το κοινό να δοκιμάσει τη μεσογειακή κουζίνα του, στο εστιατόριο δίπλα από το Hilton Park στη Λευκωσία, στο ξενοδοχείο Ivi Mare στην Πάφο αλλά και σε όλα τα Outlets «Meze By Elliniko» των ξενοδοχείων The Royal Apollonia στην Λεμεσό και St. Elias Resort, The King Jason και Louis Paphos Breeze στην Πάφο.

Οι 5 παράγοντες που θα καθορίσουν την πορεία των ελληνικών ομολόγων

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Οι επιδόσεις των ελληνικών ομολόγων έχουν νικήσει φέτος και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις, με το κόστος δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου να υποχωρεί κατά περισσότερο από 72% από τις αρχές του 2019 και με τις αποδόσεις των ελληνικών κρατικών τίτλων όλων των διάρκειών να διαμορφώνονται πλέον σε ιστορικά χαμηλά, ενώ στην πρόσφατη δημοπρασία εντόκων το επιτόκιο υποχώρησε υπό το μηδέν, κάτι που οδήγησε ακόμα και τον Μάριο Ντράγκι να το χαρακτηρίσει «ξεκάθαρη επιτυχία της χώρας». Αυτό το πρωτοφανές ράλι επιταχύνθηκε μετά τις εκλογές, με το ρίσκο της χώρας (country) να έχει ουσιαστικά εκμηδυνιστεί. Πόσα περιθώρια έχει όμως για να συνεχιστεί;

Όπως εκτιμά μιλώντας στην «Κ» ο Σερμπάστιεν Γκάλι, ανώτερος μακροοικονομικός αναλυτής της Nordea Asset Management, το ράλι των ελληνικών ομολόγων θα συνεχιστεί με την απόδοση του

10ετούς να φθάνει στα επίπεδα του αντίστοιχου ιταλικού τίτλου. Σημειώνεται πως την Παρασκευή η απόδοση στο ελληνικό 10ετές διαμορφώθηκε στο 1,23%, ενώ στο ιταλικό άγγιξε τα όρια του 1%.

Σύμφωνα με τον κ. Γκάλι, το περιβάλλον χαμηλών αποδόσεων στην Ευρωζώνη, οι καλύτερες προοπτικές ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, ο χαμηλότερος πιστωτικός κίνδυνος γύρω από την Ελλάδα και η βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης θα στηρίζουν αυτήν την καλή πορεία για τους ελληνικούς τίτλους.

Σύμφωνα με τους αναλυτές, πέντε είναι οι παράγοντες που θα καθορίσουν την πορεία των ελληνικών ομολόγων το επόμενο διάστημα.

1. Πολιτική ΕΚΤ, διεθνές περιβάλλον. Η χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ και η αναμενόμενη συνέχιση της υπό την Κριστίν Λαγκάρντ θα στηρίξουν την αγορά ομολόγων της περιοχής. Όπως σημειώνει στην «Κ» η Μέλανι Ντεμπόνο, οικονομολόγος για την Ευρώπη στην

Capital Economics, αν και το QE σε αυτήν τη φάση δεν «αφορά» την Ελλάδα, οι ελληνικοί τίτλοι θα επωφεληθούν από το γενικότερα θετικό κλίμα στα ομόλογα και από το γεγονός ότι προσφέρουν από τις ελκυστικότερες αποδόσεις στην περιοχή. Ωστόσο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Capital Economics, η απόδοση των ελληνικών 10ετών ομολόγων μπορεί να αυξηθεί προς τα τέλη του έτους από το σημερινό 1,23% σε 1,50%, καθώς ο οίκος αναμένει ότι οι εμπορικές εντάσεις θα αναζωπυρωθούν και ότι η παγκόσμια ανάπτυξη θα επιβαρυνθεί και θα προκαλέσει νέα περίοδο αποφυγής του ρίσκου αργότερα. Επιφυλακτική εμφανίζεται η Bank of America. Όπως σημειώνει στην «Κ» ο Αθανάσιος Βαμβακίδης, επικεφαλής στρατηγικής της αγοράς συναλλάγματος της τράπεζας, το έντονο ράλι των ελληνικών ομολόγων είναι δύσκολο να συνεχιστεί στο τρέχον περιβάλλον. «Αν μη τι άλλο, ανησυχούμε για τις υπερβολικές long θέσεις που υπάρχουν σήμερα στην παγκόσμια αγορά επιτοκίων, οι οποίες θα

Οι επενδυτές συνυπολογίζουν το γεγονός ότι δεν υπήρξαν ρήξεις μεταξύ της κυβέρνησης και της Ε.Ε. για τον προϋπολογισμό του 2020.

μπορούσαν να συμπειστούν, ειδικά εάν η Fed δεν μειώσει τα επιτόκια ξανά μετά τον Οκτώβριο».

2. Το μεγάλο «μαξιλάρι» ρευστότητας που διατηρεί η Ελλάδα μειώνει τους κινδύνους γύρω από τη χώρα. Αυτό, μαζί με τη μακρά μέση ωριμότητα του συνολικού χρέους της Ελλάδας, καθιστά τα

ελληνικά ομόλογα ελκυστικά έναντι των άλλων χωρών. Στόχος του ΟΔΔΗΧ, όπως έχει γράψει η «Κ», είναι η διατήρηση και η «θωράκιση» του cash buffer μέχρι η Ελλάδα να μπει στο κλαμπ των χωρών που έχουν «επενδυτική βαθμίδα». Στον ΟΔΔΗΧ γνωρίζουν πως ύπαρξη, πάντως, αυτού του cash buffer είναι καθοριστική για τις αγορές και προσφέρει σημαντικό δίκτυο ασφαλείας για τη χώρα, έστω και εάν κοστίζει 500 εκατ. ευρώ ετησίως.

3. Η σχέση της κυβέρνησης με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και η πρόοδος στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που έχουν προαναγγελθεί. Όπως σημειώνει η κ. Ντεμπόνο, εξηγώντας το ράλι των ελληνικών ομολόγων το τελευταίο διάστημα, οι αγορές πιθανώς εκφράζουν την ικανοποίησή τους για το γεγονός ότι δεν υπήρχαν ρήξεις μεταξύ της κυβέρνησης και της Ε.Ε. για τον προϋπολογισμό 2020 που πρότεινε η ελληνική πλευρά. Όσο συνεχίζονται οι καλές σχέσεις με τους θεσμούς, οι αποδόσεις θα μπορούσαν ενδεχομένως να υποχωρήσουν περαιτέρω.

4. Αναβαθμίσεις. Η βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές μετά και τις τέσσερις εξόδους που έχει πραγματοποιήσει ο ΟΔΔΗΧ (5ετές, 10ετές, 7ετές, επανέκδοση 10ετούς) και η ενίσχυση των προοπτικών της ανάπτυξης της οικονομίας εκτιμάται από την αγορά πως θα οδηγήσουν σε περαιτέρω αναβαθμίσεις από τους οίκους αξιολόγησης, και την αρχή την έκανε η S&P την Παρασκευή προχωρώντας στην πρώτη «μετεκλογική» αναβάθμιση της Ελλάδας. Όπως επισημαίνει μιλώντας στην «Κ» ο Γενς Πίτερ Σόρρενεν, επικεφαλής αναλυτής της αγοράς ομολόγων της Danske Bank, για να έρθει η επόμενη μεγάλη κίνηση στα ελληνικά ομόλογα, θα πρέπει η αξιολόγηση της Ελλάδας από τους οίκους να κινηθεί υψηλότερα. Μάλιστα, εάν η Ελλάδα περάσει το όριο της «επενδυτικής βαθμίδας», τότε τα ελληνικά ομόλογα θα κινηθούν πολύ ταχύτερα, καθώς θα ανοίξει η πόρτα συμμετοχής στο QE της ΕΚΤ και θα μπει στο ραντάρ πολλών επενδυτών, αφού θα συμπεριληφθούν σε διάφορους δείκτες ομολόγων. Δεδομένης της ισχυρής πτώσης του κόστους χρηματοδότησης της Ελλάδας, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα αυτό να συμβεί το 2020.

5. Αντιμετώπιση του προβλήματος των κόκκινων δανείων των ελληνικών τραπεζών. Σημαντικός παράγοντας στην ενίσχυση της επενδυτικής εμπιστοσύνης προς την Ελλάδα και άρα στην αύξηση του ενδιαφέροντος των επενδυτών για τα ελληνικά assets, όπως τα ομόλογα, είναι η βελτίωση του τραπεζικού κλάδου. Η έγκριση του «Ηρακλή» ήταν πολύ καλό βήμα και σήμα για την αγορά, καθώς θα βοηθήσει σημαντικά στις προσπάθειες των τραπεζών για τη μείωση των NPLs/NPES. Ωστόσο, σύμφωνα με τους αναλυτές, χρειάζεται να εφαρμοστούν και άλλες πρωτοβουλίες, έτσι ώστε οι δείκτες NPES των ελληνικών τραπεζών να μειωθούν σε επίπεδα κάτω του 10% και κοντά στον ευρωπαϊκό μέσον όρο, όσο πιο γρήγορα γίνεται.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Στο επίκεντρο οι εξελίξεις του Brexit – Πθέσεις σε λίρα και ευρώ

Οι εξελίξεις αναφορικά με το Brexit παρέμειναν στο επίκεντρο του επενδυτικού ενδιαφέροντος την εβδομάδα που διανύσαμε, με τους ειδικούς απασταμένους της Ε.Ε. στις Βρυξέλλες να εξετάζουν σε συνάντησή τους την Παρασκευή (η συγγραφή του άρθρου έγινε το πρωί της εν λόγω ημέρας πριν από την ολοκλήρωση της συνάντησης) το σχετικό αίτημα του πρωθυπουργού του Ηνωμένου Βασιλείου Μπόρις Τζόνσον αναφορικά με τη διάρκεια της παράτασης που θα μπορούσε να δοθεί για την έξοδο της χώρας από την Ε.Ε. Στο μεταξύ, ο Μπόρις Τζόνσον ανακοίνωσε την Πέμπτη ότι, σε περίπτωση που η Ε.Ε. εγκρίνει τριμηνιαία παράταση, θα καταθέσει την ερχόμενη Δευτέρα πρόταση στο βρετανικό Κοινοβούλιο για την προκήρυξη πρόωρων εκλογών στις 12 Δεκεμβρίου, πρόταση η οποία για να εγκριθεί θα πρέπει να κερδίσει τη στήριξη των δύο τρίτων του συνόλου των βουλευτών. Σε αυτό το περιβάλλον, η βρετανική λίρα υποχώρησε σε χαμηλό μιας εβδομάδας, 1,2790 έναντι του δολαρίου την Πέμπτη, σημειώνοντας πτώση της τάξεως του 1,7% από το υψηλό πέντε μηνών 1,3012 που είδαμε ενδοσυνεδριακά τη Δευτέρα, προτού ενισχυθεί ελαφρώς στην περιοχή του 1,2840 την ώρα συγγραφής του άρθρου την Παρασκευή. Στην Ευρώπη, στην τελευταία συνεδρίασή του υπό την προεδρία του Μάριο Ντράγκι την Πέμπτη 24 Οκτωβρίου, το διοικητικό συμβούλιο (Δ.Σ.) της ΕΚΤ αποφάσισε, σε συμφωνία με τις προσδοκίες της αγοράς, να διατηρήσει αμετάβλητο το επιτόκιο των πράξεων κύριας ανακρατηματοδότησης, καθώς και τα επιτόκια της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης και της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων σε 0,00%, 0,25% και -0,50%, αντιστοίχως. Με την ΕΚΤ να προτίθεται να διατηρήσει ένα διευκολυντικό, σε μεγάλο βαθμό, χαρακτήρα νομισματικής πολιτικής εξασφαλίζοντας ευνοϊκές συνθήκες ρευστότητας με αγορές στοιχείων ενεργητικού (ύψους 20 δισ. ευρώ/μήνα από την 1η Νοεμβρίου) για όσο χρονικό διάστημα κριθεί αναγκαίο, η ισοτιμία ευρώ/δολαρίου υποχώρησε σε χαμηλό μιας εβδομάδας, 1,1063 την Πέμπτη, προτού ενισχυθεί ελαφρώς στην περιοχή του 1,1113 στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή, σημειώνοντας εβδομαδιαία πτώση της τάξεως του 0,5%. Τα τελευταία στοιχεία για την Ευρωζώνη που ενισχύουν τις ανησυχίες για επιδείνωση των οικονομικών προοπτικών επέδρασαν, επίσης, αρνητικά στο κοινό νόμισμα. Συγκεκριμένα, ο σύνθετος δείκτης PMI της IHS Markit για τον κλάδο μεταποίησης και τις υπηρεσίες διαμορφώθηκε στο 50,2 τον Οκτώβριο, οριακά πάνω από το χαμηλό ελατistas 50,1 του Σεπτεμβρίου και το όριο του 50 που διαχωρίζει την επέκταση από τη συρρίκνωση. Ο αντίστοιχος δείκτης της Γερμανίας, της μεγαλύτερης οικονομίας της Ευρωζώνης, παρέμεινε κάτω από το όριο του 50 για δεύτερο συνεχές μήνα (48,6), ενισχύοντας τις ανησυχίες για διατήρηση υφεσιακών συνθηκών στην οικονομία το τέταρτο τρίμηνο του έτους.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Έρευνας Διεθνών Χρηματοοικονομικών της Eurobank.

Σχέδιο Business Start για νέες επιχειρήσεις

Κάντε το σωστό ξεκίνημα

Business is business... γι' αυτό κάντε την πιο σίγουρη και συμφέρουσα επιλογή.

Αποκτήστε Τηλεφωνία & Internet με:

- Δωρεάν εγκατάσταση
- Μέχρι 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες
- Επιπλέον έκπτωση στα προγράμματα RED και BLACK

Ισχύουν Όροι & Προϋποθέσεις.

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελάτων: 150
www.cyta.com.cy/business

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά

Με πτώση έκλεισε το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου τη Δευτέρα

Με πτώση έκλεισε η χρηματιστηριακή αγορά κατά τη συνεδρία της Δευτέρας. Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ σημείωσε ζημιές της τάξης του 0,86% και έκλεισε στις 65,44 μονάδες, ενώ με πτώση 0,88% έκλεισε ο Δείκτης FTSE/CySE 20, ο οποίος υποχώρησε στις 39,40 μονάδες. Ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών διαμορφώθηκε στα €73.810,27. Όλοι οι χρηματιστηριακοί δείκτες έκλεισαν με ζημιές, με την Κύρια Αγορά να καταγράφει πτώση σε ποσοστό 0,93%, την Εναλλακτική Αγορά 1,01%, τα Ξενοδοχεία 1,53% και τις Επενδυτικές Εταιρείες 1,14%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €15.662,06

(τιμή κλεισίματος €1,31 - πτώση 0,30%), της Petrolina με €11.742,26 (τιμή κλεισίματος €0,97 - πτώση 3%), της Louis plc με €10.514,56 (τιμή κλεισίματος €0,11 - άνοδος 3,70%), της Ελληνικής Τράπεζας με €9.025,04 (τιμή κλεισίματος €0,84 - πτώση 2,54%) και της Logicom με €8.192 (τιμή κλεισίματος €1,28 - χωρίς μεταβολή). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 3 κινήθηκαν ανοδικά, 12 πτωτικά και 3 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 84. Εξάλλου, σε ανακοίνωσή της προς το ΧΑΚ η Ελληνική Τράπεζα αναφέρει ότι στις 29 Οκτωβρίου 2019 υπέγραψε συμφωνία αγοραπωλησίας μετοχών με τη

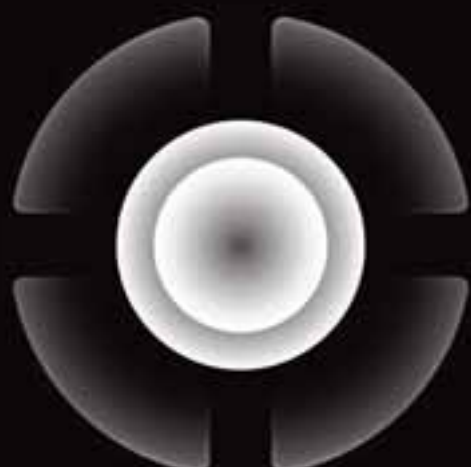
MetLife Services Cyprus Limited («MetLife») για την αγορά ολόκληρου του ποσοστού συμμετοχής της MetLife, ύψους 27,5%, στο μετοχικό κεφάλαιο της Hellenic Alico Life Insurance Company Limited (η «Εταιρεία»). Η συναλλαγή υπόκειται σε εγκρίσεις από τις εποπτικές αρχές και αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά το πρώτο τρίμηνο του 2020. Κατά την ολοκλήρωση της εξαγοράς, η Τράπεζα θα κατέχει 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας. Η συναλλαγή δεν θα έχει σημαντική επίδραση στους κεφαλαιακούς δείκτες και τη χρηματοοικονομική θέση του ομίλου της Τράπεζας. Μετά την απόκτηση ορισμένων περιουσιακών στοι-

χείων και υποχρεώσεων της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας Λτδ και του σχετικού πελατολογίου, η Διοίκηση της Τράπεζας αναγνώρισε την ευκαιρία να αναπτύξει τη δραστηριότητά της στον ασφαλιστικό τομέα και να δημιουργήσει περαιτέρω αξία μέσω των θυγατρικών της. Ως εκ τούτου, η Τράπεζα θα επικεντρωθεί στην αναδιάρθρωση και επανατοποθέτηση των ασφαλιστικών θυγατρικών εταιριών της προκειμένου να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες τους και να ενισχύσει τη θέση τους στην Κυπριακή αγορά. Η πιο πάνω εξαγορά αποτελεί μέρος της στρατηγικής του ομίλου της Τράπεζας για αύξηση των ε-

σόδων της μέσω προμηθειών. Όπως απαιτείται από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και σύμφωνα με την παράγραφο 5.2.1.17(7) των Κανονιστικών Αποφάσεων του Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Αναφορικά με τις Αγορές του Χρηματιστηρίου ΚΔΠ 379/2014 (ως έχει τροποποιηθεί), η συναλλαγή αυτή πραγματοποιήθηκε σε τιμές αγοράς (arm's length) και δεν αφορά ή επιπρεάζει τα συμφέροντα του Γραμματέα της Τράπεζας ή οποιοδήποτε «καθορισμένου προσώπου» όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 137(3) του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου 14(Ι)/1993 (ως έχει τροποποιηθεί).

Deloitte.

Transparency Report 2019
Committed to high-quality

Read the
report >

www.deloitte.com/transparency-report

